

Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος του 2007 (188(I)/2007)

Ιστορικό Τροποποιήσεων

- **188(I)/2007**
  - 58(I)/2010
  - 80(I)/2012
  - 192(I)/2012
  - 101(I)/2013
  - 184(I)/2014
  - 18(I)/2016
- ΔΙΟΡΘ. Ε.Ε. Παρ. I(I), Αρ. 4564

Προοίμιο

Για σκοπούς, μεταξύ άλλων, εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Απόφαση - Πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2009 για την τροποποίηση των αποφάσεων-πλαisiών 2002/584/ΔΕΥ, 2005/214/ΔΕΥ, 2006/783/ΔΕΥ, 2008/909/ΔΕΥ και 2008/947/ΔΕΥ και την κατοχύρωση, διά του τρόπου αυτού, των δικονομικών δικαιωμάτων των προσώπων και την προώθηση της εφαρμογής της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης αποφάσεων που εκδίδονται ερήμην του ενδιαφερόμενου προσώπου στη δίκη»,

Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2014/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 σχετικά με τη δέσμευση και τη δήμευση οργάνων και προϊόντων εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση», και

για σκοπούς μερικής εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Απόφαση – Πλαίσιο 2003/577/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003 σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων δέσμευσης περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και

για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής των προνοιών του βασικού νόμου,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Ι ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Συνοπτικός τίτλος

1. Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος του 2007.

- [188\(I\)/2007](#)

Ερμηνεία

2. (1) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, εκτός αν προκύπτει από το κείμενο διαφορετική έννοια:

"αδίκημα διακίνησης ναρκωτικών" σημαίνει οποιοδήποτε αδίκημα το οποίο διαπράττεται κατά παράβαση-

(α) Των άρθρων 4, 5, 5Α, 6, 7, 7Α, 9, 10, 12, 20, 21, 22, 25 και 26 του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου,

(β) του άρθρου 100 του περί Τελωνειακού Κώδικα Νόμου,

(γ) των παραγράφων (γ) και (δ) του άρθρου 20 του Ποινικού Κώδικα σε σχέση με τη διάπραξη οποιουδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται στις παραγράφους (α) και (β) πιο πάνω,

(δ) του άρθρου 370 του Ποινικού Κώδικα σε σχέση με τη διάπραξη οποιουδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται στις παραγράφους (α) και (β) πιο πάνω και

(ε) του άρθρου 371 του Ποινικού Κώδικα σε σχέση με τη διάπραξη οποιουδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται στην παράγραφο (α) πιο πάνω.

"αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες" σημαίνει τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 4

"αδικήματα χρηματοδότησης της τρομοκρατίας" σημαίνει τα αδικήματα που καθορίζονται στο άρθρο 4 του περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός και άλλες διατάξεις) Νόμου.

"ακίνητη ιδιοκτησία ή περιουσία" έχει την έννοια την οποία δίνει στον όρο αυτό ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμος

“άλλες δραστηριότητες” περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

(α) Άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων ελεγκτών, εξωτερικών λογιστών και φορολογικών συμβούλων, περιλαμβανομένων συναλλαγών για λογαριασμό των πελατών τους στο πλαίσιο χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων.

(β) άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων εκ μέρους ανεξάρτητων επαγγελματιών νομικών, με εξαίρεση τις προνομιούχες πληροφορίες, όταν συμμετέχουν είτε-

(i) Βοηθώντας στο σχεδιασμό ή στην υλοποίηση συναλλαγών για τους πελάτες τους σχετικά με-

(αα) την αγορά και πώληση ακινήτων ή επιχειρήσεων,

(ββ) τη διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους,

(γγ) το άνοιγμα ή τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμιευτηρίου ή λογαριασμών τίτλων,

(δδ) την οργάνωση των εισφορών των αναγκαίων για τη δημιουργία, λειτουργία, ή διοίκηση εταιρειών,

(εε) τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση καταπιστευματικών εταιρειών, επιχειρήσεων ή ανάλογων μονάδων,

(ii) ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών τους στο πλαίσιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών ή συναλλαγών επί ακινήτων.

(γ) κτηματικές συναλλαγές εκ μέρους κτηματομεσιτών, δυνάμει του περί

Κτήματομεσιτών Νόμου, ως εκάστοτε ισχύει.

(δ) εμπόριο προϊόντων ή αγαθών, όπως πολύτιμων λίθων και μετάλλων, εφόσον η πληρωμή γίνεται σε μετρητά για ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των 15.000 ευρώ ανεξάρτητα του αν η συναλλαγή διενεργείται με μια μόνο πράξη ή με περισσότερες, μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση.

(ε) τις ακόλουθες υπηρεσίες εμπιστευμάτων και εταιρικών υπηρεσιών προς τρίτα μέρη:

(i) Σύσταση εταιρειών ή άλλων νομικών προσώπων·

(ii) άσκηση καθηκόντων διευθυντή ή γραμματέα εταιρείας, εταίρου συνεταιρισμού ή κατόχου ανάλογης θέσης σε σχέση με άλλα νομικά πρόσωπα ή νομικούς μηχανισμούς ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει ανάλογα καθήκοντα·

(iii) παροχή εγγεγραμμένου γραφείου, επιχειρηματικής διεύθυνσης, ταχυδρομικής ή διοικητικής διεύθυνσης και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές υπηρεσίες για εταιρεία, προσωπική εταιρεία ή κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή νομικό μηχανισμό·

(iv) άσκηση καθηκόντων εμπιστευματοδόχου σε ρητά εμπιστεύματα ή ανάλογο νομικό μηχανισμό ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει ανάλογα καθήκοντα· και

(v) άσκηση καθηκόντων πληρεξούσιου μετόχου εξ ονόματος άλλου προσώπου, ή νομικού μηχανισμού ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει ανάλογα καθήκοντα·

(στ) οποιαδήποτε από τις υπηρεσίες ή τις δραστηριότητες που καθορίζονται στο άρθρο 4 του περί της Ρύθμισης των Επιχειρήσεων Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών και Συναφών

Θεμάτων Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

"γενεσιουργά αδικήματα" σημαίνει τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 5·

"Γενικός Εισαγγελέας" σημαίνει το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας·

"δέσμευση" σημαίνει προσωρινή απαγόρευση της μεταβίβασης, της καταστροφής, της μετατροπής, της διάθεσης ή της μετακίνησης περιουσίας ή την προσωρινή ανάληψη της φύλαξης ή του ελέγχου της περιουσίας·

"δήμευση" σημαίνει οριστική αποστέρηση της περιουσίας την οποία διατάσσει δικαστήριο σε σχέση με ποινικό αδίκημα·

"Δημοκρατία" σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

"δικαστήριο" σημαίνει κακουργιοδικείο ή επαρχιακό δικαστήριο κατά την άσκηση της ποινικής του δικαιοδοσίας και για τους σκοπούς του άρθρου 38 έχει την έννοια που δίνει στον όρο αυτό το Μέρος IV του Νόμου αυτού·

"εικονική τράπεζα" νοείται πιστωτικό ίδρυμα ή ίδρυμα ασχολούμενο με ανάλογες δραστηριότητες, που έχει συσταθεί σε χώρα στην οποία δεν έχει φυσική παρουσία, συμπεριλαμβανομένης πραγματικής διεύθυνσης και διοίκησης, και το οποίο δεν συνδέεται με ρυθμιζόμενο χρηματοπιστωτικό όμιλο·

"εμπίστευμα" έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον Περί Επιτρόπων Νόμο και περιλαμβάνει και το καταπίστευμα·

"εμπίστευμα μονάδων" (unit trusts) σημαίνει εμπίστευμα που δημιουργείται με σκοπό ή που έχει ως αποτέλεσμα την παροχή σε πρόσωπα που έχουν διαθέσιμα κεφάλαια για επενδυτικές διευκολύνσεις του δικαιώματος να συμμετέχουν ως δικαιούχοι με βάση το εμπίστευμα σε κέρδη ή εισοδήματα τα οποία προκύπτουν από την απόκτηση, διαχείριση ή διάθεση οποιασδήποτε περιουσίας·

“επιχειρηματική σχέση” νοείται η επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση η οποία συνδέεται με τις εργασίες των προσώπων που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες σύμφωνα με το παρόν άρθρο και η οποία αναμενόταν, κατά τον χρόνο σύναψης της επαφής, ότι θα είχε κάποια διάρκεια.

"Εποπτικές Αρχές" σημαίνει τις Αρχές οι οποίες εγκαθιδρύονται δυνάμει του άρθρου 59·

«έσοδο» σημαίνει οποιασδήποτε μορφής περιουσία ή οικονομικό όφελος, που προήλθε άμεσα ή έμμεσα από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος και περιλαμβάνει κάθε μεταγενέστερη επανεπένδυση ή μετατροπή άμεσων προϊόντων και κάθε σημαντικό όφελος·

"καθορισμένα αδικήματα" σημαίνει τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 3·

"κινητή περιουσία ή κινητά" σημαίνει οποιαδήποτε περιουσία δεν είναι ακίνητη·

"κυβερνητικά ομόλογα" (government stocks) περιλαμβάνει ομόλογα ανάπτυξης, βραχυπρόθεσμα κρατικά άτοκα ομόλογα, πιστοποιητικά αποταμίευσης και οποιοδήποτε άλλο τύπο αξιόγραφου το οποίο εκδίδεται στο όνομα συγκεκριμένου προσώπου, αλλά δεν περιλαμβάνει αξιόγραφο ταμιευτηρίου ή άλλο αξιόγραφο που δεν εκδίδεται στο όνομα του κομιστή·

"μεμονωμένη συναλλαγή" σημαίνει οποιαδήποτε συναλλαγή εκτός από συναλλαγή η οποία διεξάγεται κατά τη διάρκεια καθιερωμένης επιχειρηματικής σχέσης που συνάπτεται από πρόσωπο το οποίο ενεργεί στα πλαίσια χρηματοοικονομικής ή άλλης δραστηριότητας·

"μέρισμα" περιλαμβάνει τόκους, κάθε μορφής εισόδημα προερχόμενο από αξιόγραφα και οποιοδήποτε εισόδημα προερχόμενο από διανομή κερδών σε σχέση με μονάδες σε εμπίστευμα μονάδων·

"μέσα" σημαίνει οποιαδήποτε περιουσία η οποία έχει χρησιμοποιηθεί ή σκοπός της είναι να χρησιμοποιηθεί ολικά ή μερικά για τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος·

"Μονάδα" σημαίνει τη Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης η οποία εγκαθιδρύεται δυνάμει του άρθρου 54·

"Οδηγία της Ε.Ε." σημαίνει την Οδηγία 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2005 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας·

"ομόλογα" περιλαμβάνει μετοχές (shares), χρεόγραφα εταιρειών (debentures) και άλλα αξιόγραφα νομικού προσώπου, ανεξάρτητα αν αυτά συνιστούν ή όχι επιβάρυνση επί των περιουσιακών στοιχείων του εν λόγω νομικού προσώπου·

"πελάτης" σημαίνει πρόσωπο το οποίο επιδιώκει να συνάψει επιχειρηματική σχέση ή να διεξάγει μεμονωμένη συναλλαγή με άλλο πρόσωπο το οποίο διεξάγει χρηματοοικονομική ή άλλη δραστηριότητα στην ή από τη Δημοκρατία·

"περάτωση ποινικής διαδικασίας" μαζί με τις φραστικές παραλλαγές του όρου σημαίνει-

(α) Την ανάκληση του κατηγορητηρίου δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 91 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου·

(β) την αναστολή της δίωξης δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 154 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου·

(γ) την αθώωση του κατηγορουμένου είτε από το πρωτόδικο δικαστήριο είτε από το Ανώτατο Δικαστήριο κατόπιν έφεσης·

(δ) την απονομή χάριτος από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας·

(ε) την επιβολή ποινής για διάπραξη καθορισμένου αδικήματος χωρίς να εκδοθεί διάταγμα δήμευσης· ή

(στ) την πλήρη συμμόρφωση προς διάταγμα δήμευσης είτε με την πληρωμή του οφειλόμενου ποσού είτε με την έκτιση ποινής φυλάκισης αντί της πληρωμής του ποσού.

"περιουσία" σημαίνει κινητή και ακίνητη περιουσία, είτε αυτή βρίσκεται στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας είτε βρίσκεται στο εξωτερικό καθώς και νομικά έγγραφα που πιστοποιούν τίτλο ή δικαίωμα επί της εν λόγω περιουσίας·

"πιστωτικό ίδρυμα" νοείται κάθε πιστωτικό ίδρυμα κατά την έννοια του άρθρου 4(1) της Οδηγίας 2006/48/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2006 σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων.

"πληροφορία" σημαίνει κάθε μορφής γραπτή ή προφορική πληροφορία ή έγγραφα και περιλαμβάνει πληροφορία που δυνατό να είναι καταχωρημένη σε ηλεκτρονικό υπολογιστή·

"ποινική διαδικασία" σημαίνει οποιαδήποτε ποινική διαδικασία με την έννοια που δίνει στον όρο αυτό ο περί Δικαστηρίων Νόμος·

"πολιτική διαδικασία" σημαίνει οποιαδήποτε διαδικασία αστικής φύσεως που δεν είναι ποινική·

"πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα" είναι τα φυσικά πρόσωπα στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα στη Δημοκρατία ή σε άλλη χώρα και οι άμεσοι στενοί συγγενείς τους ή τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των προσώπων αυτών·

"πραγματικός δικαιούχος" νοείται το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία τελικά κατέχουν ή ελέγχουν τον πελάτη ή/και το φυσικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου

διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα. Ως πραγματικός δικαιούχος νοείται τουλάχιστον:

(α) Όσον αφορά τις εταιρείες-

(i) Το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία τελικά κατέχουν ή ελέγχουν την εταιρεία, κατέχοντας, αμέσως ή εμμέσως, ή ελέγχοντας επαρκές ποσοστό των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου της εν λόγω εταιρείας, μεταξύ άλλων, μέσω μετοχών στον κομιστή. ποσοστό ύψους 10% συν μία μετοχή θεωρείται ότι πληροί το κριτήριο αυτό,

(ii) το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ασκούν κατ' άλλο τρόπο έλεγχο στη διαχείριση και διοίκηση της εταιρείας·

(β) στην περίπτωση νομικών οντοτήτων, όπως τα ιδρύματα, και νομικών μηχανισμών, όπως εμπιστεύματα, που διοικούν ή διανέμουν κεφάλαια:

(i) Όταν οι μελλοντικοί δικαιούχοι έχουν προσδιορισθεί ήδη, το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που δικαιούνται το 10% ή περισσότερο των περιουσιακών στοιχείων νομικού μηχανισμού ή νομικής οντότητας·

(ii) όταν τα άτομα που αποτελούν δικαιούχους του νομικού μηχανισμού ή της νομικής οντότητας δεν έχουν προσδιορισθεί ακόμη, η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον της οποίας έχει κυρίως συσταθεί ή δρα ο νομικός μηχανισμός ή η νομική οντότητα·

(iii) το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν έλεγχο στο 10% ή περισσότερο των περιουσιακών στοιχείων νομικού μηχανισμού ή νομικής οντότητας·

"προϊόν αδικήματος" σημαίνει οποιοδήποτε οικονομικό πλεονέκτημα προερχόμενο άμεσα ή έμμεσα από καθορισμένο αδίκημα το οποίο ενδέχεται να συνίσταται σε κάθε μορφής περιουσία και περιλαμβάνει κάθε μεταγενέστερη επανεπένδυση ή μετατροπή άμεσων προϊόντων και κάθε σημαντικό όφελος·

"πρόσωπο" σημαίνει φυσικό ή νομικό πρόσωπο·

"Συμβουλευτική Αρχή" σημαίνει τη Συμβουλευτική Αρχή Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας η οποία εγκαθιδρύεται δυνάμει του άρθρου 56·

"τρίτη χώρα" σημαίνει χώρα που δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, η οποία υπογράφηκε στο Οπόρτο την 2α Μαΐου 1992 και προσαρμόστηκε από το Πρωτόκολλο, το οποίο υπογράφηκε στις Βρυξέλλες την 17η Μαΐου 1993, όπως η Συμφωνία αυτή περαιτέρω εκάστοτε τροποποιείται·

"Υπηρεσία Ανάκτησης Περιουσιακών Στοιχείων" έχει την έννοια της υπηρεσίας ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων όπως αυτή ορίζεται στην Απόφαση 2007/845/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 6ης Δεκεμβρίου 2007 σχετικά με τη συνεργασία των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων στα κράτη μέλη προς ανίχνευση και εντοπισμό προϊόντων εγκλήματος ή άλλων συναφών περιουσιακών στοιχείων·

"Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες" περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

(α) Αποδοχή καταθέσεων από το κοινό·

(β) δανεισμός χρημάτων στο κοινό·

(γ) χρηματοδοτική μίσθωση, περιλαμβανομένης και χρηματοδότησης με ενοικιαγορά·

(δ) υπηρεσίες διακίνησης χρημάτων·

(ε) έκδοση και διαχείριση μέσων πληρωμής, όπως πιστωτικές κάρτες, ταξιδιωτικές επιταγές, επιταγές τραπεζίτη και ηλεκτρονικού χρήματος·

(στ) έκδοση εγγυήσεων και ανάληψη υποχρεώσεων·

(ζ) διεξαγωγή συναλλαγών για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό άλλου προσώπου που έχουν σχέση με-

(i) Αξίες ή τίτλους της χρηματαγοράς περιλαμβανομένων επιταγών, συναλλαγματικών, γραμματίων και ομόλογα καταθέσεων.

(ii) ξένο συνάλλαγμα·

(iii) προθεσμιακούς χρηματοδοτικούς τίτλους ή τίτλους με δικαίωμα επιλογής (options)·

(iv) τίτλους που αφορούν συνάλλαγμα και επιτόκια·

(v) αξιόγραφα·

(η) συμμετοχή σε εκδόσεις αξιογράφων και παροχή συναφών υπηρεσιών·

(θ) παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις σχετικά με τη διάρθρωση του κεφαλαίου, τη βιομηχανική στρατηγική και συναφή θέματα και παροχή συμβουλών καθώς και υπηρεσιών στον τομέα της συγχώνευσης και της αγοράς επιχειρήσεων·

(ι) διαμεσολάβηση στη χρηματαγορά·

(ια) επενδυτικές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων της εμπορίας και διευθέτησης εμπορίας επενδύσεων, της διαχείρισης επενδύσεων, των συμβουλών για επενδύσεις και της ίδρυσης και λειτουργίας σχεδίων συλλογικών επενδύσεων. Για τους σκοπούς του εδαφίου αυτού, ο όρος "επένδυση" περιλαμβάνει

ασφάλειες ζωής επί μακροπρόθεσμης βάσης
συνδεδεμένες ή μη με επενδυτικά σχέδια·

(ιβ) υπηρεσίες ασφαλούς φύλαξης·

(ιγ) φύλαξη και διαχείριση αξιογράφων·

(ιδ) οποιαδήποτε από τις υπηρεσίες και
δραστηριότητες-

(i) που καθορίζονται στο Μέρος I και II
του Τρίτου Παραρτήματος του περί των
Επενδυτικών Υπηρεσιών και
Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων
Αγορών Νόμου, ως εκάστοτε ισχύει και
που παρέχονται σε σχέση με τα
χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία
απαριθμούνται στο Μέρος III του ιδίου
Παραρτήματος·

(ii) που καθορίζονται στο άρθρο 109 του
περί των Ανοικτού Τύπου Οργανισμών
Συλλογικών Επενδύσεων Νόμου, όπως
αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή
αντικαθίσταται·

(iii) που καθορίζονται στα εδάφια (5) και
(6) του άρθρου 6 του περί των
Διαχειριστών Οργανισμών
Εναλλακτικών Επενδύσεων Νόμου,
όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή
αντικαθίσταται·

(ιε) ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής και
εργασίες διαμεσολάβησης για σύναψη
ασφαλειών ζωής·

(ιστ) χωρίς επηρεασμό της γενικότητας
των παραγράφων (δ) και (ε), οποιαδήποτε
από τις υπηρεσίες που καθορίζονται στο
Παράρτημα του περί Υπηρεσιών Πληρωμών
Νόμου, ως εκάστοτε ισχύει·

“Χώρες Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου”
σημαίνει Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής
Ένωσης ή άλλο Κράτος που είναι
συμβαλλόμενο μέρος στην συμφωνία για τον
Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο η οποία
υπογράφηκε στο Πόρτο στις 2 Μαΐου 1992 και

προσαρμόστηκε από το Πρωτόκολλο το οποίο υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 17 Μαΐου 1993 ως η συμφωνία αυτή περαιτέρω εκάστοτε τροποποιείται.

(2) Οι λέξεις και οι φράσεις που εκτίθενται στην πρώτη στήλη ερμηνεύονται στα άρθρα του παρόντος Νόμου τα οποία εκτίθενται στη δεύτερη στήλη:

(3) Κάθε αναφορά στον παρόντα Νόμο σε αδικήματα περιλαμβάνει και αδικήματα που διαπράχθηκαν πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, αλλά τα δικαστήρια δεν έχουν υποχρέωση να ασκήσουν οποιαδήποτε από τις εξουσίες που παρέχονται σ' αυτά από τον παρόντα Νόμο σε σχέση με ποινική υπόθεση για διάπραξη καθορισμένου αδικήματος η οποία καταχωρήθηκε πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.

- [188\(I\)/2007](#)
- [58\(I\)/2010](#)
- [101\(I\)/2013](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Καθορισμένα αδικήματα

3. Ο Νόμος αυτός εφαρμόζεται σε σχέση με αδικήματα που αναφέρονται πιο κάτω και τα οποία για σκοπούς του Νόμου αυτού θα καλούνται καθορισμένα αδικήματα:

(α) Αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

(β) γενεσιουργά αδικήματα.

- [188\(I\)/2007](#)

Αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

4. (1) Κάθε πρόσωπο το οποίο ενώ (α) γνωρίζει ή (β) όφειλε να γνωρίζει ότι οποιασδήποτε μορφής περιουσία αποτελεί έσοδο από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος, προβαίνει σε οποιασδήποτε από τις πιο κάτω ενέργειες:

(i) Μετατρέπει, μεταβιβάζει, ή μετακινεί τέτοια περιουσία με σκοπό να αποκρύψει ή, να συγκαλύψει την παράνομη προέλευσή της ή να παράσχει με οποιοδήποτε τρόπο βοήθεια σε πρόσωπο το οποίο είναι αναμιγμένο στη διάπραξη του γενεσιουργού αδικήματος για να προβεί το πρόσωπο αυτό σε οποιαδήποτε από τις

πιο πάνω πράξεις και ενέργειες ή άλλως ενεργεί για να αποφύγει τις νομικές συνέπειες των πράξεων και ενεργειών του·

(ii) αποκρύπτει ή συγκαλύπτει την αληθή φύση, την πηγή, τον τόπο, τη διάθεση, την κίνηση, τα δικαιώματα σε σχέση με περιουσία ή με την κυριότητα αυτή·

(iii) αποκτά, κατέχει ή χρησιμοποιεί τέτοια περιουσία·

(iv) συμμετέχει, συμπράττει, συνεργάζεται, συνωμοτεί για να διαπραχθεί, ή αποπειράται να διαπράξει και παρέχει συνδρομή και βοήθεια, καθοδήγηση ή συμβουλή στη διάπραξη οποιωνδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται πιο πάνω·

(v) παρέχει πληροφορίες σχετικά με έρευνες που γίνονται για νομιμοποίηση εσόδων γενεσιουργού αδικήματος με σκοπό να δυνηθεί το πρόσωπο που αποκόμισε όφελος από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος να διατηρήσει τα έσοδα ή τον έλεγχο των εσόδων από τη διάπραξη του εν λόγω αδικήματος,

διαπράττει αδίκημα τιμωρούμενο με φυλάκιση δεκατεσσάρων ετών ή με χρηματική ποινή μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (500000) ή και με τις δύο αυτές ποινές στην περίπτωση (α) πιο πάνω, και με φυλάκιση πέντε ετών ή με χρηματική ποινή μέχρι πενήντα χιλιάδες ευρώ (50000) ή και με τις δύο αυτές ποινές στην περίπτωση (β) πιο πάνω.

(2) Για σκοπούς του εδαφίου (1):

(α) Δεν έχει καμιά σημασία κατά πόσο το γενεσιουργό αδίκημα υπόκειται ή όχι στη δικαιοδοσία των Κυπριακών Δικαστηρίων·

(β) τα αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες δύνανται να διαπραχθούν και από τους δράστες γενεσιουργών αδικημάτων·

(γ) η γνώση, πρόθεση ή σκοπός που απαιτούνται ως στοιχεία αδικημάτων που αναφέρονται στο εδάφιο (1) δύνανται να συναχθούν από αντικειμενικές πραγματικές περιστάσεις.

- [188\(I\)/2007](#)

Γενεσιουργά αδικήματα

5. Γενεσιουργά αδικήματα είναι:

(α) Τα ποινικά αδικήματα τα τιμωρούμενα με ποινή φυλάκισης που υπερβαίνει το ένα έτος, ως αποτέλεσμα των οποίων προήλθαν έσοδα, τα οποία δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες όπως ορίζεται στο άρθρο 4.

(β) αδικήματα χρηματοδότησης τρομοκρατίας όπως καθορίζονται στο άρθρο 4 των Περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός και άλλες διατάξεις) Νόμων του 2001 και 2005, καθώς και η συλλογή χρημάτων για χρηματοδότηση προσώπων ή οργανώσεων που συνδέονται με την τρομοκρατία.

(γ) αδικήματα διακίνησης ναρκωτικών, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του παρόντος Νόμου.

- [188\(I\)/2007](#)

ΜΕΡΟΣ ΙΙ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΔΗΜΕΥΣΗΣ, ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΤΡΑ

Α. Διατάγματα Δήμευσης

Έρευνα για διαπίστωση αν ο κατηγορούμενος είχε έσοδα

6. (1) Δικαστήριο το οποίο έχει καταδικάσει πρόσωπο για καθορισμένο αδίκημα προτού επιβάλει ποινή προβαίνει σε έρευνα για να διαπιστώσει αν ο κατηγορούμενος απεκόμισε οποιαδήποτε έσοδα από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος ακολουθώντας τη διαδικασία που καθορίζει το παρόν Μέρος του Νόμου ή τη διαδικασία που αναφέρεται στο Μέρος VI.

(2) Για να ακολουθηθεί η διαδικασία που καθορίζει το Μέρος αυτό αποφασίζει ο Γενικός Εισαγγελέας ο οποίος και υποβάλλει σχετική αίτηση στο Δικαστήριο. Το Δικαστήριο δύναται να εκδώσει διάταγμα δήμευσης αν ακολουθηθεί η διαδικασία δυνάμει του Μέρους αυτού ή να επιβάλει ανάλογη χρηματική ποινή αν ακολουθηθεί η διαδικασία δυνάμει του Μέρους VI.

- [188\(I\)/2007](#)

Υπολογισμός εσόδων από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος

7. (1) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου-

(α) Λογίζονται ως έσοδα του κατηγορουμένου από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος όλες οι πληρωμές οι οποίες καταβλήθηκαν σ' αυτόν ή σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο είτε πριν είτε μετά την έναρξη της ισχύος του Νόμου αυτού σε σχέση με τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος, ανεξάρτητα αν αυτό έχει διαπραχθεί από τον ίδιο τον κατηγορούμενο ή από άλλο πρόσωπο·

(β) τα έσοδα του κατηγορουμένου από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος είναι το σύνολο των πληρωμών ή αμοιβών οι οποίες έχουν καταβληθεί σ' αυτόν ή το προϊόν του γενεσιουργού αδικήματος ή έσοδα όπως ο όρος αυτός ερμηνεύεται στο άρθρο 2 του παρόντος Νόμου.

(2) Το Δικαστήριο, για να διαπιστώσει κατά πόσο ο κατηγορούμενος απεκόμισε έσοδα από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος και για να υπολογίσει το ύψος των εσόδων του από την εν λόγω διάπραξη, δύναται, εκτός αν στη συγκεκριμένη περίπτωση καταδειχθεί το αντίθετο, να υποθέσει ότι—

(α) Οποιαδήποτε περιουσία απέκτησε ο κατηγορούμενος μετά τη διάπραξη του εν λόγω αδικήματος ή απέκτησε ή μεταβιβάστηκε σε αυτόν οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια των τελευταίων έξι ετών πριν από την έναρξη της ποινικής διαδικασίας εναντίον του αποτελεί έσοδο, πληρωμή ή αμοιβή από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος από αυτόν το νωρίτερο που θα κρίνει το δικαστήριο ότι την απέκτησε·

(β) κάθε δαπάνη του κατηγορουμένου κατά τη διάρκεια της πιο πάνω περιόδου έχει γίνει από τα έσοδα του κατηγορουμένου από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος ή πληρωμές ή αμοιβές οι οποίες καταβλήθηκαν σε αυτόν σε σχέση με τη διάπραξη από τον ίδιο γενεσιουργού αδικήματος·

(γ) οποιαδήποτε περιουσία απέκτησε ο κατηγορούμενος σύμφωνα με την παράγραφο (α) την παρέλαβε ελεύθερα από επιβαρύνσεις

και συμφέροντα άλλων προσώπων για σκοπούς υπολογισμού της αξίας της:

Νοείται ότι, για τους σκοπούς του παρόντος εδαφίου, το Δικαστήριο δύναται να λάβει υπόψη τα πραγματικά περιστατικά και τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένου του ότι η περιουσία ή/και οι δαπάνες του κατηγορουμένου που αναφέρονται στις παραγράφους (α) και (β) είναι δυσανάλογα ή/και δεν δικαιολογούνται από τα νόμιμα εισοδήματά του.

(3) Οι πρόνοιες του εδαφίου (2) δεν εφαρμόζονται αν-

(α) Αποδειχθεί ότι δεν ισχύουν στην περίπτωση του κατηγορουμένου ή

(β) το δικαστήριο κρίνει ότι θα υπήρχε σοβαρός κίνδυνος αδικίας εις βάρος του κατηγορουμένου αν εφαρμόζονταν.

(4) Σε περίπτωση κατά την οποία το δικαστήριο δεν εφαρμόζει τις πρόνοιες του εδαφίου (2), εκθέτει τους λόγους του για την απόφασή του αυτή.

(5) Για σκοπούς υπολογισμού των εσόδων του κατηγορουμένου από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος, αν σε προηγούμενη περίπτωση εκδόθηκε εναντίον του διάταγμα δήμευσης, το δικαστήριο δε θεωρεί έσοδα από διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος τα έσοδα τα οποία θα καταδειχθεί ότι λήφθηκαν υπόψη για τον υπολογισμό του ποσού το οποίο αναφέρεται στο προηγούμενο διάταγμα.

- [188\(I\)/2007](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Διάταγμα δήμευσης

8. (1) Σε περίπτωση όπου το δικαστήριο μετά τη διεξαγωγή έρευνας δυνάμει του Μέρους αυτού διαπιστώσει ότι ο κατηγορούμενος απεκόμισε έσοδα, προτού επιβάλει ποινή είτε για το αδίκημα για το οποίο έχει καταδικαστεί είτε για άλλα αδικήματα τα οποία το δικαστήριο δύναται να λάβει υπόψη στην επιβολή της ποινής-

(α) Εκδίδει διάταγμα δήμευσης του προϊόντος του αδικήματος, το οποίο βρίσκεται στην κατοχή του κατηγορουμένου ή τρίτου προσώπου, όπως καθορίζεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 13 ή/και για την είσπραξη του ποσού των εσόδων όπως αυτά υπολογίζονται και εξακριβώνονται δυνάμει του άρθρου 7·

(β) εκδίδει διάταγμα δήμευσης μέσων·

και ακολούθως επιβάλλει οποιαδήποτε από τις ποινές τις οποίες έχει αρμοδιότητα να επιβάλει.

(2) Η έκδοση διατάγματος δήμευσης δεν επηρεάζεται από οποιαδήποτε πρόνοια άλλων νόμων η οποία περιορίζει την αρμοδιότητα του δικαστηρίου στην επιβολή χρηματικών ποινών.

(3) Σε περίπτωση που, ως αποτέλεσμα καθορισμένου αδικήματος, θύμα ή παραπονούμενος του αδικήματος αυτού έχει αξιώσεις κατά του προσώπου εναντίον του οποίου εκδόθηκε διάταγμα δήμευσης, το διάταγμα αυτό ή η πιθανή εκτέλεσή του, δεν εμποδίζει το εν λόγω θύμα ή παραπονούμενο να διεκδικήσει τις αξιώσεις του με αστική αγωγή κατά του εν λόγω προσώπου.

(4) (α) Ο Γενικός Εισαγγελέας δύναται να μην υποβάλει αίτηση στο Δικαστήριο για έκδοση διατάγματος δήμευσης εάν ικανοποιηθεί ότι το θύμα ή ο παραπονούμενος έχει εγείρει οποιαδήποτε αστική διαδικασία εναντίον του κατηγορουμένου σε σχέση με ζημιά ή απώλεια που έχει υποστεί από τη διάπραξη του αδικήματος.

(β) Σε περίπτωση που έχει εγερθεί οποιαδήποτε αστική διαδικασία, οποιοδήποτε διάταγμα δήμευσης που δυνατό να έχει εκδοθεί δύναται να μην εκτελεστεί και ακυρώνεται από το Δικαστήριο μόνο μετά από αίτηση του Γενικού Εισαγγελέα.

- [188\(I\)/2007](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Διαδικασία εκτέλεσης διατάγματος δήμευσης

9. (1) Χωρίς να επηρεάζονται οι εξουσίες του δικαστηρίου που αναφέρονται στα άρθρα 17 μέχρι 19, οι συνέπειες του διατάγματος δήμευσης είναι οι ίδιες με τις συνέπειες της επιβολής χρηματικής ποινής και ο Πίνακας του άρθρου 128 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου αντικαθίσταται για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου με τον ακόλουθο:

ΠΙΝΑΚΑΣ	
Πρώτη στήλη	Δεύτερη Στήλη
Ποσό που δεν υπερβαίνει τα 100 ευρώ	7 ημέρες
Ποσό που υπερβαίνει τα 100 ευρώ αλλά όχι τα 200 ευρώ	14 ημέρες

Ποσό που υπερβαίνει τα 200 ευρώ	30 ημέρες
αλλά όχι τα 1000 ευρώ	
Ποσό που υπερβαίνει τα 1000 ευρώ	60 ημέρες
αλλά όχι τα 2000 ευρώ	
Ποσό που υπερβαίνει τα 2000 ευρώ	90 ημέρες
αλλά όχι τα 4000 ευρώ	
Ποσό που υπερβαίνει τα 4000 ευρώ	6 μήνες
αλλά όχι τα 10000 ευρώ	
Ποσό που υπερβαίνει τα 10000 ευρώ	9 μήνες
αλλά όχι τα 20000 ευρώ	
Ποσό που υπερβαίνει τα 20000 ευρώ	12 μήνες
αλλά όχι τα 40000 ευρώ	
Ποσό που υπερβαίνει τα 40000 ευρώ	18 μήνες
αλλά όχι τα 100000 ευρώ	
Ποσό που υπερβαίνει τα 100000 ευρώ	2 έτη
αλλά όχι τα 200000 ευρώ	
Ποσό που υπερβαίνει τα 200000 ευρώ	3 έτη
αλλά όχι τα 500000 ευρώ	
Ποσό που υπερβαίνει τα 500000 ευρώ	5 έτη
αλλά όχι τα δύο εκατομμύρια ευρώ	
Ποσό που υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια ευρώ	10 έτη.

(2) Οι διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και στην περίπτωση έκδοσης διατάγματος δήμευσης δυνάμει του άρθρου 28 όπου ο κατηγορούμενος είχε διαφύγει και εμφανίστηκε σε μεταγενέστερο στάδιο.

• [188\(I\)/2007](#)

Εκτέλεση διατάγματος δήμευσης μέσων

10. Η εκτέλεση διατάγματος για τη δήμευση μέσων γίνεται με κατάσχεση ακολουθώντας τυχόν οδηγίες του δικαστηρίου ανάλογα με το είδος του μέσου.

Διαδικασία για την έκδοση διατάγματος δήμευσης

11. (1) Η κατηγορούσα αρχή παρουσιάζει, μαζί με την αίτηση του Γενικού Εισαγγελέα για έρευνα δυνάμει του άρθρου 6 ή δυνάμει των άρθρων 35 ή 36 ή εντός της προθεσμίας την οποία καθορίζει το δικαστήριο, έκθεση ισχυρισμών στην οποία εκτίθενται γεγονότα και στοιχεία σχετικά με την έρευνα για τη διαπίστωση τυχόν εσόδων του κατηγορουμένου από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος ή με τον υπολογισμό των εν λόγω εσόδων ή της περιουσίας που αποτελεί το προϊόν του αδικήματος και, αν ο κατηγορούμενος, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο παρόν άρθρο, παραδεχθεί την ορθότητα του περιεχομένου της εν λόγω έκθεσης ή μέρους της, το δικαστήριο για τους σκοπούς της εν λόγω έρευνας και για σκοπούς υπολογισμού δύναται να εκλάβει την εν λόγω παραδοχή ως αναμφισβήτητη απόδειξη των γεγονότων και στοιχείων στα οποία αναφέρεται.

(2) Μετά την παρουσίαση από την κατηγορούσα αρχή της έκθεσης γεγονότων και στοιχείων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (1), το δικαστήριο, αφού ικανοποιηθεί ότι αντίγραφο της επιδόθηκε στον κατηγορούμενο, τον καλεί να δηλώσει κατά πόσο παραδέχεται οποιουσδήποτε από τους ισχυρισμούς της έκθεσης και να υποβάλει έκθεση σχετικά με όσους δεν παραδέχεται (η οποία θα καλείται "έκθεση αντίκρουσης ισχυρισμών") στην οποία να υποδεικνύει τα στοιχεία και τους λόγους επί των οποίων προτίθεται να στηρίξει την υπόθεσή του τόσο για αντίκρουση των ισχυρισμών της κατηγορούσας αρχής όσο και σχετικά με το ποσό το οποίο διαπιστώθηκε ότι δύναται να ληφθεί από τη ρευστοποιήσιμη περιουσία του. Η έκθεση αντίκρουσης ισχυρισμών υποβάλλεται μέσα στη χρονική περίοδο την οποία καθορίζει το δικαστήριο ή μέσα σε τρεις ημέρες από την επίδοση στον κατηγορούμενο της έκθεσης γεγονότων και στοιχείων της κατηγορούσας αρχής.

(3) Η παράλειψη του κατηγορουμένου να συμμορφωθεί προς οποιαδήποτε από τις οδηγίες του δικαστηρίου λογίζεται για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ως παραδοχή όλων των ισχυρισμών που περιλαμβάνονται στην έκθεση.

(4) Σε περίπτωση κατά την οποία στην έκθεση αντίκρουσης ισχυρισμών περιλαμβάνονται ισχυρισμοί σχετικά με το ποσό το οποίο διαπιστώθηκε ότι δύναται να ληφθεί κατά την έκδοση του διατάγματος δήμευσης και η κατηγορούσα αρχή αποδέχεται όλους τους ισχυρισμούς ή μερικούς από αυτούς ή μέρος τους, το δικαστήριο δύναται για τους σκοπούς της πιο πάνω διαπίστωσης να θεωρήσει την εκ μέρους της κατηγορούσας αρχής αποδοχή αναμφισβήτητη απόδειξη των ισχυρισμών στους οποίους αναφέρεται.

(5) Η αποδοχή ισχυρισμών είτε αυτή αφορά τον κατηγορούμενο είτε την κατηγορούσα αρχή γίνεται προφορικά ενώπιον του δικαστηρίου, εκτός αν το δικαστήριο διατάξει διαφορετικά.

(6) Η παραδοχή στην οποία προβαίνει ο κατηγορούμενος για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου δε δύναται να γίνει δεκτή ως μαρτυρία σε οποιαδήποτε άλλη ποινική διαδικασία.

(7) Το δικαστήριο δύναται να ορίσει ημερομηνία για τη διεξαγωγή της έρευνας και να την αναβάλει οποτεδήποτε το κρίνει αναγκαίο.

(8) Το δικαστήριο εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση για όλα τα θέματα της έρευνας.

- [188\(I\)/2007](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Ποσό που ανακτάται δυνάμει διατάγματος δήμευσης

12. (1) Τηρουμένων των προνοιών του εδαφίου (2), το ποσό το οποίο πρέπει να ανακτηθεί με την έκδοση διατάγματος δήμευσης είναι το ποσό το οποίο το δικαστήριο υπολογίζει ότι αντιπροσωπεύει τα έσοδα του κατηγορουμένου από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος.

(2) Αν το δικαστήριο ικανοποιηθεί ότι κατά την έκδοση του διατάγματος το ποσό το οποίο θα ήταν δυνατό να ρευστοποιηθεί είναι μικρότερο του ποσού το οποίο το δικαστήριο υπολόγισε ως αντιπροσωπευτικό των εσόδων του κατηγορουμένου από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος, το ποσό το οποίο, σύμφωνα με το διάταγμα δήμευσης, πρέπει να ανακτηθεί είναι το ποσό το οποίο, κατά την άποψη του δικαστηρίου, δύναται στην πραγματικότητα να εξασφαλισθεί από τη ρευστοποιήσιμη περιουσία. Στην περίπτωση αυτή αναφέρεται στο διάταγμα και το ποσό το οποίο έπρεπε να ανακτηθεί ως αντιπροσωπευτικό των εσόδων του κατηγορουμένου από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος.

(3) Σε περίπτωση κατά την οποία το δικαστήριο καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το ποσό το οποίο δύναται να ληφθεί από τη ρευστοποιήσιμη περιουσία είναι μικρότερο από το ποσό το οποίο θα έπρεπε να ληφθεί, δύναται να εκδώσει για τη διαφορά μεταξύ των δύο ποσών διάταγμα είτε για τη διαγραφή της διαφοράς είτε για την αναστολή της είσπραξης της, το οποίο, κατά τη γνώμη του και λαμβανομένων υπόψη των λόγων της διαφοράς, κρίνει δίκαιο και σκόπιμο.

- [188\(I\)/2007](#)

Ρευστοποιήσιμη περιουσία, προνομιούχα χρέη, απαγορευμένες δωρεές και απαγορευμένες μεταβιβάσεις

13. (1) Στον παρόντα Νόμο, τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), "ρευστοποιήσιμη περιουσία" σημαίνει-

(α) Περιουσία την οποία έχει ο κατηγορούμενος είτε αυτή βρίσκεται στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας είτε βρίσκεται στο εξωτερικό· και

(β) περιουσία την οποία έχει άλλο πρόσωπο προς το οποίο ο κατηγορούμενος άμεσα ή έμμεσα προέβη σε απαγορευμένη από τον παρόντα Νόμο δωρεά της συγκεκριμένης αυτής περιουσίας ή περιουσία που έχει άλλο πρόσωπο προς το οποίο ο κατηγορούμενος άμεσα ή έμμεσα προέβη σε απαγορευμένη μεταβίβαση περιουσίας είτε αυτή βρίσκεται στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας είτε βρίσκεται στο εξωτερικό:

Νοείται ότι, για σκοπούς της παραγράφου (β), η απαγορευμένη μεταβίβαση περιουσίας περιλαμβάνει το προϊόν του αδικήματος ή άλλη περιουσία η αξία της οποίας είναι ισοδύναμη με το προϊόν του αδικήματος.

(2) Στην έννοια της ρευστοποιήσιμης περιουσίας δεν περιλαμβάνεται οποιαδήποτε περιουσία η οποία υπόκειται σε κατάσχεση με βάση διάταγμα δικαστηρίου το οποίο εκδόθηκε σε ποινική υπόθεση.

(3) Για τους σκοπούς των άρθρων 11 και 12 το ποσό το οποίο δύναται, κατά την έκδοση του διατάγματος δήμευσης, να εξασφαλισθεί είναι-

(α) Το σύνολο των αξιών όλης της ρευστοποιήσιμης περιουσίας την οποία έχει ο κατηγορούμενος κατά την έκδοση του διατάγματος·

(β) πλέον το σύνολο όλων των αξιών των κατά την έκδοση του διατάγματος απαγορευμένων από το Νόμο δωρεών ή απαγορευμένων μεταβιβάσεων περιουσίας·

(γ) μείον το σύνολο των υποχρεώσεων οι οποίες, κατά την έκδοση του διατάγματος, έχουν, σύμφωνα με το εδάφιο (6), προτεραιότητα.

(4) Τηρουμένων των ακόλουθων προνοιών του παρόντος άρθρου, αξία περιουσίας, εκτός από μετρητά, είναι-

(α) Η αγοραία αξία της περιουσίας, όταν αυτή ανήκει αποκλειστικά σε ένα πρόσωπο·

(β) σε περίπτωση κατά την οποία και άλλο πρόσωπο έχει συμφέρον στην εν λόγω περιουσία, η αγοραία αξία της περιουσίας μείον το ποσό το οποίο απαιτείται για την ικανοποίηση του συμφέροντος του άλλου προσώπου και την ακύρωση οποιασδήποτε επιβάρυνσης, εξαιρουμένης επιβάρυνσης με βάση επιβαρυντικό διάταγμα.

(5) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος άρθρου, αναφορά στην αξία δωρεάς σημαίνει την αξία της περιουσίας στην ανοικτή αγορά κατά το χρόνο της έκδοσης του διατάγματος δήμευσης ή κατά το χρόνο της δωρεάς, αν η αξία της τότε ήταν μεγαλύτερη από την αξία της κατά την έκδοση του διατάγματος δήμευσης.

(6) Για τους σκοπούς του εδαφίου (3) οι υποχρεώσεις του κατηγορουμένου οι οποίες έχουν προτεραιότητα έναντι άλλων είναι-

(α) Οι υποχρεώσεις για την καταβολή χρηματικών ποινών οι οποίες επιβλήθηκαν πριν από την έκδοση του διατάγματος δήμευσης ή άλλων ποσών πληρωτέων δυνάμει διατάγματος του δικαστηρίου το οποίο εκδόθηκε πριν από την έκδοση του διατάγματος δήμευσης·

(β) η υποχρέωσή του για την πληρωμή ποσών τα οποία θα περιλαμβάνονται μεταξύ των προνομιούχων χρεών του κατηγορουμένου, αν κατά την έκδοση του διατάγματος δήμευσης κηρυσσόταν σε πτώχευση ή, προκειμένου περί εταιρείας, αν διαταζόταν η διάλυσή της·

(γ) οποιαδήποτε άλλη καλόπιστη απαίτηση εναντίον του κατηγορουμένου την οποία το δικαστήριο κρίνει κατάλληλη για να της δοθεί προτεραιότητα με την επιβολή των όρων που το δικαστήριο κρίνει δίκαιους υπό τις περιστάσεις και "Προνομιούχα χρέη" στο εδάφιο αυτό σημαίνει-

(i) Σχετικά με πτώχευση, τα χρέη τα οποία πληρώνονται κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 38 του περί Πτωχεύσεως Νόμου ή οποιουδήποτε άλλου νόμου, ως εάν ήταν η ημερομηνία έκδοσης του διατάγματος δήμευσης η ημερομηνία έκδοσης του διατάγματος παραλαβής·

(ii) σχετικά με διάλυση εταιρείας, τα χρέη τα οποία πληρώνονται κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 300 του περί Εταιρειών Νόμου ή οποιουδήποτε άλλου νόμου, ως εάν ήταν η ημερομηνία έκδοσης του διατάγματος δήμευσης η ημερομηνία έκδοσης του διατάγματος διάλυσης της εταιρείας·

(iii) σχετικά τόσο με πτώχευση φυσικού προσώπου όσο και με διάλυση εταιρείας, οι απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο (γ) του παρόντος εδαφίου.

(7) Οι δωρεές, περιλαμβανομένων και των δωρεών που έγιναν πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, που θεωρούνται απαγορευμένες από τον Νόμο αυτό είναι-

(α) Όσες έγιναν από τον κατηγορούμενο κατά τα τελευταία έξι έτη πριν από την έναρξη της ποινικής διαδικασίας εναντίον του· ή

(β) όσες έγιναν από τον κατηγορούμενο οποτεδήποτε και αφορούν περιουσία-

(i) Την οποία αποδέχτηκε ο κατηγορούμενος ως δωρεά σε σχέση με γενεσιουργό αδίκημα το οποίο διέπραξε ο ίδιος ή άλλο πρόσωπο· ή

(ii) η οποία εξολοκλήρου ή μερικώς αντιπροσωπεύει άμεσα ή έμμεσα περιουσία την οποία αποδέχτηκε σε σχέση με γενεσιουργό αδίκημα το οποίο διέπραξε ο ίδιος ή άλλο πρόσωπο· ή

(γ) όσες έγιναν από τον κατηγορούμενο μετά την έναρξη της ποινικής διαδικασίας εναντίον του.

(8) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου ο κατηγορούμενος λογίζεται ότι προβαίνει σε δωρεά και σε περίπτωση που άμεσα ή έμμεσα μεταβιβάζει περιουσία με αντάλλαγμα σημαντικά χαμηλότερο της πραγματικής αξίας της περιουσίας κατά το χρόνο της μεταβίβασης. Στην περίπτωση αυτή οι προηγούμενες πρόνοιες του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ως εάν προέβη ο κατηγορούμενος στη δωρεά εκείνου του μέρους της περιουσίας το οποίο σε σύγκριση με την αξία ολόκληρης της περιουσίας αντιπροσωπεύει το ποσοστό της διαφοράς μεταξύ της αξίας του

ανταλλάγματος το οποίο δέχτηκε για τη μεταβίβασή της και της πραγματικής αξίας της περιουσίας κατά το χρόνο της μεταβίβασης.

(9) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου –

“απαγορευμένη μεταβίβαση περιουσίας” σημαίνει άμεση ή έμμεση μεταβίβαση ή μεταφορά από τον κατηγορούμενο του προϊόντος του αδικήματος σε άλλο πρόσωπο, όταν το άλλο πρόσωπο γνωρίζει ή οφείλει να γνωρίζει ότι ο σκοπός της μεταβίβασης ή της μεταφοράς είναι να αποφευχθεί η δήμευση και το γεγονός αυτό συνάγεται με βάση συγκεκριμένα στοιχεία και περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένου του ότι η μεταβίβαση ή η μεταφορά πραγματοποιήθηκε χωρίς αντάλλαγμα ή με αντάλλαγμα σημαντικά κατώτερο από την αγοραία αξία της εν λόγω περιουσίας.

“κατηγορούμενος” περιλαμβάνει πρόσωπο για το οποίο υπάρχει εύλογη υποψία ότι δύναται να κατηγορηθεί για διάπραξη αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

(10) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των εδαφίων (8) και (9), τα δικαιώματα καλόπιστων τρίτων διαφυλάσσονται.

- [188\(I\)/2007](#)
- [58\(I\)/2010](#)
- [18\(I\)/2016](#)

B. Προσωρινά Διατάγματα

Διάταγμα Δέσμευσης, ακύρωση ή τροποποίησή του και διορισμός παραλήπτη

14. (1) Το δικαστήριο έχει την εξουσία να εκδίδει διάταγμα δέσμευσης τόσο πριν όσο και μετά την έκδοση διατάγματος δήμευσης, αλλά το διάταγμα δέσμευσης εκδίδεται πριν από την έκδοση διατάγματος δήμευσης σε περίπτωση κατά την οποία-

(α) Έχει αρχίσει και δεν έχει περατωθεί ή επίκειται η έναρξη εντός της Δημοκρατίας ποινικής διαδικασίας εναντίον προσώπου για διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος, ή έχει γίνει αίτηση από το Γενικό Εισαγγελέα δυνάμει των άρθρων 28, 35 ή 36 του Νόμου αυτού ή

(β) η Μονάδα κατέχει πληροφορία βάσει της οποίας δημιουργείται εύλογη υποψία ότι πρόσωπο δύναται να κατηγορηθεί για διάπραξη αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στην Κύπρο, σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή σε ξένη χώρα:

Νοείται ότι, για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου «ξένη χώρα» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στο άρθρο 37 του παρόντος Νόμου.

(γ) το δικαστήριο είναι ικανοποιημένο ότι υπάρχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι-

(ii) Στην περίπτωση αίτησης δυνάμει του άρθρου 36 πληρούνται οι διατάξεις του εδαφίου (3) του ίδιου άρθρου και

(ii) το αναφερόμενο στις παραγράφους (α) και (β) πρόσωπο έχει αποκομίσει οποιοδήποτε όφελος από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος.

(2) Το διάταγμα δέσμευσης το οποίο εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (1) απαγορεύει τη συναλλαγή με οποιοδήποτε τρόπο σε ρευστοποιήσιμη περιουσία. Η απαγόρευση υπόκειται σε όρους ή εξαιρέσεις που το δικαστήριο επιβάλλει ή καθορίζει στο διάταγμα.

(3) Το διάταγμα δέσμευσης δύναται να επηρεάζει-

(α) Ολόκληρη τη ρευστοποιήσιμη περιουσία την οποία έχει συγκεκριμένο πρόσωπο, ανεξάρτητα αν αυτή περιγράφεται ή όχι στο διάταγμα και

(β) τη ρευστοποιήσιμη εκείνη περιουσία την οποία έχει συγκεκριμένο πρόσωπο η οποία μεταβιβάστηκε σ' αυτό μετά την έκδοση του διατάγματος.

(4) Οι πρόνοιες του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται σε σχέση με περιουσία η οποία βαρύνεται με διάταγμα επιβάρυνσης το οποίο έχει εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 15.

(5) Το διάταγμα δέσμευσης-

(α) Εκδίδεται κατόπιν μονομερούς αίτησης (ex parte) του Γενικού Εισαγγελέα και

(β) περιλαμβάνει πρόνοια για την επίδοση ειδοποίησης προς όλα τα επηρεαζόμενα από το διάταγμα πρόσωπα.

(6) Το διάταγμα δέσμευσης-

(α) Δύναται να ακυρωθεί ή να τροποποιηθεί αναφορικά με την περιουσία που επηρεάζεται·

(β) ακυρώνεται μετά την περάτωση της ποινικής διαδικασίας εναντίον του κατηγορουμένου για τα αδικήματα για τα οποία κατηγορείται·

(γ) ακυρώνεται αν αίτηση δυνάμει του άρθρου 35 (Επανεξέταση υπόθεσης) ή του άρθρου 36 (Αναθεώρηση υπολογισμού εσόδων) δεν υποβληθεί σε εύλογο κατά τη γνώμη του δικαστηρίου χρόνο.

(7) Το δικαστήριο δύναται οποτεδήποτε μετά την έκδοση του διατάγματος δέσμευσης να διορίσει παραλήπτη-

(α) Για να θέσει υπό την κατοχή και τον έλεγχό του ρευστοποιήσιμη περιουσία· και

(β) για να διαχειρίζεται ή άλλως πως να συναλλάσσεται σε σχέση με την εν λόγω περιουσία, σύμφωνα με τις οδηγίες του δικαστηρίου:

Νοείται ότι για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου και χωρίς επηρεασμό της γενικότητάς του, το δικαστήριο δύναται να διορίσει ως παραλήπτη και τον Επίσημο Παραλήπτη, ο οποίος για σκοπούς εφαρμογής του παρόντος άρθρου, δύναται να εφαρμόζει και τις σχετικές πρόνοιες και διαδικασίες που προβλέπονται στον περί Πτώχευσης Νόμο και στους κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτού, καθώς και στον περί Εταιρειών Νόμο και στους περί Εταιρειών (Εκκαθάριση) Κανονισμούς, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

(8) Το δικαστήριο δύναται κατά το διορισμό του παραλήπτη να επιβάλει τους όρους που κρίνει αναγκαίους και να διατάξει οποιοδήποτε πρόσωπο στην κατοχή του οποίου βρίσκεται περιουσία για την οποία έχει διορίσει ο παραλήπτης να την παραδώσει σε αυτόν.

(9) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου και χωρίς να επηρεάζεται η γενικότητά της, η φράση "συναλλάσσεται σε σχέση με περιουσία" περιλαμβάνει-

(α) Πληρωμή έναντι χρέους με σκοπό τη μείωσή του· και

(β) τη μετακίνηση ή μεταφορά της περιουσίας εκτός της Δημοκρατίας.

(10) Μετά την έκδοση διατάγματος δέσμευσης η ρευστοποιήσιμη περιουσία δύναται να κατασχεθεί με σκοπό να παρεμποδιστεί η μετακίνηση ή μεταφορά της εκτός Κύπρου.

(11) Περιουσία η οποία κατάσχεται δυνάμει του εδαφίου (10) πιο πάνω υπόκειται στις οδηγίες του δικαστηρίου.

(12) Το Δικαστήριο δεν ασκεί τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου αυτού-

(α) Αν ικανοποιηθεί ότι η προώθηση της διαδικασίας ή αίτησης καθυστερεί χωρίς να υπάρχει εύλογη αιτία· ή

(β) αν ο Γενικός Εισαγγελέας δηλώσει ότι δε σκοπεύει να προωθήσει την εν λόγω διαδικασία ή αίτηση.

- [188\(I\)/2007](#)
- [58\(I\)/2010](#)
- [101\(I\)/2013](#)
- [184\(I\)/2014](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Διάταγμα επιβάρυνσης και ακύρωση ή τροποποίησή του

15. (1) Το δικαστήριο έχει την εξουσία να εκδίδει διάταγμα επιβάρυνσης τόσο πριν όσο και μετά την έκδοση διατάγματος δήμευσης, αλλά το διάταγμα επιβάρυνσης εκδίδεται πριν από την έκδοση διατάγματος δήμευσης μόνο αν-

(α) Έχει αρχίσει και δεν έχει περατωθεί ή επίκειται η έναρξη εντός της Δημοκρατίας ποινικής διαδικασίας εναντίον προσώπου για διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος, ή έχει γίνει αίτηση από το Γενικό Εισαγγελέα δυνάμει των άρθρων 28, 35 ή 36 του Νόμου αυτού· ή

(β) η Μονάδα κατέχει πληροφορία βάσει της οποίας δημιουργείται εύλογη υποψία ότι

πρόσωπο δύναται να κατηγορηθεί για διάπραξη αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στην Κύπρο ή σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε ξένη χώρα:

Νοείται ότι, για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου «ξένη χώρα» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 37 του παρόντος Νόμου.

(γ) το δικαστήριο είναι ικανοποιημένο ότι υπάρχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι-

(i) Στην περίπτωση αίτησης δυνάμει του άρθρου 36 πληρούνται οι διατάξεις του εδαφίου (3) του ίδιου άρθρου και

(ii) το αναφερόμενο στις παραγράφους (α) και (β) πρόσωπο έχει αποκομίσει όφελος από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος.

(2) Το διάταγμα το οποίο εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (1) καλείται διάταγμα επιβάρυνσης ή επιβαρυντικό διάταγμα και ανεξαρτήτως των προνοιών άλλων νόμων δημιουργεί επιβάρυνση επί ρευστοποιήσιμης περιουσίας, όπως αυτή προσδιορίζεται στο διάταγμα, με σκοπό την εξασφάλιση καταβολής προς τη Δημοκρατία-

(α) Ποσού ίσου με την αξία της περιουσίας η οποία επιβαρύνεται με το διάταγμα στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες δεν έχει εκδοθεί διάταγμα δήμευσης και

(β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις ποσού το οποίο δεν υπερβαίνει το δυνάμει του διατάγματος δήμευσης πληρωτέο ποσό.

(3) Επιβαρυντικό διάταγμα εκδίδεται κατόπιν μονομερούς αίτησης (ex parte) του Γενικού Εισαγγελέα.

(4) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (6), επιβάρυνση δυνάμει επιβαρυντικού διατάγματος δύναται να επιβληθεί μόνο-

(α) Επί συμφέροντος το οποίο ο κατηγορούμενος έχει σε ρευστοποιήσιμη περιουσία είτε του είδους που περιγράφεται στο εδάφιο (5) πιο κάτω είτε δυνάμει εμπιστεύματος.

(β) επί συμφέροντος το οποίο έχει άλλο πρόσωπο σε ρευστοποιήσιμη περιουσία είτε του είδους που περιγράφεται στο εδάφιο (5) πιο κάτω είτε δυνάμει εμπιστεύματος και προς το οποίο ο κατηγορούμενος έχει προβεί σε δωρεά απαγορευμένη από το Νόμο αυτό.

(5) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (12), τα είδη περιουσίας που αναφέρονται στο εδάφιο (4) είναι-

(α) Ακίνητη περιουσία·

(β) τα ακόλουθα ομόλογα:

(i) Κυβερνητικά ομόλογα·

(ii) ομόλογα οποιουδήποτε νομικού προσώπου που συστάθηκε στη Δημοκρατία·

(iii) ομόλογα νομικού προσώπου που συστάθηκε εκτός της Δημοκρατίας και τα οποία είναι εγγεγραμμένα σε μητρώο το οποίο τηρείται στη Δημοκρατία·

(γ) μερίδιο σε εμπίστευμα μονάδων για το οποίο τηρείται μητρώο των μεριδιούχων οπουδήποτε εντός της Δημοκρατίας·

(δ) καταθέσεις σε δικαστήριο.

(6) Όταν το δικαστήριο εκδίδει διάταγμα επιβάρυνσης επί συμφέροντος σε είδος περιουσίας από τα αναφερόμενα στις παραγράφους (β) και (γ) του εδαφίου (5), δύναται να διατάξει όπως η επιβάρυνση επεκταθεί και καλύψει συμφέρον επί μερίσματος ή επί τόκου πληρωτέον σε σχέση με την εν λόγω περιουσία.

(7) Το δικαστήριο δύναται με διάταγμά του να ακυρώσει ή να τροποποιήσει επιβαρυντικό διάταγμα και εν πάση περιπτώσει ακυρώνει επιβαρυντικό διάταγμα μετά την περάτωση της ποινικής διαδικασίας για το αδίκημα ή κατόπιν κατάθεσης στο δικαστήριο του ποσού η πληρωμή του οποίου εξασφαλίστηκε με την έκδοση του επιβαρυντικού διατάγματος ή αν οι αιτήσεις δυνάμει των άρθρων 35 ή 36 δε γίνουν μέσα σε εύλογο κατά τη γνώμη του δικαστηρίου χρόνο.

(8) Το δικαστήριο δύναται να εκδώσει διάταγμα επιβάρυνσης χωρίς όρους ή με την επιβολή όρων σχετικά με την επίδοση γνωστοποίησης στα πρόσωπα τα οποία έχουν οποιοδήποτε συμφέρον στην επηρεαζόμενη περιουσία ή σχετικά με το χρόνο εκτέλεσης της επιβάρυνσης ή σχετικά με άλλα θέματα.

(9) Η έκδοση επιβαρυντικού διατάγματος σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία (β), (γ) και (δ) του εδαφίου (5) έχει όλες ή μερικές από τις πιο κάτω συνέπειες, τις οποίες καθορίζει το δικαστήριο, το οποίο δύναται να επιβάλει τους όρους ή να δώσει τις οδηγίες που κρίνει αναγκαίες ή συμπληρωματικές της συνέπειας ή των συνεπειών που έχει ορίσει-

(α) Τη δημιουργία επιβάρυνσης υπέρ της Δημοκρατίας στην περιουσία για την οποία εκδίδεται το διάταγμα με την πληρωμή του ποσού που αναφέρεται στο εδάφιο (1) με προτεραιότητα του συμφέροντος της Δημοκρατίας έναντι όλων των χρεών και υποχρεώσεων του κατηγορουμένου που δεν αποτέλεσαν αντικείμενο προγενέστερου επιβαρυντικού διατάγματος στα ίδια περιουσιακά στοιχεία ή άλλων επιβαρύνσεων που δε δημιουργήθηκαν πριν από την έκδοση του διατάγματος με οποιοδήποτε νομικό τρόπο·

(β) την απαγόρευση μεταβιβάσεων, πωλήσεων, πληρωμών ή άλλων συναλλαγών σε σχέση με το αντικείμενο του διατάγματος, χωρίς να επηρεάζεται η εκτέλεση αποφάσεων ή διαταγμάτων του δικαστηρίου που εκδόθηκαν πριν από την έκδοση του διατάγματος·

(γ) την απαγόρευση πληρωμής μερισμάτων στο χρεώστη σε σχέση με το αντικείμενο του διατάγματος·

(δ) στην περίπτωση εμπιστεύματος μονάδων, την απαγόρευση οποιασδήποτε απόκτησης των μονάδων ή συναλλαγής σε σχέση με τις μονάδες από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί αρμοδιότητα βάσει του εμπιστεύματος:

Νοείται ότι μετά την επίδοση του διατάγματος σε οποιοδήποτε πρόσωπο δυνάμει του εδαφίου αυτού δημιουργείται υποχρέωση του προσώπου αυτού να συμμορφωθεί προς το περιεχόμενο του διατάγματος και περαιτέρω, αν το πρόσωπο αυτό τηρεί οποιοδήποτε μητρώο σχετικά με την εγγραφή μεταβίβασης ή οποιαδήποτε άλλη συναλλαγή σχετική με το αντικείμενο του διατάγματος, οφείλει να προβεί σε όλες τις καταχωρήσεις ή τροποποιήσεις σ' αυτή που είναι επακόλουθο του διατάγματος.

(10) Επιβαρυντικό διάταγμα το οποίο εκδόθηκε σε σχέση με ακίνητη περιουσία κατατίθεται στο επαρχιακό κτηματολογικό γραφείο της επαρχίας όπου βρίσκεται η περιουσία που επηρεάζεται και ακολούθως εφαρμόζονται με ανάλογες αναπροσαρμογές οι πρόνοιες των άρθρων 57, 60 και 61 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, ως εάν-

(α) Το επιβαρυντικό διάταγμα αποτελούσε απόφαση του Δικαστηρίου για χρέος και

(β) η κατάθεση του διατάγματος αποτελούσε εγγραφή της απόφασης του δικαστηρίου για χρέος:

Νοείται ότι, η εγγραφή του διατάγματος παραμένει σε ισχύ ανεξάρτητα από τις πρόνοιες των άρθρων 55 και 56 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου.

(11) Κάθε διάταγμα το οποίο τροποποιεί ή ακυρώνει επιβαρυντικό διάταγμα επί ακινήτου περιουσίας κατατίθεται στο επαρχιακό κτηματολογικό γραφείο της επαρχίας όπου βρίσκεται η περιουσία που επηρεάζεται και ο Επαρχιακός Κτηματολογικός Λειτουργός τροποποιεί ή διαγράφει, ανάλογα με την περίπτωση, τη σχετική καταχώριση στο μητρώο το οποίο τηρείται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 60 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου.

(12)(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται με Κανονισμούς να τροποποιεί το εδάφιο (5) με την προσθήκη ή αφαίρεση περιουσιακών στοιχείων τα οποία, κατά τη γνώμη του, έπρεπε να είχαν προστεθεί ή διαγραφεί, νοουμένου ότι σε περίπτωση προσθήκης νέου περιουσιακού στοιχείου η εν λόγω προσθήκη δε συνεπάγεται άλλες τροποποιήσεις του Νόμου

(β) Κανονισμοί που εκδίδονται με βάση το εδάφιο αυτό κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση και ακολούθως εφαρμόζονται οι διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 3 του περί Καταθέσεως στη Βουλή των Αντιπροσώπων των Κανονισμών που Εκδίδονται με Εξουσιοδότηση Νόμου, Νόμου.

(13) Το Δικαστήριο δεν ασκεί τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου αυτού-

(α) Αν ικανοποιηθεί ότι η προώθηση της διαδικασίας ή αίτησης καθυστερεί χωρίς να υπάρχει εύλογη αιτία ή

(β) αν ο Γενικός Εισαγγελέας δηλώσει ότι δε σκοπεύει να προωθήσει τη διαδικασία ή αίτηση.

- [184\(I\)/2014](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Ακύρωση διατάγματος δέσμευσης και επιβάρυνσης

16. (1) Το δικαστήριο ακυρώνει διατάγματα τα οποία εκδόθηκαν πριν από την έκδοση διατάγματος δήμευσης με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 14 και 15, αν η επικείμενη ποινική διαδικασία δεν έχει αρχίσει μέσα σε λογική χρονική περίοδο ή μέσα στη χρονική περίοδο την οποία το δικαστήριο όρισε το ίδιο το διάταγμα.

(2) Όταν οι εξουσίες οι οποίες παρέχονται δυνάμει των άρθρων 14 και 15 ασκούνται πριν αρχίσει η ποινική διαδικασία, τότε-

(α) η αναφορά στον κατηγορούμενο που γίνεται στον παρόντα Νόμο ερμηνεύεται ως αναφορά στο πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 14 και στην παράγραφο (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 15.

(β) η αναφορά στη ρευστοποιήσιμη περιουσία που γίνεται στον παρόντα Νόμο ερμηνεύεται ως εάν είχε αρχίσει ποινική διαδικασία εναντίον του προσώπου το οποίο αναφέρεται στην παράγραφο (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 14 και στην παράγραφο (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 15 για τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος αμέσως πριν από την έκδοση του σχετικού διατάγματος δυνάμει των άρθρων 14 και 15.

(3) Σε περίπτωση έκδοσης διατάγματος δέσμευσης, τα διατάγματα παγώματος ή επιβάρυνσης περιουσίας που έχουν εκδοθεί δυνάμει των άρθρων 14 και 15 του παρόντος Νόμου, ακυρώνονται από το Δικαστήριο μόνο μετά την πλήρη ικανοποίησή του δυνάμει του διατάγματος οφειλόμενου ποσού.

- [188\(I\)/2007](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Γ. Άλλα μέτρα

Διορισμός παραλήπτη μετά την έκδοση διατάγματος δήμευσης

17. (1) Μετά την έκδοση διατάγματος δήμευσης για το οποίο δεν έχει καταχωρισθεί έφεση και το οποίο παραμένει ανεκτέλεστο, το δικαστήριο δύναται με αίτηση της κατηγορούσας αρχής να ασκήσει τις ακόλουθες εξουσίες:

(α) Να προβεί στο διορισμό παραλήπτη για τη ρευστοποίηση της περιουσίας ή/και στο

διορισμό παραλήπτη, τον οποίο να εξουσιοδοτεί να λάβει στην κατοχή του με τον τρόπο που το Δικαστήριο ορίζει, το προϊόν του αδικήματος, προς εκτέλεση του διατάγματος δήμευσης:

Νοείται ότι για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου και χωρίς επηρεασμό της γενικότητάς του, το δικαστήριο δύναται να διορίσει ως παραλήπτη και τον Επίσημο Παραλήπτη, ο οποίος για σκοπούς εφαρμογής του παρόντος άρθρου, δύναται να εφαρμόζει και τις σχετικές πρόνοιες και διαδικασίες που προβλέπονται στον περί Πτώχευσης Νόμο και στους κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτού, καθώς και στον περί Εταιρειών Νόμο και στους περί Εταιρειών (Εκκαθάριση) Κανονισμούς, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

(β) να εξουσιοδοτήσει τον εν λόγω παραλήπτη ή τον παραλήπτη που διορίζεται δυνάμει των προνοιών του εδαφίου (7) του άρθρου 14 ή δυνάμει άλλων προνοιών σχετικά με την έκδοση επιβαρυντικών διαταγμάτων-

(i) Να εκτελέσει οποιαδήποτε επιβάρυνση η οποία έχει επιβληθεί δυνάμει του άρθρου 15 ή του Μέρους IV ή IVA επί ρευστοποιήσιμης περιουσίας ή επί τόκων ή μερισμάτων πληρωτέων σε σχέση με την περιουσία αυτή και

(ii) να θέσει υπό την κατοχή του οποιαδήποτε άλλη ρευστοποιήσιμη περιουσία η οποία δεν υπόκειται σε επιβάρυνση με την επιβολή όρων και εξαιρέσεων, αν το δικαστήριο το κρίνει σκόπιμο.

(γ) να διατάξει οποιοδήποτε πρόσωπο στην κατοχή του οποίου βρίσκεται ρευστοποιήσιμη περιουσία να την παραδώσει στον εν λόγω παραλήπτη.

(δ) να εξουσιοδοτήσει τον εν λόγω παραλήπτη να ρευστοποιήσει ρευστοποιήσιμη περιουσία με τον τρόπο που το δικαστήριο ορίζει.

(ε) να διατάξει οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο έχει συμφέρον επί ρευστοποιήσιμης περιουσίας να πληρώσει στον παραλήπτη οποιαδήποτε ποσά σχετικά με οποιοδήποτε συμφέρον το οποίο έχει ο κατηγορούμενος ή ο δωρεοδόχος απαγορευμένης δωρεάς και ακολούθως το δικαστήριο δύναται, αφού γίνει η πληρωμή, να διατάξει να μεταβιβαστεί, παραχωρηθεί ή διαγραφεί οποιοδήποτε συμφέρον στην περιουσία.

(2) Οι παράγραφοι (γ), (δ) και (ε) του εδαφίου (1) δεν εφαρμόζονται σχετικά με περιουσία η οποία επηρεάζεται από επιβάρυνση η οποία έχει δημιουργηθεί με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 15.

(3) Το δικαστήριο ασκεί τις εξουσίες που του παρέχουν η παράγραφος (α), η υποπαράγραφος (i) της παραγράφου (β) και οι παράγραφοι (δ) και (ε) του εδαφίου (1), μόνο αν πεισθεί ότι δόθηκε η εύλογη ευκαιρία σε όλα τα πρόσωπα τα οποία έχουν συμφέρον στην περιουσία που επηρεάζεται να υποβάλουν τις απόψεις τους στο δικαστήριο.

(4) Παραλήπτης διοριζόμενος δυνάμει του παρόντος άρθρου έχει τις ίδιες εξουσίες, στην έκταση που αυτές δε συγκρούονται με πρόνοιες του παρόντος Νόμου, που θα είχε αν διοριζόταν για σκοπούς πώλησης, διάθεσης ή ρευστοποίησης περιουσιακών στοιχείων βαρυνόμενων με επιβαρυντικό διάταγμα για την ικανοποίηση χρέους σε πολιτική υπόθεση, σύμφωνα με τον περί Επιβαρυντικών Διαταγμάτων Νόμο.

- [188\(I\)/2007](#)
- [101\(I\)/2013](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Διάταγμα πώλησης ομολόγων

18. (1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (4), σε περίπτωση κατά την οποία αντικείμενο του διατάγματος επιβάρυνσης είναι η περιουσία που αναφέρεται στις παραγράφους (β) και (γ) του εδαφίου (5) του άρθρου 15, η διάθεση, πώληση ή ρευστοποίηση της εν λόγω περιουσίας γίνεται μόνο με διάταγμα του δικαστηρίου το οποίο εκδίδεται κατόπιν αίτησης της κατηγορούσας αρχής ή του παραλήπτη ο οποίος έχει διοριστεί δυνάμει του άρθρου 17 και το οποίο καλείται διάταγμα πώλησης ομολόγων.

(2) Το δικαστήριο, κατά την έκδοση διατάγματος πώλησης ομολόγων, δύναται να επιβάλει οποιουσδήποτε όρους κρίνει αναγκαίους για τη διασφάλιση των συμφερόντων όσων έχουν συμφέρον στην πώληση των εν λόγω ομολόγων.

(3) Το δικαστήριο, προτού εκδώσει διάταγμα πώλησης ομολόγων, εξασφαλίζει τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων, περιλαμβανομένου

του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, καθώς και των συμβούλων εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου, με σκοπό την εξακρίβωση των διάφορων συμφερόντων στην υπό επιβάρυνση περιουσία τα οποία δυνατό να επηρεάζονται από την πώληση, ρευστοποίηση ή διάθεσή της. Το δικαστήριο δύναται για το σκοπό αυτό να δώσει οποιεσδήποτε οδηγίες κρίνει υπό τις περιστάσεις σκόπιμες και αναγκαίες.

(4) Διάταγμα πώλησης ομολόγων δύναται να εκδοθεί μόνο μετά την έκδοση διατάγματος δήμευσης.

(5) Σε περίπτωση κατά την οποία αντικείμενο του επιβαρυντικού διατάγματος είναι μετοχές εταιρείας, η πώλησή τους γίνεται με δημόσιο πλειστηριασμό, εκτός αν το δικαστήριο διατάξει διαφορετικά, και ακολούθως ισχύουν οι ίδιες διατάξεις που ισχύουν και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το επιβαρυντικό διάταγμα εκδίδεται για χρέος σε πολιτική υπόθεση, σύμφωνα με τον περί Επιβαρυντικών Διαταγμάτων Νόμο.

- [188\(I\)/2007](#)

Διάθεση του προϊόντος της ρευστοποίησης περιουσίας

19. (1) Τα ποσά που αναφέρονται στο εδάφιο (2) και τα οποία περιέρχονται στην κατοχή του παραλήπτη, είτε αυτός διορίστηκε με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 14 ή 17 είτε με σκοπό την εκτέλεση επιβαρυντικού διατάγματος, διατίθενται για λογαριασμό του κατηγορουμένου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (4), έναντι του δυνάμει του διατάγματος δήμευσης πληρωτέου ποσού, το οποίο και μειώνεται ανάλογα, αφού προηγουμένως αφαιρεθούν από αυτά τα ποσά που αναφέρονται στο εδάφιο (3).

(2) Τα ποσά που διατίθενται σύμφωνα με το εδάφιο (1) είναι-

(α) Οι εισπράξεις από την εκποίηση επιβάρυνσης η οποία έχει επιβληθεί με βάση το άρθρο 15`

(β) οι εισπράξεις από τη ρευστοποίηση περιουσίας δυνάμει των προνοιών των άρθρων 14 ή 17 οι οποίες δεν προέρχονται από εκποίηση επιβάρυνσης`

(γ) άλλα ποσά τα οποία ανήκουν στον κατηγορούμενο.

(3) Ανεξάρτητα από τις πρόνοιες του άρθρου 126 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, τα ποσά τα οποία αφαιρούνται από τα ποσά που αναφέρονται στο εδάφιο (2), προτού μειωθεί το οφειλόμενο δυνάμει του διατάγματος δήμευσης ποσό, είναι-

(α) Η αμοιβή και τα έξοδα του παραλήπτη:

Νοείται ότι τα έξοδα και η αμοιβή του παραλήπτη υπολογίζονται κατ' αναλογίαν με βάση τα τέλη που προβλέπονται στον Πίνακα που περιλαμβάνεται στους περί Πτώχευσης (Τέλη και Δικαιώματα του Επίσημου Παραλήπτη) Κανονισμούς, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

(β) τα ποσά εκείνα τα οποία η κατηγορούσα αρχή κατέβαλε δυνάμει του εδαφίου (2) του άρθρου 24 (Παραλήπτης. Συμπληρωματικές διατάξεις).

(γ) πληρωμές τις οποίες διέταξε το δικαστήριο.

(4) Τα ποσά που αναφέρονται στο εδάφιο (2) διατίθενται ως ακολούθως:

(α) Τα ποσά που αναφέρονται στο εδάφιο (3) πληρώνονται με τη σειρά που ακολουθείται στο εν λόγω εδάφιο, εκτός αν το δικαστήριο διατάξει διαφορετικά.

(β) το υπόλοιπο θεωρείται χρηματική ποινή και διατίθεται για εξόφληση του πληρωτέου δυνάμει του διατάγματος δήμευσης ποσού.

(γ) αν μετά την πλήρη εξόφληση του πληρωτέου δυνάμει του διατάγματος δήμευσης ποσού παραμένει οποιοδήποτε υπόλοιπο, αυτό διανέμεται μεταξύ όσων είχαν δικαιώματα επί της περιουσίας που ρευστοποιήθηκε και με την αναλογία την οποία το δικαστήριο ορίζει, αφού προηγουμένως παρασχεθεί εύλογη ευκαιρία σε όλα τα πιο πάνω πρόσωπα να εκθέσουν τις απόψεις τους ενώπιον του δικαστηρίου.

(5) (α) Ποσά που εισπράττονται από την πώληση περιουσιακών στοιχείων που δημεύονται προς όφελος της Δημοκρατίας μετά από εκτέλεση διατάγματος δήμευσης, κατατίθενται σε ειδικό Ταμείο που ιδρύεται για το σκοπό αυτό και χρησιμοποιούνται για κοινωνικούς σκοπούς και για σκοπούς δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την επιβολή του νόμου, την πρόληψη της εγκληματικότητας και την καταπολέμηση των ναρκωτικών.

(β) Η ίδρυση και λειτουργία του Ταμείου ρυθμίζεται με Κανονισμούς που εκδίδονται από

το Υπουργικό Συμβούλιο δυνάμει του παρόντος άρθρου.

- [188\(I\)/2007](#)
- [101\(I\)/2013](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Γενικές αρχές για την άσκηση ορισμένων εξουσιών

20. Οι βασικές αρχές βάσει των οποίων ασκούνται οι εξουσίες οι οποίες παρέχονται στο δικαστήριο δυνάμει των άρθρων 15 και 19 ή στον παραλήπτη ο οποίος έχει διοριστεί δυνάμει των άρθρων 14 και 17 ή κατ' ακολουθίαν επιβαρυντικού διατάγματος είναι οι ακόλουθες:

(α) Σε περίπτωση κατά την οποία ρευστοποιήσιμη περιουσία βρίσκεται στην κατοχή προσώπου προς το οποίο ο κατηγορούμενος άμεσα ή έμμεσα πρόεβη σε απαγορευμένη δωρεά, ανακτάται η αξία της δωρεάς και όχι περισσότερο.

(β) επιτρέπεται σε οποιοδήποτε πρόσωπο, εκτός του κατηγορουμένου ή του δωρεοδόχου απαγορευμένης δωρεάς, να κρατήσει ή να επανακτήσει την αξία οποιασδήποτε περιουσίας του ανήκει.

(γ) παραβλέπονται τυχόν υποχρεώσεις του κατηγορουμένου ή του δωρεοδόχου απαγορευμένης δωρεάς οι οποίες συγκρούονται με την υποχρέωση για εξόφληση του πληρωτέου δυνάμει του διατάγματος δήμευσης ποσού.

(δ) τηρουμένων των πιο πάνω αρχών, εξοφλείται το πληρωτέο δυνάμει του διατάγματος δήμευσης ποσό με την εξασφάλιση της τρέχουσας αξίας της ρευστοποιήσιμης περιουσίας.

- [188\(I\)/2007](#)

Τροποποίηση διατάγματος δήμευσης

21. (1) Το δικαστήριο, αν κατόπιν αίτησης του κατηγορουμένου ή του παραλήπτη που έχει διοριστεί δυνάμει του άρθρου 17 ή κατόπιν αίτησης για έκδοση επιβαρυντικού διατάγματος, ικανοποιηθεί ότι η ρευστοποιήσιμη περιουσία δεν επαρκεί για την εξόφληση οποιουδήποτε ποσού το οποίο οφείλεται δυνάμει διατάγματος δήμευσης, δύναται,

τηρουμένων των προνοιών του εδαφίου (2), να τροποποιήσει το διάταγμα δήμευσης-

(α) Με την αντικατάσταση του ποσού του διατάγματος δήμευσης με οποιοδήποτε μικρότερο ποσό το οποίο κρίνει δίκαιο και

(β) με την αντικατάσταση των περιόδων φυλάκισης, όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 126 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου και στο άρθρο 9 του παρόντος Νόμου, σχετικά με το ποσό το οποίο θα έπρεπε να εισπραχθεί με βάση το διάταγμα δήμευσης, με οποιαδήποτε άλλη μικρότερη περίοδο ανάλογη, σύμφωνα με τις πιο πάνω πρόνοιες, με το μικρότερο ποσό το οποίο θα εισπραχθεί.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1)-

(α) Σε περίπτωση κατά την οποία ρευστοποιήσιμη περιουσία ανήκει σε πτωχεύσαντα, αυτή λογίζεται ως περιουσία της οποίας το μέρος το οποίο θα ήταν δυνατό να διανεμηθεί μεταξύ των πιστωτών του πτωχεύσαντος δεν μπορεί να ανακτηθεί, αλλά

(β) δε λογίζεται ως περιουσία που δεν μπορεί να ανακτηθεί οποιαδήποτε ανεπάρκεια στη ρευστοποιήσιμη περιουσία η οποία, κατά την άποψη του δικαστηρίου, οφείλεται εξ ολοκλήρου ή μερικώς σε πράξεις του κατηγορουμένου οι οποίες σκοπό είχαν την προστασία περιουσίας προσώπου στο οποίο ο κατηγορούμενος άμεσα ή έμμεσα πρόέβη σε απαγορευμένα δωρεά από τους κινδύνους ρευστοποίησης της δυνάμει των προνοιών του παρόντος Νόμου.

(3) Η αίτηση για τροποποίηση του διατάγματος δήμευσης υποβάλλεται γραπτώς, συνοδεύεται από ένορκη δήλωση προς επιβεβαίωση των γεγονότων στα οποία στηρίζεται και επιδίδεται στην κατηγορούσα αρχή και σε άλλα πρόσωπα που επηρεάζονται, όπως διατάσσει το δικαστήριο.

(4) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου "δικαστήριο" σημαίνει το δικαστήριο το οποίο εξέδωσε το διάταγμα δήμευσης ή άλλο δικαστήριο με την ίδια καθ' ύλην δικαιοδοσία.

Πτώχευση του κατηγορουμένου

22. (1) Όταν πρόσωπο το οποίο έχει ρευστοποιήσιμη περιουσία εναντίον του οποίου έχει εκδοθεί διάταγμα παραλαβής ή το οποίο έχει κηρυχθεί σε πτώχευση, για τους σκοπούς του περί Πτωχεύσεως Νόμου εξαιρείται από την περιουσία του προσώπου αυτού-

(α) Περιουσία η οποία αποτελεί αντικείμενο διατάγματος παγοποίησης το οποίο εκδόθηκε πριν από την έκδοση του διατάγματος δυνάμει του οποίου το εν λόγω πρόσωπο κηρύχθηκε σε πτώχευση και

(β) το προϊόν της ρευστοποίησης περιουσίας με βάση τις πρόνοιες του εδαφίου (6) του άρθρου 14 και των παραγράφων (δ) και (ε) του εδαφίου (1) του άρθρου 17, το οποίο βρίσκεται στην κατοχή παραλήπτη ο οποίος διορίστηκε με βάση τα άρθρα 14 ή 17.

(2) Όταν πρόσωπο κηρυχθεί σε πτώχευση, οι εξουσίες οι οποίες παρέχονται είτε στο δικαστήριο δυνάμει των άρθρων 14 μέχρι 18 είτε στον παραλήπτη ο οποίος έχει διοριστεί για τους σκοπούς των εν λόγω άρθρων δεν ασκούνται σε σχέση με οποιαδήποτε περιουσία του πτωχεύσαντος η οποία, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 41 του περί Πτωχεύσεως Νόμου, υπόκειται σε διανομή μεταξύ των πιστωτών.

(3) Οι πρόνοιες του εδαφίου (2) δεν επηρεάζουν την εκτέλεση επιβαρυντικού διατάγματος το οποίο εκδόθηκε πριν από την έκδοση του διατάγματος πτώχευσης ή εκδόθηκε σε σχέση με περιουσία η οποία αποτελούσε αντικείμενο διατάγματος παγοποίησης, όταν εκδιδόταν το διάταγμα πτώχευσης.

(4) Οι πρόνοιες του περί Πτωχεύσεως Νόμου δεν περιορίζουν με οποιοδήποτε τρόπο την άσκηση των εξουσιών που αναφέρονται στο εδάφιο (2).

(5) Σε περίπτωση κατά την οποία ο Επίσημος Παραλήπτης ενεργεί ως προσωρινός παραλήπτης δυνάμει των άρθρων 9 και 10 του περί Πτωχεύσεως Νόμου και η περιουσία του χρεώστη αποτελεί αντικείμενο διατάγματος παγοποίησης, η διαχείριση της περιουσίας αυτής γίνεται σύμφωνα με οδηγίες του δικαστηρίου, χωρίς να επηρεάζεται τυχόν δικαίωμα επίσχεσης εξόδων, περιλαμβανομένης και της αμοιβής του παραλήπτη, τα οποία έχουν γίνει σε σχέση με την περιουσία αυτή.

(6) Όταν πρόσωπο το οποίο έχει κηρυχθεί σε πτώχευση άμεσα ή έμμεσα προβαίνει σε απαγορευμένη δωρεά περιουσίας, οι πρόνοιες του άρθρου 46 του περί Πτωχεύσεως Νόμου-

(α) Δεν εφαρμόζονται αναφορικά με την εν λόγω δωρεά, αν-

(i) Αυτή έγινε οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια που εκκρεμούσε εναντίον του πτωχεύσαντος ποινική διαδικασία για διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος·

(ii) αυτή έγινε κατά τη διάρκεια εκκρεμότητας αίτησης εναντίον του πτωχεύσαντος, δυνάμει των άρθρων 28, 35 ή 36· ή

(iii) αν η περιουσία του δωρεοδόχου αποτελεί αντικείμενο διατάγματος παγοποίησης ή επιβάρυνσης, αλλά

(β) εφαρμόζονται μετά την περάτωση της ποινικής διαδικασίας για διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος, αφού ληφθούν υπόψη τυχόν ρευστοποιήσεις που έχουν γίνει με βάση τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου σε σχέση με την περιουσία του δωρεοδόχου.

- [188\(I\)/2007](#)
- [101\(I\)/2013](#)
- [184\(I\)/2014](#)

Διάλυση εταιρείας που κατέχει ρευστοποιήσιμη περιουσία

23. (1) Όταν ρευστοποιήσιμη περιουσία ανήκει σε εταιρεία αναφορικά με την εκκαθάριση της οποίας έχει εκδοθεί διάταγμα εκκαθάρισης ή έχει εγκριθεί σχετική απόφαση, οι αρμοδιότητες του εκκαθαριστή ή του προσωρινού εκκαθαριστή δεν ασκούνται σε σχέση με-

(α) Περιουσία η οποία αποτελεί το αντικείμενο διατάγματος παγοποίησης το οποίο εκδόθηκε πριν από τη σχετική ημερομηνία, όπως αυτή ορίζεται στο εδάφιο (4)·

(β) το προϊόν της ρευστοποίησης περιουσίας δυνάμει του εδαφίου (6) του άρθρου 14, της παραγράφου (δ) του εδαφίου (1) του άρθρου 17 ή της παραγράφου (ε) του εδαφίου (1) του άρθρου 17 το οποίο βρίσκεται στην κατοχή παραλήπτη που διορίστηκε δυνάμει του άρθρου 14 ή 17:

Νοείται ότι θα πληρώνονται από τα πιο πάνω περιουσιακά στοιχεία οι δαπάνες,

περιλαμβανομένης και της αμοιβής του εκκαθαριστή ή του προσωρινού εκκαθαριστή, οι οποίες έχουν γίνει σχετικά με την εν λόγω περιουσία κατά την εκκαθάριση της εταιρείας.

(2) Σε περίπτωση εταιρείας για την εκκαθάριση της οποίας έχει εκδοθεί διάταγμα εκκαθάρισης ή έχει εγκριθεί σχετική απόφαση, οι εξουσίες οι οποίες παρέχονται στο δικαστήριο δυνάμει των άρθρων 14 μέχρι 18 ή στον παραλήπτη ο οποίος έχει διοριστεί με βάση τα εν λόγω άρθρα δεν ασκούνται για ρευστοποιήσιμη περιουσία της εταιρείας σε σχέση με την οποία ο εκκαθαριστής της εταιρείας θα μπορούσε να ασκήσει τις αρμοδιότητές του, αν με την άσκηση των πιο πάνω εξουσιών ο εκκαθαριστής-

(α) Εμποδίζεται στην άσκηση των εν λόγω αρμοδιοτήτων του για σκοπούς διανομής της περιουσίας της εταιρείας στους πιστωτές της ή

(β) εμποδίζεται στην πληρωμή δαπανών περιλαμβανομένης και της αμοιβής του εκκαθαριστή ή του προσωρινού εκκαθαριστή, οι οποίες δεόντως έχουν γίνει σχετικά με την εν λόγω περιουσία κατά την εκκαθάριση της εταιρείας:

Νοείται ότι οι πρόνοιες του περί Εταιρειών Νόμου δεν περιορίζουν με οποιοδήποτε τρόπο την άσκηση των πιο πάνω εξουσιών.

(3) Το εδάφιο (2) δεν επηρεάζει την εκτέλεση διατάγματος επιβάρυνσης το οποίο εκδόθηκε πριν από τη σχετική ημερομηνία ή σε σχέση με περιουσία η οποία αποτελούσε αντικείμενο διατάγματος παγοποίησης κατά τη σχετική ημερομηνία, όπως αυτή ορίζεται στο εδάφιο (4).

(4) Για σκοπούς του παρόντος άρθρου:

"εταιρεία" σημαίνει εταιρεία η οποία εκκαθαρίζεται με βάση τις πρόνοιες του περί Εταιρειών Νόμου·

"σχετική ημερομηνία" σημαίνει-

(α) Την ημερομηνία κατά την οποία εγκρίθηκε η απόφαση για την εθελοντική εκκαθάριση εταιρείας στις περιπτώσεις κατά τις οποίες -

(i) Δεν έχει εκδοθεί διάταγμα για την εκκαθάριση της ή

(ii) εκδόθηκε διάταγμα εκκαθάρισης, αλλά, προτού καταχωριστεί η αίτηση για την εκκαθάριση της από το δικαστήριο, εγκρίθηκε απόφαση για την εκκαθάριση της·

(β) την ημερομηνία έκδοσης διατάγματος για την εκκαθάριση της σε όλες τις άλλες περιπτώσεις κατά τις οποίες εκδόθηκε διάταγμα εκκαθάρισης.

- [188\(I\)/2007](#)
- [101\(I\)/2013](#)

Αμοιβή και ευθύνη παραλήπτη

24. (1) Παραλήπτης ο οποίος διορίζεται δυνάμει των άρθρων 14 ή 17 ή διορίζεται κατ' ακολουθίαν επιβαρυντικού διατάγματος δεν είναι υπεύθυνος έναντι οποιουδήποτε προσώπου για τυχόν απώλεια ή ζημιά που προκαλείται σε αυτό από οποιαδήποτε πράξη του σε σχέση με περιουσία του προσώπου η οποία δεν ήταν ρευστοποιήσιμη, νοουμένου ότι ο εν λόγω παραλήπτης-

(α) Θα είχε το δικαίωμα να προβεί στη συγκεκριμένη πράξη, αν η εν λόγω περιουσία ήταν ρευστοποιήσιμη·

(β) είχε την πεποίθηση ή βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι είχε δικαίωμα να προβεί στη συγκεκριμένη πράξη· και

(γ) η απώλεια ή ζημιά δεν προκλήθηκε από αμέλειά του.

(2) Αν ποσά τα οποία οφείλονται σχετικά με την αμοιβή ή τα έξοδα του παραλήπτη ο οποίος έχει διοριστεί για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου παραμένουν απλήρωτα, επειδή δεν υπάρχουν επαρκή διαθέσιμα ποσά για την πληρωμή της αμοιβής ή των εξόδων, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 19 τα απλήρωτα αυτά ποσά καταβάλλονται από τη Δημοκρατία.

- [188\(I\)/2007](#)

Αποζημιώσεις

25. (1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3) το δικαστήριο δύναται να επιδικάσει αποζημιώσεις σε οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο είχε ρευστοποιήσιμη περιουσία, σε περίπτωση κατά την οποία η ποινική διαδικασία η οποία άρχισε εναντίον του προσώπου σχετικά με τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος-

(α) Δεν κατέληξε σε καταδίκη ή

(β) κατέληξε σε καταδίκη, αλλά κατόπιν έφεσης η καταδίκη ακυρώθηκε, χωρίς να αντικατασταθεί με καταδίκη για άλλο παρόμοιο αδίκημα.

(2) Η αξίωση για καταβολή αποζημιώσεων υποβάλλεται με αγωγή.

(3) Το δικαστήριο επιδικάζει αποζημιώσεις δυνάμει του εδαφίου (I) πιο πάνω αν ικανοποιηθεί ότι-

(α) Υπήρξε σοβαρή παράλειψη εκ μέρους οποιουδήποτε προσώπου το οποίο έλαβε μέρος στη διερεύνηση ή στη δίωξη του εν λόγω αδικήματος ή αδικημάτων και ότι η δίωξη δε θα άρχιζε ή δε θα συνεχιζόταν, αν δεν υπήρχε η εν λόγω παράλειψη και

(β) ο ενάγων υπέστη ουσιαστική ζημιά ως αποτέλεσμα οποιασδήποτε πράξης ή ενέργειας που έγινε σε σχέση με περιουσία του δυνάμει διατάγματος του δικαστηρίου το οποίο εκδόθηκε με βάση τα άρθρα 14 μέχρι 18, και των δύο περιλαμβανομένων.

(4) Το ποσό των αποζημιώσεων πρέπει να είναι δίκαιο, αφού το δικαστήριο λάβει υπόψη κατά του υπολογισμού των αποζημιώσεων όλα τα περιστατικά της υπόθεσης.

(5) Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση όπου το δικαστήριο εκδίδει διάταγμα δήμευσης δυνάμει του άρθρου 28.

- [188\(I\)/2007](#)

Ειδικές υπερασπίσεις προσώπων τα οποία παρέχουν βοήθεια για διάπραξη αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

26. (1) Σε ποινική διαδικασία σχετικά με παροχή βοήθειας για διάπραξη αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 4 αποτελεί υπεράσπιση για τον κατηγορούμενο, αν αποδείξει ότι σκόπευε να αποκαλύψει στη Μονάδα την υποψία ή την πεποίθησή του ή τα γεγονότα επί των οποίων στηρίζε την υποψία ή την πεποίθησή του, σχετικά με τη συμφωνία ή τη διευθέτηση, και ότι η παράλειψη του να πράξει αυτό οφειλόταν σε λογική αιτία.

(2) Όταν πρόσωπο αποκαλύψει στη Μονάδα την υποψία ή την πεποίθησή του ότι ποσά ή επενδύσεις προέρχονται από γενεσιουργό αδίκημα ή χρησιμοποιούνται σε σχέση με αυτό, καθώς και οτιδήποτε άλλο επί του οποίου στηρίζει την εν λόγω υποψία ή πεποίθησή του, τότε-

(α) Η καλόπιστη αποκάλυψη δε λογίζεται ως παραβίαση οποιουδήποτε συμβατικού περιορισμού στην αποκάλυψη πληροφοριών και δεν συνεπάγεται οποιουδήποτε είδους ευθύνης για το εν λόγω πρόσωπο και

(β) αν το εν λόγω πρόσωπο προέβη σε οποιαδήποτε ενέργεια κατά παράβαση του άρθρου 4 και η αποκάλυψη αναφέρεται στην εν λόγω ενέργεια, το πρόσωπο αυτό δε διαπράττει αδίκημα κατά παράβαση των προνοιών του εν λόγω άρθρου, αν πληρούνται οι πιο κάτω διατάξεις:

(i) Η εν λόγω ενέργεια έγινε με τη συγκατάθεση του αστυνομικού ή της Μονάδας μετά την πιο πάνω αποκάλυψη ή

(ii) αν η ενέργεια έγινε πριν από την αποκάλυψη, η αποκάλυψη έγινε αυτοβούλως και χωρίς καθυστέρηση, αμέσως μόλις παρασχέθηκε στον πληροφοριοδότη σχετική εύλογη ευκαιρία.

(γ) η μη εκτέλεση ή η καθυστέρηση της εκτέλεσης εντολής υπό του εν λόγω προσώπου, μετά από γραπτές οδηγίες της Μονάδας, σχετικά με ποσά ή επενδύσεις που αναφέρονται πιο πάνω, δε θα λογίζεται ως παράβαση οποιασδήποτε συμβατικής ή άλλης υποχρέωσης του εν λόγω προσώπου ή/και των εργοδοτών του.

(3) Σε περίπτωση όπου πρόσωπο κατά τον ουσιώδη χρόνο βρίσκεται υπό την εργοδοσία άλλου προσώπου του οποίου εργασίες εποπτεύονται από μια από τις Αρχές οι οποίες εγκαθιδρύονται δυνάμει του άρθρου 59 τα εδάφια (1) και (2) πιο πάνω εφαρμόζονται σε σχέση με αποκάλυψεις ή προτιθέμενες αποκάλυψεις στο λειτουργικό συμμόρφωσης ο οποίος αναφέρεται στο άρθρο 69 και σύμφωνα με τη διαδικασία την οποία ο εργοδότης ήθελε καθιερώσει για σκοπούς τέτοιων αποκάλυψεων και θα έχουν την ίδια συνέπεια όπως και οι αποκάλυψεις ή προτιθέμενες αποκάλυψεις στη Μονάδα.

Άλλα αδικήματα σε σχέση με διάπραξη αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

27. (1) Πρόσωπο το οποίο-

(α) Γνωρίζει, ή έχει εύλογη υποψία ότι άλλο πρόσωπο ενέχεται σε διάπραξη αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και

(β) οι πληροφορίες πάνω στις οποίες βασίζεται η γνώση ή η εύλογη υποψία περιήλθαν στην αντίληψή του κατά τη διάρκεια της απασχόλησής, του επαγγέλματος ή της επιχείρησής του· διαπράττει αδίκημα αν δεν αποκαλύψει τις εν λόγω πληροφορίες στη Μονάδα μετά που περιέρχονται στην αντίληψή του, όταν αυτό είναι ευλόγως δυνατό.

(2) Η παράλειψη αποκάλυψης πληροφορίας η οποία έχει περιέλθει σε γνώση δικηγόρου και αποτελεί προνομιούχα πληροφορία δε συνιστά αδίκημα.

(3) Ποινική δίωξη εναντίον προσώπου για διάπραξη των αδικημάτων που αναφέρονται στο εδάφιο (1), άρχεται ύστερα από ρητή έγκριση του Γενικού Εισαγγελέα.

(4) Αδίκημα βάσει του παρόντος άρθρου τιμωρείται με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε χρόνια ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ ή και με τις δύο αυτές ποινές.

- [188\(I\)/2007](#)

Διάταγμα δήμευσης σε περίπτωση θανάτου, διαφυγής ή ασθένειας του κατηγορουμένου

28. (1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3) και ύστερα από αίτηση του Γενικού Εισαγγελέα, δικαστήριο το οποίο έχει καταδικάσει πρόσωπο για γενεσιουργό αδίκημα δύναται να εκδώσει διάταγμα δήμευσης δυνάμει του άρθρου 8 εναντίον κατηγορουμένου ο οποίος έχει διαφύγει ή αποθάνει.

(1Α) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3) και ύστερα από αίτηση του Γενικού Εισαγγελέα, δικαστήριο ενώπιον του οποίου έχει αρχίσει ποινική διαδικασία εναντίον προσώπου για διάπραξη καθορισμένου αδικήματος, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει σε ποινική καταδίκη αν ο κατηγορούμενος ήταν σε θέση να παραστεί στη δίκη, αλλά λόγω

ασθένειας ή φυγής του δεν κατέστη δυνατή η εκδίκαση, δύναται να εκδώσει διάταγμα δήμευσης δυνάμει του άρθρου 8 εναντίον του εν λόγω προσώπου:

Νοείται ότι, για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, "ασθένεια" σημαίνει αδυναμία του κατηγορούμενου να παραστεί στη ποινική διαδικασία για εκτεταμένο χρονικό διάστημα, συνεπεία της οποίας η διαδικασία δεν μπορεί να συνεχιστεί.

(2) Ο Γενικός Εισαγγελέας παρουσιάζει, μαζί με την αίτησή του δυνάμει δυνάμει των εδαφίων (1) ή (1Α) ή εντός της προθεσμίας την οποία ορίζει το δικαστήριο, έκθεση ισχυρισμών στην οποία εκτίθενται γεγονότα και στοιχεία σχετικά με την έρευνα για τη διαπίστωση τυχόν εσόδων του κατηγορουμένου από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος ή με τον υπολογισμό των εν λόγω εσόδων.

(3) Το Δικαστήριο δεν εκδίδει διάταγμα δήμευσης δυνάμει των εδαφίων (1) ή (1Α)-

(α) Εκτός αν ικανοποιηθεί ότι ο Γενικός Εισαγγελέας έχει καταβάλει εύλογες προσπάθειες να επικοινωνήσει μαζί του και

(β) δόθηκε σε οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο δυνατό να επηρεαστεί από την έκδοση διατάγματος δήμευσης, η ευκαιρία να παρουσιάσει τους λόγους του ενώπιον του δικαστηρίου.

(4) Σε περίπτωση κατά την οποία δικαστήριο έχει εκδώσει διάταγμα δήμευσης δυνάμει του άρθρου αυτού και ο κατηγορούμενος εμφανίζεται σε μεταγενέστερο στάδιο ενώπιον του δικαστηρίου για σκοπούς επιβολής ποινής ή εκδίκασης της υπόθεσης σε σχέση με το ίδιο αδίκημα, το εδάφιο (1) του άρθρου 8 του Νόμου αυτού δεν εφαρμόζεται στην έκταση που η εμφάνιση αφορά το ίδιο αδίκημα.

(5) Το δικαίωμα του κατηγορουμένου να εκπροσωπείται από δικηγόρο δεν επηρεάζεται.

- [188\(I\)/2007](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Εξουσία ακύρωσης διατάγματος δήμευσης σε περίπτωση επιστροφής του κατηγορουμένου που είχε διαφύγει ή ήταν ασθενής

29. (1) Το άρθρο αυτό εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου το δικαστήριο έχει εκδώσει διάταγμα δήμευσης δυνάμει του άρθρου 28 σε σχέση με κατηγορούμενο ο οποίος ήταν ασθενής ή είχε διαφύγει και ο οποίος έχει μεταγενέστερα επιστρέψει.

(2) Το δικαστήριο ύστερα από αίτηση του κατηγορούμενου, και αφού ακούσει τις απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα, δύναται να ακυρώσει το διάταγμα δήμευσης αν ήθελε τούτο κρίνει σκόπιμο και δίκαιο.

- [188\(I\)/2007](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Τροποποίηση διατάγματος δήμευσης το οποίο εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 28

30. (1) Το άρθρο αυτό εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου το δικαστήριο έχει εκδώσει διάταγμα δήμευσης δυνάμει του άρθρου 28 σε σχέση με κατηγορούμενο ο οποίος ήταν ασθενής ή είχε διαφύγει και ο οποίος έχει μεταγενέστερα επιστρέψει.

(2) Σε περίπτωση κατά την οποία ο κατηγορούμενος ισχυρίζεται ότι-

(α) Η αξία των εσόδων από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος σε σχέση με την περίοδο στην οποία ο υπολογισμός είχε γίνει ή

(β) το ποσό το οποίο δυνατό να ερευστοποιηίτο όταν εκδόθηκε διάταγμα δήμευσης ήταν μικρότερο από το ποσό του διατάγματος δήμευσης,

ο κατηγορούμενος δύναται να υποβάλει αίτηση στο δικαστήριο για εξέταση των πιο πάνω ισχυρισμών του.

(3) Σε περίπτωση κατά την οποία το δικαστήριο, εν όψει της μαρτυρίας, αποδέχεται τον ισχυρισμό του κατηγορουμένου-

(α) Προβαίνει σε νέο υπολογισμό δυνάμει του άρθρου 7 και

(β) δύναται, αν το κρίνει δίκαιο έχοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης, να τροποποιήσει το ποσό του διατάγματος δήμευσης.

- [188\(I\)/2007](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Απαγόρευση δημοσιοποίησης πληροφοριών

31. (1) Δικαστήριο ενώπιον του οποίου διεξάγεται διαδικασία-

(α) Για έκδοση διατάγματος κράτησης δυνάμει του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου εναντίον

προσώπου για το οποίο υπάρχει μαρτυρία ότι έχει διαπράξει καθορισμένο αδίκημα δυνάμει του άρθρου 3´ ή

(β) για έκδοση προσωρινών διαταγμάτων δυνάμει των διατάξεων του Νόμου αυτού εναντίον προσώπου για το οποίο υπάρχει μαρτυρία ότι έχει διαπράξει καθορισμένο αδίκημα, εφόσον δεν έχει αρχίσει εντός της Δημοκρατίας ποινική διαδικασία εναντίον του προσώπου αυτού για διάπραξη του εν λόγω αδικήματος,

δύναται να διατάξει όπως η εν λόγω διαδικασία διεξαχθεί στην απουσία εκπροσώπων του Τύπου και μέσων μαζικής ενημέρωσης ή άλλων μη απευθείας ενδιαφερομένων ή επηρεαζομένων από τη διαδικασία προσώπων και να απαγορεύσει τη δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με την εν λόγω διαδικασία.

(2) Πρόσωπο το οποίο προβαίνει σε δημοσιοποίηση πληροφοριών κατά παράβαση οδηγιών του δικαστηρίου δυνάμει του εδαφίου (1), διαπράττει αδίκημα τιμωρούμενο με φυλάκιση ενός έτους ή με χρηματική ποινή δύο χιλιάδων ευρώ (2000) ή και με τις δύο αυτές ποινές.

(3) Ποινική δίωξη δυνάμει του άρθρου αυτού δεν άρχεται χωρίς τη ρητή έγκριση του Γενικού Εισαγγελέα.

- [188\(I\)/2007](#)

Δ. Διατάγματα κατακράτησης και δήμευσης περιουσίας εναντίον απόντος υπόπτου

Διάταγμα κατακράτησης περιουσίας απόντος ύποπτου

32. (1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2) και ύστερα από αίτηση του Γενικού Εισαγγελέα, Δικαστήριο δύναται να εκδώσει διάταγμα κατακράτησης περιουσίας υπόπτου ο οποίος βρίσκεται εκτός της δικαιοδοσίας της Δημοκρατίας ή έχει αποθάνει.

(2) Δικαστήριο εκδίδει διάταγμα κατακράτησης περιουσίας δυνάμει του εδαφίου (1), αφού ικανοποιηθεί από ένορκη δήλωση ή άλλη μαρτυρία ότι-

(α) Υπάρχει εκ πρώτης όψεως απόδειξη εναντίον του υπόπτου για διάπραξη καθορισμένου αδικήματος´ και

(β) η περιουσία του υπόπτου δυνατό να μετατραπεί ή να μεταβιβαστεί ή μετακινηθεί

εκτός δικαιοδοσίας της Δημοκρατίας με σκοπό την απόκρυψη ή συγκάλυψη της παράνομης προέλευσης της.

(3) Το διάταγμα κατακράτησης ισχύει για έξι μήνες αλλά το δικαστήριο δύναται να παρατείνει την ισχύ του μέχρι ενός έτους αν συντρέχουν εύλογες αιτίες.

• [188\(I\)/2007](#)

Διάταγμα δήμευσης περιουσίας εναντίον απόντος υπόπτου

33. (1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2) και ύστερα από αίτηση του Γενικού Εισαγγελέα, δικαστήριο δύναται να εκδώσει διάταγμα δήμευσης περιουσίας εναντίον υπόπτου ο οποίος βρίσκεται εκτός δικαιοδοσίας ή έχει αποθάνει.

(2) Το δικαστήριο εκδίδει διάταγμα δήμευσης δυνάμει του εδαφίου (1), αν ο ύποπτος δεν παρουσιαστεί ενώπιον του δικαστηρίου κατά τη διάρκεια ισχύος του διατάγματος κατακράτησης βάσει του άρθρου 32 και εφόσον ικανοποιηθεί ότι-

(α) Η κατηγορούσα αρχή κατέβαλε εύλογες προσπάθειες για ανεύρεσή του και

(β) δόθηκε η ευκαιρία σε οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο πρόσωπο το οποίο δυνατό να επηρεαστεί από την έκδοση διατάγματος δήμευσης, να εκθέσει αν το επιθυμεί ενώπιον του δικαστηρίου οποιοσδήποτε απόψεις έχει σχετικά με την έκδοση του διατάγματος.

(3) Σε περίπτωση κατά την οποία το δικαστήριο έχει εκδώσει διάταγμα δήμευσης δυνάμει του άρθρου αυτού και ο ύποπτος προσάγεται σε μεταγενέστερο στάδιο ενώπιον του δικαστηρίου σε σχέση με το καθορισμένο αδίκημα για το οποίο εκδόθηκε το διάταγμα δήμευσης, το Μέρος II του Νόμου αυτού δεν εφαρμόζεται σε σχέση με το εν λόγω καθορισμένο αδίκημα, εφαρμόζονται όμως τηρουμένων των αναλογιών οι διατάξεις του Μέρους III.

• [188\(I\)/2007](#)

Αποζημίωση απόντος υπόπτου εναντίον του οποίου εκδόθηκε διάταγμα κατακράτησης ή δήμευσης της περιουσίας του

34. (1) Το άρθρο αυτό εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου-

(α) Το δικαστήριο έχει εκδώσει διάταγμα κατακράτησης δυνάμει του άρθρου 32 ή

δήμευσης δυνάμει του άρθρου 33 εναντίον υπόπτου ο οποίος ήταν εκτός δικαιοδοσίας της Δημοκρατίας και

(β) ο ύποπτος στη συνέχεια δικάζεται για το καθορισμένο αδίκημα ή αδικήματα και αθώνεται.

(2) Το δικαστήριο από το οποίο ο κατηγορούμενος αθώνεται ακυρώνει το διάταγμα κατακράτησης ή δήμευσης.

(3) Ύστερα από αγωγή του προσώπου που είχε περιουσία, το δικαστήριο δύναται να επιδικάσει αποζημιώσεις στο πρόσωπο αυτό αν ικανοποιηθεί ότι το εν λόγω πρόσωπο υπέστη ζημιά ως αποτέλεσμα του διατάγματος κατακράτησης ή δήμευσης που εκδόθηκε, δυνάμει του άρθρου 32 ή 33 ανάλογα με την περίπτωση.

(4) Το ποσό της αποζημίωσης πρέπει να είναι δίκαιο, αφού το δικαστήριο λάβει υπόψη κατά τον υπολογισμό των αποζημιώσεων όλα τα περιστατικά της υπόθεσης.

- [188\(I\)/2007](#)

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ ΔΗΜΕΥΣΗΣ

Επανεξέταση υπόθεσης

35. (1) Στις περιπτώσεις όπου-

(α) Λόγω έλλειψης μαρτυρίας, το Δικαστήριο-

(i) δεν προέβη σε έρευνα δυνάμει του άρθρου 6 ή

(ii) προέβη σε έρευνα δυνάμει του άρθρου 6, αλλά δε διαπιστώθηκε ότι ο κατηγορούμενος είχε έσοδα από διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος και

(β) ο Γενικός Εισαγγελέας-

(i) Έχει εξασφαλίσει μαρτυρία την οποία δεν είχε κατά την ημερομηνία καταδίκης του κατηγορουμένου και

(ii) πιστεύει ότι η μαρτυρία αυτή δυνατό να χρησιμεύσει στη διαπίστωση ότι ο κατηγορούμενος είχε έσοδα από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος αν

γινόταν έρευνα δυνάμει του άρθρου 6 κατά την ημερομηνία καταδίκης του κατηγορουμένου, ο Γενικός Εισαγγελέας δύναται να ζητήσει από το δικαστήριο να εξετάσει τη μαρτυρία που έχει εξασφαλίσει σύμφωνα με το εδάφιο (β) του άρθρου αυτού.

(2) Το δικαστήριο εκδίδει διάταγμα δήμευσης δυνάμει του άρθρου 8 αν, ύστερα από εξέταση της μαρτυρίας που δίδεται σύμφωνα με το άρθρο 6 και έχοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης το κρίνει σκόπιμο.

(3) Για σκοπούς του παρόντος άρθρου και αν το δικαστήριο αποφασίσει να προβεί σε έρευνα δυνάμει του άρθρου αυτού, εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις του Νόμου οι οποίες θα εφαρμόζονταν αν η έρευνα είχε διεξαχθεί κατά την ημερομηνία καταδίκης του κατηγορουμένου.

(4) Αίτηση η οποία γίνεται δυνάμει του άρθρου αυτού μετά την πάροδο έξι ετών από την ημερομηνία καταδίκης δεν εξετάζεται από το δικαστήριο.

(5) Το άρθρο αυτό δεν έχει εφαρμογή στην περίπτωση κατά την οποία το δικαστήριο είχε επιβάλει ποινή δυνάμει του Μέρους VI.

- [188\(I\)/2007](#)

Αναθεώρηση υπολογισμού εσόδων

36. (1) Σε περίπτωση κατά την οποία ο Γενικός Εισαγγελέας είναι της γνώμης ότι η πραγματική αξία των εσόδων του κατηγορουμένου από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος ήταν μεγαλύτερη από την υπολογισμένη τους αξία, δύναται να ζητήσει από το δικαστήριο να εξετάσει την μαρτυρία πάνω στην οποία βασίζει τη γνώμη του.

(2) Για σκοπούς του εδαφίου (1)-

"υπολογισμένη αξία" σημαίνει την αξία των εσόδων του κατηγορουμένου από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος όπως υπολογίζεται από το άρθρο 7 του Νόμου αυτού.

"πραγματική αξία" σημαίνει την αξία των εσόδων του κατηγορουμένου από γενεσιουργό αδίκημα το οποίο διαπράχθηκε-

(α) Κατά την περίοδο στην οποία αναφέρεται ο υπολογισμός του άρθρου 7 ή

(β) σε προηγούμενη περίοδο.

(3) Το δικαστήριο, αφού-

(α) Εξετάσει τη μαρτυρία που δίδεται δυνάμει του εδαφίου (1) και

(β) πεισθεί ότι η πραγματική αξία των εσόδων του κατηγορουμένου είναι μεγαλύτερη από την υπολογισμένη αξία τους, διότι η πραγματική αξία ήταν μεγαλύτερη από αυτή που είχε υπολογιστεί ή διότι η αξία των εν λόγω εσόδων αυξήθηκε μεταγενέστερα,

δύναται να προβεί σε νέο υπολογισμό του ποσού το οποίο θα πρέπει να ληφθεί από τον κατηγορούμενο δυνάμει του άρθρου 8.

(4) Το δικαστήριο δύναται να λάβει υπόψη οποιαδήποτε πληρωμή ή αμοιβή εισέπραξε ο κατηγορούμενος κατά ή μετά την ημερομηνία του υπολογισμού που γίνεται δυνάμει του άρθρου 7, αν ο Γενικός Εισαγγελέας αποδείξει ότι οι εν λόγω πληρωμές ή αμοιβές ελήφθησαν από τον κατηγορούμενο σε σχέση με τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος:

Νοείται ότι για σκοπούς εφαρμογής του εδαφίου αυτού, το δικαστήριο δε δύναται να προβεί στις υποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 7.

(5) Σε περίπτωση κατά την οποία ο νέος υπολογισμός υπερβαίνει το ποσό που είχε υπολογιστεί για την περίοδο στην οποία αναφέρεται το άρθρο 7, το δικαστήριο-

(α) Δύναται να αντικαταστήσει το ποσό του διατάγματος δήμευσης με οποιοδήποτε μεγαλύτερο ποσό το οποίο κρίνει δίκαιο και

(β) σε περίπτωση αντικατάστασης του ποσού του διατάγματος, αντικαθιστά και τις περιόδους φυλάκισης, όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 128 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου και στο άρθρο 9 του παρόντος Νόμου.

(6) Αίτηση η οποία γίνεται δυνάμει του άρθρου αυτού μετά την πάροδο έξι ετών από την ημερομηνία καταδίκης δεν εξετάζεται από το δικαστήριο.

(7) Για σκοπούς του παρόντος Μέρους "ημερομηνία καταδίκης" σημαίνει-

(α) Την ημερομηνία κατά την οποία καταδικάσθηκε ο κατηγορούμενος ή

(β) την ημερομηνία της τελευταίας καταδίκης στην περίπτωση όπου ο κατηγορούμενος

εμφανίστηκε για επιβολή ποινής σε σχέση με περισσότερες από μια καταδίκες και οι καταδίκες αυτές δεν έγιναν όλες την ίδια ημερομηνία.

- [188\(I\)/2007](#)

ΜΕΡΟΣ IV ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Ερμηνεία βασικών όρων

37. Για σκοπούς του παρόντος Μέρους-

"διάταγμα εξωτερικού" σημαίνει διάταγμα δικαστηρίου ξένης χώρας, το οποίο εκδίδεται για σκοπούς των Συμβάσεων ή νομοθεσίας που θεσπίζεται για σκοπούς εφαρμογής των Συμβάσεων και περιλαμβάνει-

(α) Διατάγματα για τη δήμευση εσόδων και μέσων όπως οι όροι αυτοί ερμηνεύονται στη Σύμβαση·

(β) διατάγματα για πάγωμα και κατάσχεση περιουσίας εκδιδόμενα προσωρινά για σκοπούς μελλοντικής δήμευσης εσόδων και μέσων·

(γ) οποιοδήποτε διάταγμα το οποίο το Υπουργικό Συμβούλιο ήθελε, με γνωστοποίησή του δημοσιευόμενη στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, περιλάβει στην έννοια του διατάγματος εξωτερικού·

"δικαστήριο" σημαίνει Πρόεδρο ή Ανώτερο Επαρχιακό Δικαστή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας·

"έφεση" για σκοπούς της παραγράφου (α) του εδαφίου 3 του άρθρου 38 περιλαμβάνει κάθε διαδικασία σκοπός της οποίας είναι η ακύρωση απόφασης του δικαστηρίου ή η επανεκδίκαση της υπόθεσης ή η αναστολή της εκτέλεσής της·

"ξένη χώρα" σημαίνει χώρα η οποία κατά το χρόνο υποβολής αίτησης για εκτέλεση διατάγματος εξωτερικού είναι Συμβαλλόμενο Μέρος της Σύμβασης·

«Σύμβαση» σημαίνει-

(α) Τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών εναντίον της Παράνομης Διακίνησης Ναρκωτικών και Ψυχοτρόπων Ουσιών, η οποία κυρώθηκε με τον περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών εναντίον της Παράνομης Διακίνησης Ναρκωτικών και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Κυρωτικό) Νόμο·

(αα) την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τη Συγκάλυψη, Έρευνα, Κατάσχεση και Δήμευση των Προϊόντων του Εγκλήματος του 1990, η οποία κυρώθηκε με τον περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τη Συγκάλυψη, Έρευνα, Κατάσχεση και Δήμευση των Προϊόντων του Εγκλήματος (Κυρωτικό) Νόμο του 1995·

(β) τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Συγκάλυψη, Έρευνα, Κατάσχεση και Δήμευση των Εσόδων από Εγκλήματα και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας η οποία κυρώθηκε με τον περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τη Συγκάλυψη, Έρευνα, Κατάσχεση και Δήμευση των Προϊόντων των Εγκλήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Κυρωτικό) Νόμο·

(γ) τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών Εναντίον του Διασυνοριακού Εγκλήματος· και

(δ) τη Συνθήκη μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για Αμοιβαία Νομική Συνδρομή σε Ποινικά Θέματα, η οποία κυρώθηκε με τον περί της Συνθήκης μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για Αμοιβαία Νομική Συνδρομή σε Ποινικά Θέματα (Κυρωτικό) Νόμο και τον περί του Εγγράφου, που προβλέπεται από το εδάφιο (2) του Άρθρου 3 της Συμφωνίας για Αμοιβαία Δικαστική Συνδρομή μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, που υπογράφηκε στις 25 Ιουνίου 2003, αναφορικά με την εφαρμογή της Συνθήκης μεταξύ της

Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, για Αμοιβαία Νομική Συνδρομή σε Ποινικά Θέματα, που υπογράφηκε στις 20 Δεκεμβρίου 1999 (Κυρωτικό) Νόμο του 2008.

(ε) τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς η οποία κυρώθηκε με τον περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς (Κυρωτικό) Νόμο.

- [188\(I\)/2007](#)
- [58\(I\)/2010](#)
- [184\(I\)/2014](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Διαδικασία εκτέλεσης διαταγμάτων εξωτερικού

38. (1) Η αίτηση για εκτέλεση υποβάλλεται από τη ξένη χώρα ή για λογαριασμό της στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως το οποίο αφού πεισθεί ότι η αίτηση προέρχεται από ξένη χώρα και αφορά διάταγμα εξωτερικού με την έννοια του παρόντος Μέρους διαβιβάζει την αίτηση στη Μονάδα η οποία την υποβάλλει στο δικαστήριο εάν κρίνει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του παρόντος Νόμου.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), το δικαστήριο μετά τη διαβίβαση σ' αυτό αίτησης ξένης χώρας εγγράφει το διάταγμα εξωτερικού για σκοπούς εκτέλεσής του.

(3) Το δικαστήριο προβαίνει στην εγγραφή διατάγματος εξωτερικού αν ικανοποιηθεί ότι-

(α) Κατά το χρόνο της εγγραφής το διάταγμα εξωτερικού ευρίσκετο σε ισχύ και ήταν εκτελεστό και για το οποίο δεν εκκρεμεί έφεση.

(β) σε περίπτωση που το διάταγμα εξωτερικού εκδόθηκε στην απουσία κατηγορουμένου, ο κατηγορούμενος έλαβε έγκαιρα ειδοποίηση για τη σχετική διαδικασία στη χώρα έκδοσης του διατάγματος εξωτερικού για να δυνηθεί να εμφανιστεί και να προβάλει τις θέσεις και απόψεις του.

(γ) η εκτέλεση του εν λόγω διατάγματος δε θα ήταν αντίθετη προς τα συμφέροντα της δικαιοσύνης της Δημοκρατίας.

(δ) δε συντρέχουν οι λόγοι άρνησης συνεργασίας που αναφέρονται στις Διεθνείς Συμβάσεις ή Διμερείς Συμφωνίες.

(4) Το Δικαστήριο, μετά την εγγραφή διατάγματος εξωτερικού, δίδει οδηγίες όπως δοθεί ειδοποίηση σε όλα τα επηρεαζόμενα από το διάταγμα πρόσωπα.

- [188\(I\)/2007](#)
- [58\(I\)/2010](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Διαβίβαση σε ξένη χώρα διατάγματος που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου

38Α. Διάταγμα δέσμευσης, επιβάρυνσης ή δήμευσης που εκδίδεται, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, από δικαστήριο της Δημοκρατίας μετά από αίτηση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και το οποίο αφορά περιουσία που βρίσκεται στο εξωτερικό, αποστέλλεται για εκτέλεση και/ή επίδοση στις αρμόδιες αρχές της ξένης χώρας από τη Μονάδα, μέσω του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

- [58\(I\)/2010](#)
- [101\(I\)/2013](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Συνέπεια εγγραφής

39. (1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), διάταγμα εξωτερικού το οποίο εγγράφεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 38 καθίσταται εκτελεστό ως εάν επρόκειτο για διάταγμα το οποίο εξεδόθη από αρμόδιο δικαστήριο της Δημοκρατίας δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(2) Η εκτέλεση του διατάγματος δύναται να υπόκειται σε όρο της ξένης χώρας όπως μη επιβληθεί ποινή φυλάκισης ή άλλη στέρηση της ελευθερίας σε περίπτωση που υπάρχει συμμόρφωση με αυτό.

(3) Στις περιπτώσεις όπου το διάταγμα εξωτερικού αφορά δήμευση εσόδων ή περιουσίας, είναι δυνατό, μετά την εκτέλεση του εν λόγω διατάγματος, τα έσοδα ή η περιουσία να διανεμηθούν μεταξύ των αρμόδιων αρχών της ξένης χώρας και της Κυπριακής Δημοκρατίας.

- [188\(I\)/2007](#)

Ακύρωση εγγραφής

40. (1) Το δικαστήριο ακυρώνει εγγραφή διατάγματος εξωτερικού αν αποδειχθεί ότι υπήρξε συμμόρφωση προς το διάταγμα-

(α) Με την πληρωμή του ποσού του οφειλόμενου δυνάμει του διατάγματος ή

(β) με οποιοδήποτε άλλο τρόπο που τυχόν προβλέπεται στη νομοθεσία της ξένης χώρας.

(2) Το δικαστήριο δύναται να ακυρώσει εγγραφή διατάγματος δέσμευσης εάν, μέσα σε λογική χρονική περίοδο, δεν έχει αρχίσει η ποινική διαδικασία ή δεν υπήρξε εξέλιξη στη διερεύνηση της ποινικής υπόθεσης δυνάμενη να οδηγήσει σε ποινική διαδικασία κατά την οποία ενδέχεται να εκδοθεί διάταγμα δήμευσης.

(3) Σε περίπτωση που κατατίθεται αίτηση για ακύρωση της εγγραφής του διατάγματος δέσμευσης δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2) ενημερώνεται προηγουμένως η ξένη χώρα που εξέδωσε το διάταγμα, η οποία έχει τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

- [188\(I\)/2007](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Δεσμευτικότητα διατάγματος εξωτερικού

41. (1) Διάταγμα εξωτερικού δύναται να τροποποιηθεί ή αναθεωρηθεί μόνο από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή της ξένης χώρας που εξέδωσε το διάταγμα.

(2) Το δικαστήριο κατά την άσκηση των εξουσιών που του παρέχει το άρθρο 39 καθώς επίσης και άλλων εξουσιών σχετικά με την εκτέλεση διατάγματος εξωτερικού δεσμεύεται από τα ευρήματα γεγονότων στην έκταση που αναφέρονται στην καταδίκη ή την απόφαση δικαστηρίου της ξένης χώρας ή στην έκταση που η καταδίκη ή η δικαστική απόφαση βασίζεται κατ' αναγκαίο συμπέρασμα στα γεγονότα αυτά.

- [188\(I\)/2007](#)

Ποσό διατάγματος

42. (1) Στις περιπτώσεις όπου στο διάταγμα εξωτερικού γίνεται αναφορά σε συγκεκριμένο ποσό προς είσπραξη στο νόμισμα άλλης χώρας, το ποσό αυτό στο νόμισμα της άλλης χώρας μετατρέπεται στο ανάλογο ποσό στο νόμισμα της Δημοκρατίας χρησιμοποιώντας την ισοτιμία που ίσχυε όταν υποβλήθηκε η αίτηση για εγγραφή.

(2) Σε καμιά περίπτωση δε θα πρέπει η αξία της δημευθείσας περιουσίας να υπερβαίνει το ποσό το οποίο αναφέρεται στο διάταγμα εξωτερικού προς είσπραξη.

- [188\(I\)/2007](#)

Εφαρμογή διατάξεων παρόντος νόμου στις περιπτώσεις διατάγματος εξωτερικού

43. (1) Τα εδάφια (7), (8), (10), (11) του άρθρου 14, τα εδάφια (9) και (10) του άρθρου 15 και τα άρθρα 17, 18, 19, 20, 22 και 23 εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις διατάγματος εξωτερικού τηρουμένων τυχόν διαφοροποιήσεων ή περιορισμών που το Υπουργικό Συμβούλιο ήθελε καθορίσει με Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου.

(2) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να περιλάβει στους Κανονισμούς οποιαδήποτε άλλη πρόνοια την οποία κρίνει αναγκαία για την καλύτερη εφαρμογή του παρόντος Μέρους και ειδικότερα οτιδήποτε σχετίζεται-

(α) Με την απόδειξη οποιουδήποτε γεγονότος ή πράγματος·

(β) με τις περιστάσεις οι οποίες σε οποιαδήποτε ξένη χώρα δύνανται να εκληφθούν ότι συνιστούν την έναρξη ή την περάτωση διαδικασίας έκδοσης διατάγματος εξωτερικού.

(3) Αν κατόπιν αίτησης από ή εκ μέρους ξένης χώρας το δικαστήριο ήθελε ικανοποιηθεί ότι στη χώρα αυτή άρχισε αλλά δεν περατώθηκε διαδικασία κατά την οποία ενδέχεται να εκδοθεί διάταγμα εξωτερικού εκδίδει διάταγμα παγοποίησης ή επιβάρυνσης εφαρμόζοντας τα άρθρα 14 και 15 του παρόντος Νόμου.

(α) [Διαγράφηκε]

(β) [Διαγράφηκε]

(γ) [Διαγράφηκε]

(4) Η εφαρμογή του άρθρου αυτού δεν εξαρτάται από την έκδοση Κανονισμών και μέχρις ότου εκδοθούν Κανονισμοί τα άρθρα που αναφέρονται στο εδάφιο (1) θα εφαρμόζονται χωρίς διαφοροποίηση ή περιορισμούς.

- [188\(I\)/2007](#)
- [58\(I\)/2010](#)
- [18\(I\)/2016](#)

ΜΕΡΟΣ ΙVΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ **Ερμηνεία βασικών όρων**

43Α. Για σκοπούς του παρόντος Μέρους:

«αποδεικτικά στοιχεία» σημαίνει αντικείμενα, έγγραφα ή δεδομένα, τα οποία μπορούν να προσκομισθούν ως αποδεικτικά στοιχεία σε ποινική διαδικασία, σε σχέση με καθορισμένο αδίκημα·

«απόφαση δέσμευσης» σημαίνει κάθε μέτρο που λαμβάνει αρμόδια δικαστική αρχή του κράτους έκδοσης, προκειμένου να εμποδίσει προσωρινά κάθε πράξη καταστροφής, μετατροπής, μετατόπισης, μεταφοράς ή διάθεσης περιουσιακών στοιχείων που θα μπορούσαν να δημευθούν ή να αποτελέσουν αποδεικτικό στοιχείο.

«απόφαση δήμευσης» σημαίνει την τελική ποινή ή το μέτρο που επιβλήθηκε από δικαστήριο του κράτους έκδοσης έπειτα από δίκη για ποινικό αδίκημα ή αδικήματα, η οποία κατέληξε στην οριστική αποστέρηση περιουσιακών στοιχείων.

«Απόφαση-Πλαίσιο 2003/577/ΔΕΥ» σημαίνει την Απόφαση-Πλαίσιο 2003/577/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003 σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων δέσμευσης περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

«Απόφαση-Πλαίσιο 2006/783/ΔΕΥ» σημαίνει την Απόφαση-Πλαίσιο 2006/783/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις δήμευσης.

«δικαστήριο» σημαίνει Πρόεδρο ή Ανώτερο Επαρχιακό Δικαστή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας.

«περιουσιακά στοιχεία» περιλαμβάνει κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο, υλικό ή άυλο, κινητό ή ακίνητο και νόμιμο τίτλο ή έγγραφο που αποδεικνύει τίτλο ή συμφέρον επ' αυτού, το οποίο περιουσιακό στοιχείο, σύμφωνα με την αρμόδια δικαστική αρχή του κράτους έκδοσης-

(α) αποτελεί προϊόν καθορισμένου αδικήματος ή ισοδυναμεί, εν όλω ή εν μέρει, με την αξία τέτοιου προϊόντος, ή

(β) αποτελεί το μέσο ή το αντικείμενο του αδικήματος αυτού.

«πιστοποιητικό» σημαίνει, σε σχέση με απόφαση δέσμευσης, το πιστοποιητικό που καθορίζεται στην Απόφαση-Πλαίσιο 2003/577/ΔΕΥ και σε σχέση με απόφαση δήμευσης, το πιστοποιητικό που καθορίζεται στην Απόφαση-Πλαίσιο 2006/783/ΔΕΥ, όπως εκάστοτε ισχύουν.

«κράτος έκδοσης» σημαίνει κράτος μέλος στο οποίο δικαστική αρχή ή δικαστήριο, όπως ορίζεται από το εθνικό δίκαιο αυτού, έχει εκδώσει, επικυρώσει ή καθ' οιονδήποτε τρόπο επιβεβαιώσει απόφαση δέσμευσης ή απόφαση δήμευσης στα πλαίσια ποινικής διαδικασίας.

«κράτος μέλος» σημαίνει κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διαβίβαση σε κράτος μέλος διατάγματος που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου

43B. Διάταγμα δέσμευσης, επιβάρυνσης ή δήμευσης που εκδίδεται, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, από δικαστήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας μετά από αίτημα του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και που αφορά περιουσία που βρίσκεται σε κράτος μέλος, διαβιβάζεται για εκτέλεση ή/και επίδοση από τη Μονάδα απευθείας στις αρμόδιες αρχές του εν λόγω κράτους μέλους, συνοδευόμενο από πιστοποιητικό το οποίο εγκρίνεται και υπογράφεται από το δικαστήριο το οποίο εξέδωσε το εν λόγω διάταγμα.

- [58\(I\)/2010](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Διαδικασία εκτέλεσης αποφάσεων δέσμευσης και αποφάσεων δήμευσης στο έδαφος της Δημοκρατίας

43Γ. - (1) Αίτηση για εκτέλεση που αφορά απόφαση δέσμευσης ή απόφαση δήμευσης υποβάλλεται απευθείας στη Μονάδα η οποία, εάν κρίνει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του παρόντος Μέρους, την υποβάλλει το συντομότερο δυνατό στο δικαστήριο για εγγραφή και εκτέλεση και ενημερώνει το συντομότερο δυνατό την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης για την πράξη της αυτή.

(2) Η Μονάδα δεν υποβάλλει απόφαση δήμευσης στο δικαστήριο για εγγραφή εκτός εάν, κατά το χρόνο της υποβολής της αίτησης εκτέλεσης, η εν λόγω απόφαση δήμευσης βρίσκεται σε ισχύ, είναι εκτελεστή και δεν εκκρεμεί έφεση σε σχέση με αυτή:

Νοείται ότι, για τους σκοπούς του παρόντος εδαφίου, ο όρος «έφεση» περιλαμβάνει κάθε διαδικασία σκοπός της οποίας είναι η ακύρωση απόφασης δικαστηρίου ή η επανεκδίκαση της υπόθεσης ή η αναστολή της εκτέλεσής της.

(3) Αίτηση για εκτέλεση που υποβάλλεται στη Μονάδα δυνάμει του εδαφίου (1), συνοδεύεται από πιστοποιητικό το οποίο είναι αποδεκτό τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική γλώσσα.

(4) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Μέρους, το δικαστήριο, μετά την υποβολή σ' αυτό από τη Μονάδα αίτησης για εκτέλεση δυνάμει του εδαφίου (1), εγγράφει την απόφαση δέσμευσης ή την απόφαση δήμευσης για σκοπούς εκτέλεσής της.

(5) Το Δικαστήριο, μετά την εγγραφή της απόφασης δέσμευσης ή της απόφασης δήμευσης δίδει οδηγίες όπως δοθεί ειδοποίηση σε όλα τα επηρεαζόμενα από την απόφαση πρόσωπα.

- [58\(I\)/2010](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Πολλαπλές αιτήσεις για εκτέλεση αποφάσεων δήμευσης

43Δ. - (1) Σε περίπτωση που η Μονάδα λάβει δύο ή περισσότερες αιτήσεις για εκτέλεση αποφάσεων δήμευσης οι οποίες-

(α) αφορούν χρηματικό ποσό και έχουν εκδοθεί εις βάρος του ίδιου προσώπου και το εν λόγω πρόσωπο δεν έχει επαρκή μέσα στο έδαφος της Δημοκρατίας ώστε να είναι δυνατή η εκτέλεση όλων των αποφάσεων δήμευσης, ή

(β) αφορούν το ίδιο περιουσιακό στοιχείο,

τότε η Μονάδα αποφασίζει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ποιες αποφάσεις δήμευσης θα εκτελεστούν:

Νοείται ότι, κατά τη λήψη της πιο πάνω απόφασης, η Μονάδα μπορεί να λάβει υπόψη, μεταξύ άλλων, την ύπαρξη δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων, τη σχετική βαρύτητα και τον τόπο τέλεσης του αδικήματος που αφορά η κάθε απόφαση δήμευσης, τις ημερομηνίες των αντίστοιχων αποφάσεων δήμευσης και τις ημερομηνίες διαβίβασης αυτών.

- [58\(I\)/2010](#)

Λόγοι άρνησης εκτέλεσης απόφασης δέσμευσης

43Ε. Απόφαση δέσμευσης δύναται να μην εκτελεστεί, εάν κατά την κρίση της Μονάδας ή του δικαστηρίου-

(α) το πιστοποιητικό δεν έχει προσκομισθεί ή είναι ελλιπές ή προδήλως δεν αντιστοιχεί στην απόφαση δέσμευσης·

(β) υφίσταται ασυλία ή προνόμιο που καθιστά αδύνατη την εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης·

(γ) η εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης παραβιάζει την αρχή του δεδδικασμένου· ή

(δ) η απόφαση δέσμευσης αφορά πράξη η οποία κατά το δίκαιο της Δημοκρατίας δε συνιστά αδίκημα για το οποίο χωρεί δέσμευση.

Λόγοι άρνησης εκτέλεσης απόφασης δήμευσης

43ΣΤ. Απόφαση δήμευσης δύναται να μην εκτελεστεί, εάν κατά την κρίση της Μονάδας ή του δικαστηρίου ότι-

(α) το πιστοποιητικό δεν έχει προσκομισθεί ή είναι ελλιπές ή προδήλως δεν αντιστοιχεί στην απόφαση δήμευσης·

(β) υφίσταται ασυλία ή προνόμιο που καθιστά αδύνατη την εκτέλεση της απόφασης δήμευσης·

(γ) η εκτέλεση της απόφασης δήμευσης παραβιάζει την αρχή του δεδικασμένου·

(δ) η απόφαση δήμευσης αφορά πράξη η οποία κατά το δίκαιο της Δημοκρατίας δε συνιστά αδίκημα για το οποίο χωρεί δήμευση·

(ε) τα δικαιώματα οποιουδήποτε ενδιαφερομένου, περιλαμβανομένων των καλόπιστων τρίτων, που προβλέπονται από το δίκαιο της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθιστούν αδύνατη την εκτέλεση της απόφασης δήμευσης, περιλαμβανομένης της περίπτωσης κατά την οποία αυτό είναι αποτέλεσμα εφαρμογής ένδικων μέσων που προβλέπονται με βάση το δίκαιο της Κυπριακής Δημοκρατίας·

(στ) σύμφωνα με το πιστοποιητικό, το πρόσωπο δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως κατά τη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης δήμευσης, εκτός εάν στο πιστοποιητικό αναφέρεται ότι το πρόσωπο, σύμφωνα με περαιτέρω δικονομικές απαιτήσεις που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο του κράτους έκδοσης -

(ι) σε εύλογο χρόνο -

- είτε είχε κλητευθεί αυτοπροσώπως και με την κλήτευση είχε ενημερωθεί σχετικά με την προγραμματισμένη ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης που οδήγησε στην έκδοση

της απόφασης δήμευσης, είτε είχε με άλλα μέσα ενημερωθεί πραγματικά και επίσημα για την προγραμματισμένη ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης αυτής, κατά τρόπο που να αποδεικνύεται με σαφήνεια ότι γνώριζε την προγραμματισμένη δίκη, και

- είχε ενημερωθεί ότι η απόφαση δήμευσης μπορεί να εκδοθεί σε περίπτωση που το πρόσωπο δεν εμφανιστεί στη δίκη, ή

(ii) γνώριζε την προγραμματισμένη δίκη και είχε δώσει εντολή σε δικηγόρο, τον οποίον είτε το πρόσωπο είτε το κράτος διόρισε για να τον εκπροσωπήσει στη δίκη, και ότι όντως εκπροσωπήθηκε από το δικηγόρο αυτό στη δίκη, ή

(iii) αφού του επιδόθηκε η απόφαση δήμευσης και αφού ενημερώθηκε ρητά για το δικαίωμά του να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, όπου δικαιούται να παρίσταται, και ότι η ουσία της υπόθεσης, περιλαμβανομένων και νέων αποδεικτικών στοιχείων θα επανεξεταστεί, και ότι η δίκη μπορεί να οδηγήσει σε ανατροπή της αρχικής απόφασης -

- δήλωσε ρητά ότι δεν αμφισβητεί την απόφαση δήμευσης, ή

- δεν ζήτησε να δικαστεί εκ νέου ή δεν άσκησε ένδικο μέσο εντός της ισχύουσας προθεσμίας.

(ζ) η απόφαση δήμευσης αφορά αδικήματα τα οποία θεωρούνται ότι έχουν διαπραχθεί εν όλω ή μέρει στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας ή εκτός του εδάφους του κράτους έκδοσης.

- [58\(I\)/2010](#)
- [184\(I\)/2014](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Προθεσμία για προσκόμιση ή συμπλήρωση του πιστοποιητικού

43Z. Το δικαστήριο ή η Μονάδα δύναται, στην περίπτωση μη προσκόμισης ή την περίπτωση προσκόμισης ελλιπούς πιστοποιητικού, να θέτει προθεσμία για την προσκόμιση, τη συμπλήρωση ή τη διόρθωση του ή να αποδέχεται ισοδύναμο έγγραφο.

Κοινοποίηση απόφασης άρνησης ή αδυναμίας εκτέλεσης

43Η.-(1) Σε περίπτωση που λαμβάνεται απόφαση άρνησης εκτέλεσης απόφασης δέσμευσης ή απόφασης δήμευσης, η Μονάδα κοινοποιεί αμέσως και εγγράφως την απόφαση αυτή στις αρμόδιες δικαστικές αρχές του κράτους έκδοσης.

(2) Εάν απόφαση δέσμευσης ή απόφαση δήμευσης είναι πρακτικά αδύνατον να εκτελεστεί διότι-

(α) στην περίπτωση απόφασης δήμευσης, τα περιουσιακά στοιχεία έχουν ήδη δημευθεί ή έχουν εξαφανιστεί ή έχουν καταστραφεί ή δεν ανευρίσκονται στον τόπο που αναφέρεται στο πιστοποιητικό ή ο τόπος του περιουσιακού στοιχείου δεν προσδιορίζεται επακριβώς, ακόμα και μετά από διαβούλευση με το κράτος έκδοσης, ή

(β) στην περίπτωση απόφασης δέσμευσης τα περιουσιακά ή αποδεικτικά στοιχεία έχουν εξαφανιστεί, ή έχουν καταστραφεί ή δεν ανευρίσκονται στον τόπο που αναφέρεται στο Πιστοποιητικό που συνοδεύει την αίτηση για εκτέλεση, ή ο τόπος των περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων δεν προσδιορίζεται επακριβώς, ακόμα και μετά από διαβούλευση με το κράτος έκδοσης,

η Μονάδα ενημερώνει αμέσως τις αρμόδιες δικαστικές αρχές του κράτους έκδοσης.

Λόγοι αναβολής εκτέλεσης απόφασης δέσμευσης

43Θ.-(1) Η εκτέλεση απόφασης δέσμευσης μπορεί να αναβληθεί από το δικαστήριο ή τη Μονάδα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Όταν η εκτέλεσή της μπορεί να παραβιάσει διεξαγόμενη ποινική έρευνα και για όσο χρονικό διάστημα κρίνεται εύλογο·

(β) όταν τα περιουσιακά ή τα αποδεικτικά στοιχεία που αφορά υπόκεινται ήδη σε απόφαση δέσμευσης στα πλαίσια

ποινικής διαδικασίας που εκκρεμεί στην Κυπριακή Δημοκρατία ή σε ξένη χώρα ή σε κράτος μέλος και μέχρις ότου αρθεί η σχετική απόφαση δέσμευσης:

Νοείται ότι για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ο όρος «ξένη χώρα» έχει την έννοια που αποδίδει στον όρο αυτό το άρθρο 37 του παρόντος Νόμου.

(γ) σε περίπτωση που η απόφαση δέσμευσης αφορά δέσμευση περιουσιακών στοιχείων στα πλαίσια ποινικής διαδικασίας που έχει σκοπό τη μεταγενέστερη δήμευση αυτών, όταν τα περιουσιακά αυτά στοιχεία ήδη αποτελούν αντικείμενο απόφασης που έχει ληφθεί στα πλαίσια άλλης ποινικής διαδικασίας στην Δημοκρατία και έως ότου αρθεί η απόφαση αυτή.

(2) Η Μονάδα διαβιβάζει αμέσως στην αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης γραπτή έκθεση σχετικά με την αναβολή εκτέλεσης της απόφασης δέσμευσης, η οποία αναφέρει τους λόγους της αναβολής και, όπου είναι δυνατόν, την προβλεπόμενη διάρκεια της.

(3) Μόλις παύσει να υφίσταται ο λόγος αναβολής, η Μονάδα λαμβάνει αμέσως τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης δέσμευσης και ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης.

- [58\(I\)/2010](#)

Λόγοι αναβολής εκτέλεσης απόφασης δήμευσης

43I.-(1) Η εκτέλεση απόφασης δήμευσης μπορεί να αναβληθεί από το δικαστήριο ή τη Μονάδα, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Όταν αφορά χρηματικό ποσό και κρίνεται ότι υπάρχει κίνδυνος η συνολική αξία που προέρχεται από την εκτέλεσή της να υπερβεί το ποσό που αναφέρεται σε αυτή, λόγω ταυτόχρονης εκτέλεσής της σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη.

(β) όταν έχουν ασκηθεί ένδικα μέσα κατά της εν λόγω απόφασης.

(γ) όταν η εκτέλεσή της μπορεί να παραβιάσει διεξαγόμενη ποινική έρευνα ή διαδικασία και για όσο χρονικό διάστημα κρίνεται εύλογο·

(δ) όταν κρίνεται αναγκαίο η απόφαση, ή μέρος αυτής, να μεταφραστεί και για το χρονικό διάστημα που απαιτείται έως ότου να ετοιμαστεί η μετάφραση· ή

(ε) όταν έχει ήδη κινηθεί διαδικασία δήμευσης στη Δημοκρατία για τα περιουσιακά στοιχεία που αφορά.

(2) Η Μονάδα, κατά τη διάρκεια της αναβολής, λαμβάνει όλα τα μέτρα τα οποία θα ελάμβανε σε οποιαδήποτε παρόμοια υπόθεση που εκδικάζεται στην Κυπριακή Δημοκρατία, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αφορά η απόφαση δήμευσης παραμένουν διαθέσιμα για την εκτέλεσή της.

(3) Η Μονάδα αποστέλλει αμέσως στην αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης γραπτή έκθεση σχετικά με την αναβολή εκτέλεσης απόφασης δήμευσης, η οποία αναφέρει τους λόγους της αναβολής και, όπου είναι δυνατόν, την προβλεπόμενη διάρκειά της.

(4) Μόλις παύσει να υφίσταται ο λόγος αναβολής, η Μονάδα λαμβάνει αμέσως τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης δήμευσης και ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης.

• [58\(I\)/2010](#)

Συνέπεια εγγραφής

43ΙΑ.-(1) Απόφαση δέσμευσης ή απόφαση δήμευσης, που εγγράφεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 43Γ, καθίσταται εκτελεστή ως εάν επρόκειτο για διάταγμα που εκδόθηκε από αρμόδιο δικαστήριο της Δημοκρατίας, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(2) Η εκτέλεση απόφασης δέσμευσης ή απόφασης δήμευσης γνωστοποιείται αμέσως από τη Μονάδα στην αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης εγγράφως.

(3) Εάν η απόφαση δέσμευσης αφορά δέσμευση αποδεικτικών στοιχείων, τότε παραμένει σε ισχύ, μέχρι τη μεταφορά των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων στο κράτος έκδοσης.

(4) Χρήματα που έχουν εισπραχθεί από εκτέλεση απόφασης δήμευσης διατίθενται από τη Δημοκρατία ως εξής:

(α) Εάν το ποσό που προέκυψε από την εκτέλεση της απόφασης δήμευσης είναι μικρότερο των δέκα χιλιάδων ευρώ (€10,000) ή του ισοδύναμου ποσού σε άλλο νόμισμα, το ποσό αυτό περιέρχεται στη Δημοκρατία,

(β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις η Δημοκρατία μεταβιβάζει στο κράτος έκδοσης το πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού και το υπόλοιπο κατατίθεται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

(5) Μη χρηματικά περιουσιακά στοιχεία που προέκυψαν από την εκτέλεση απόφασης δήμευσης διατίθενται ως εξής:

(α) Τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία πωλούνται και οι εισπράξεις από την πώληση διατίθενται σύμφωνα με το εδάφιο (4) του παρόντος άρθρου, ή

(β) εάν τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία δεν μπορούν να πωληθούν, τότε αυτά διατίθενται με άλλο τρόπο όπως προβλέπεται από την υφιστάμενη νομοθεσία.

(6) Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει η αξία της δημευθείσας περιουσίας να υπερβαίνει το ποσό το οποίο αναφέρεται στην απόφαση δήμευσης προς είσπραξη.

(7) Ανεξαρτήτως των διατάξεων του εδαφίου (5), η Δημοκρατία δεν υποχρεούται να εκποιήσει ή να επιστρέψει στο κράτος έκδοσης περιουσιακά στοιχεία που καλύπτονται από την απόφαση δήμευσης της οποίας ζητείται η εκτέλεση, όταν αυτά αποτελούν πολιτιστικά αγαθά που ανήκουν στην εθνική πολιτιστική κληρονομιά της:

Νοείται ότι, για τους σκοπούς του παρόντος εδαφίου, ο όρος «πολιτιστικό αγαθό» έχει την έννοια που αποδίδει στον όρο αυτό η παράγραφος 1 του άρθρου 1 της Οδηγίας 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 1993, σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν παράνομα απομακρυνθεί από το έδαφος κράτους μέλους.

- [58\(I\)/2010](#)

Διακοπή εκτέλεσης απόφασης δήμευσης

43IB. Η Μονάδα λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για τη διακοπή εκτέλεσης απόφασης δήμευσης μόλις ενημερωθεί εγγράφως από την αρμόδια αρχή

του κράτους έκδοσης για οποιαδήποτε απόφαση ή μέτρο, συνεπεία του οποίου η απόφαση δήμευσης παύει να είναι εκτελεστή ή αφαιρείται από την αρμοδιότητα της Δημοκρατίας για οποιοδήποτε λόγο.

- [58\(I\)/2010](#)

Ακύρωση εγγραφής

43ΙΓ. (1) Το δικαστήριο ακυρώνει εγγραφή απόφασης δέσμευσης ή απόφασης δήμευσης αν αποδειχθεί ότι υπήρξε συμμόρφωση προς την εν λόγω απόφαση -

(α) με την πληρωμή του ποσού του οφειλόμενου δυνάμει της απόφασης δέσμευσης ή της απόφασης δήμευσης· ή

(β) με οποιοδήποτε άλλο τρόπο που τυχόν προβλέπεται στη νομοθεσία του κράτους έκδοσης.

(2) Το δικαστήριο δύναται να ακυρώσει εγγραφή διατάγματος δέσμευσης εάν μέσα σε λογική χρονική περίοδο δεν έχει αρχίσει η ποινική διαδικασία ή δεν υπήρξε εξέλιξη στη διερεύνηση της ποινικής υπόθεσης δυνάμει να οδηγήσει σε ποινική διαδικασία κατά την οποία ενδέχεται να εκδοθεί διάταγμα δήμευσης.

(3) Σε περίπτωση που κατατίθεται αίτηση για ακύρωση της εγγραφής του διατάγματος δέσμευσης δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2) ενημερώνεται προηγουμένως το κράτος έκδοσης το οποίο έχει τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

- [58\(I\)/2010](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Δεσμευτικότητα απόφασης δέσμευσης ή απόφαση δήμευσης

43ΙΔ.- (1) Απόφαση δέσμευσης ή απόφαση δήμευσης δύναται να τροποποιηθεί ή να αναθεωρηθεί μόνο από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης.

(2) Το δικαστήριο, κατά την άσκηση των εξουσιών που του παρέχει το άρθρο 43ΙΑ, καθώς επίσης και άλλων εξουσιών σχετικών με την εκτέλεση απόφασης δέσμευσης ή απόφασης δήμευσης, δεσμεύεται από τα ευρήματα γεγονότων στην έκταση που αναφέρονται στην καταδίκη ή την απόφαση δικαστηρίου ή δικαστικής αρχής του κράτους έκδοσης ή στην έκταση που η καταδίκη ή η δικαστική απόφαση βασίζεται κατ' αναγκαίο συμπέρασμα στα γεγονότα αυτά.

- [58\(I\)/2010](#)

Νόμισμα απόφασης δέσμευσης ή απόφασης δήμευσης

43ΙΕ. Σε περίπτωση που στην απόφαση δέσμευσης ή στην απόφαση δήμευσης γίνεται αναφορά σε συγκεκριμένο ποσό προς είσπραξη σε νόμισμα άλλης χώρας, το ποσό αυτό μετατρέπεται στο ανάλογο ποσό στο νόμισμα της Δημοκρατίας χρησιμοποιώντας την ισοτιμία που ίσχυε όταν υποβλήθηκε η αίτηση για εκτέλεση.

- [58\(I\)/2010](#)

Εφαρμογή διατάξεων του παρόντος Νόμου στις περιπτώσεις απόφασης δέσμευσης και απόφασης δήμευσης

43ΙΣΤ.-(1) Τα εδάφια (7), (8), (10), (11) του άρθρου 14, τα εδάφια (9) και (10) του άρθρου 15 και τα άρθρα 17, 18, 19, 20, 22 και 23 εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις απόφασης δέσμευσης ή απόφασης δήμευσης.

(2) Αν, κατόπιν αίτησης από ή εκ μέρους του κράτους έκδοσης, το δικαστήριο ικανοποιηθεί ότι στο κράτος αυτό άρχισε αλλά δεν περατώθηκε διαδικασία κατά την οποία ενδέχεται να εκδοθεί απόφαση δέσμευσης ή απόφαση δήμευσης εκδίδει διάταγμα δέσμευσης ή επιβάρυνσης, εφαρμόζοντας τα άρθρα 14 και 15 του παρόντος Νόμου.

- [58\(I\)/2010](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Επιστροφή καταβληθέντων ποσών

43ΙΖ. Εάν η Δημοκρατία ευθύνεται, για ζημιά που προκλήθηκε σε οποιοδήποτε επηρεαζόμενο πρόσωπο λόγω της εκτέλεσης απόφασης δέσμευσης ή απόφασης δήμευσης ζητά από το κράτος έκδοσης να επιστρέψει στη Δημοκρατία τυχόν ποσά που καταβλήθηκαν ως αποζημίωση για την προαναφερόμενη ζημιά εκτός εάν και στο βαθμό που, η ζημιά οφείλεται αποκλειστικά σε ενέργειές της.

- [58\(I\)/2010](#)

ΜΕΡΟΣ V ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Ερμηνεία όρων

44. Για σκοπούς του παρόντος Μέρους-

"πληροφορία" σημαίνει κάθε μορφής γραπτή ή προφορική πληροφορία ή έγγραφο, και περιλαμβάνει πληροφορία που δυνατό να είναι καταχωρημένη σε ηλεκτρονικό υπολογιστή·

"προνομιούχα πληροφορία" σημαίνει-

(α) Επικοινωνία μεταξύ δικηγόρου και πελάτη για σκοπούς παροχής νομικής συμβουλής ή για την παροχή επαγγελματικών υπηρεσιών σχετικά με οποιαδήποτε νομική διαδικασία είτε αυτή άρχισε είτε όχι, η αποκάλυψη της οποίας σε οποιαδήποτε νομική διαδικασία προστατεύεται από το προνόμιο της εμπιστευτικότητας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία:

Νοείται ότι επικοινωνία μεταξύ δικηγόρου και πελάτη με σκοπό τη διάπραξη καθορισμένου αδικήματος δε συνιστά προνομιούχα πληροφορία.

(β) οποιαδήποτε άλλη πληροφορία η οποία δε γίνεται αποδεκτή ενώπιον δικαστηρίου για λόγους προστασίας του δημόσιου συμφέροντος σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

- [188\(I\)/2007](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Διάταγμα αποκάλυψης

45. (1) Άνευ επηρεασμού των διατάξεων άλλων Νόμων, σε σχέση με τη λήψη πληροφοριών ή εγγράφων κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής ανακρίσεων για το ενδεχόμενο διάπραξης αδικημάτων, για σκοπούς ανάλυσης χρηματοοικονομικών συναλλαγών ή έρευνας σχετικά με τη διάπραξη καθορισμένων αδικημάτων ή σχετικά με έρευνα για διακρίβωση εσόδων ή μέσων, το δικαστήριο δύναται κατόπιν μονομερούς αίτησης του ανακριτή της υπόθεσης να εκδώσει διάταγμα αποκάλυψης σύμφωνα με τις πρόνοιες του παρόντος Μέρους.

(2) Για σκοπούς του παρόντος άρθρου έρευνα περιλαμβάνει και έρευνα που διεξάγεται στο εξωτερικό και ανακριτής της υπόθεσης σε σχέση με έρευνα που διεξάγεται στο εξωτερικό περιλαμβάνει οποιοδήποτε ανακριτή δυνάμει του σχετικού νόμου της Δημοκρατίας ο οποίος συνεργάζεται με τον ανακριτή της υπόθεσης.

(3) Πρόσωπο προς το οποίο απευθύνεται διάταγμα αποκάλυψης δυνάμει του άρθρου 46 έχει υποχρέωση να γνωστοποιεί πάραυτα στον ανακριτή και οποιαδήποτε μεταγενέστερη αλλαγή στις πληροφορίες που έχουν ήδη παρασχεθεί δυνάμει του άρθρου αυτού και/ή οποιεσδήποτε μεταγενέστερες πληροφορίες που αφορούν το αντικείμενο του διατάγματος αποκάλυψης.

- [188\(I\)/2007](#)

- [192\(I\)/2012](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Προϋποθέσεις για έκδοση διατάγματος αποκάλυψης

46. (1) Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου υποβάλλεται αίτηση για έκδοση διατάγματος αποκάλυψης δύναται, αν πεισθεί ότι συντρέχουν οι αναφερόμενες στο εδάφιο (2) προϋποθέσεις, να εκδώσει διάταγμα το οποίο καλείται διάταγμα αποκάλυψης, απευθυνόμενο προς το πρόσωπο το οποίο, κατά την άποψή του, έχει στην κατοχή του την πληροφορία που αναφέρεται στην αίτηση με το οποίο καλεί το εν λόγω πρόσωπο όπως αποκαλύψει ή παραδώσει την πληροφορία στον ανακριτή ή/και σε άλλο κατονομαζόμενο στο διάταγμα πρόσωπο μέσα σε επτά ημέρες ή μέσα σε άλλη μεγαλύτερη ή μικρότερη προθεσμία την οποία ήθελε ορίσει το δικαστήριο στο διάταγμα αν ήθελε κρίνει αυτό υπό τις περιστάσεις σκόπιμο.

(2) Οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (1) είναι οι ακόλουθες

-

(α) (i) Η ύπαρξη εύλογης υποψίας ότι συγκεκριμένο πρόσωπο διέπραξε ή έχει ωφεληθεί από τη διάπραξη καθορισμένου αδικήματος, ή η ύπαρξη χρηματοοικονομικής συναλλαγής η οποία δημιουργεί εύλογη υποψία ότι πρόσωπο ενέχεται σε αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή ότι η συναλλαγή ενδέχεται να σχετίζεται με τέτοια αδικήματα.

(ii) Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου «χρηματοοικονομική συναλλαγή» σημαίνει δραστηριότητα, όπως αυτή καθορίζεται στον ορισμό των όρων «χρηματοοικονομικές δραστηριότητες» ή «άλλες δραστηριότητες» στο άρθρο 2 του παρόντος Νόμου.

(β) η ύπαρξη εύλογης υποψίας ότι η εν λόγω πληροφορία είτε μόνη της είτε σε συνδυασμό με άλλα στοιχεία ενδέχεται να είναι ουσιαστικής σημασίας στις έρευνες για τις οποίες έχει υποβληθεί η αίτηση για αποκάλυψη.

(γ) το ότι η πληροφορία δεν εμπίπτει στην κατηγορία των προνομιούχων πληροφοριών.

(δ) η ύπαρξη εύλογης αιτίας ότι είναι προς το δημόσιο συμφέρον να παρασχεθεί ή να

αποκαλυφθεί η πληροφορία, λαμβανομένου υπόψη-

(i) του οφέλους το οποίο ενδέχεται να προκύψει για την έρευνα από την αποκάλυψη ή παροχή της εν λόγω πληροφορίας και

(ii) των συνθηκών κατοχής της εν λόγω πληροφορίας από τον κάτοχό της.

(3) Το διάταγμα αποκάλυψης-

(α) Εκδίδεται και σε σχέση με πληροφορία που βρίσκεται στην κατοχή κρατικού λειτουργού·

(β) εφαρμόζεται ανεξάρτητα από οποιαδήποτε νομική ή άλλη διάταξη δυνάμει της οποίας δημιουργείται υποχρέωση για τήρηση μυστικότητας ή επιβάλλονται οποιοδήποτε περιορισμοί στην αποκάλυψη πληροφορίας·

(γ) δεν παρέχει δικαίωμα αποκάλυψης ή παράδοσης πληροφοριών οι οποίες είναι προνομιούχες·

(δ) επιδίδεται μόνον στο πρόσωπο το οποίο έχει στην κατοχή του την πληροφορία που αναφέρεται στην αίτηση.

- [188\(I\)/2007](#)
- [192\(I\)/2012](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Πληροφορίες από ηλεκτρονικό υπολογιστή

47. Στις περιπτώσεις όπου η αιτούμενη πληροφορία περιέχεται σε ηλεκτρονικό υπολογιστή τότε-

(α) Αν με το σχετικό διάταγμα διατάσσεται η αποκάλυψή της, η εντολή εκτελείται σε ορατή και αναγνώσιμη μορφή.

(β) αν με το σχετικό διάταγμα διατάσσεται η παράδοση της πληροφορίας στον ανακριτή ή άλλο πρόσωπο, η εντολή εκτελείται ως εντολή για την παράδοση της πληροφορίας σε ορατή, αναγνώσιμη και φορητή μορφή.

- [188\(I\)/2007](#)

Αδικήματα σε σχέση με αποκάλυψη πληροφοριών

48. Κάθε πρόσωπο το οποίο αποκαλύπτει ότι έχουν διαβιβαστεί στη Μονάδα πληροφορίες ή άλλα σχετικά στοιχεία σε σχέση με γνώση ή εύλογη υποψία για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή προβαίνει σε οποιαδήποτε αποκάλυψη δυνάμενη να παρεμποδίσει ή να επηρεάσει δυσμενώς ανακρίσεις και έρευνες που διεξάγονται σχετικά με τη διακρίβωση εσόδων ή με τη διάπραξη καθορισμένων αδικημάτων ενώ γνώριζε ή είχε υποψίες ότι διεξάγονται οι πιο πάνω ανακρίσεις και έρευνες, είναι ένοχο αδικήματος και υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα πέντε χρόνια:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που πρόσωπο το οποίο ασκεί την επαγγελματική δραστηριότητα ελεγκτή ή εξωτερικού λογιστή ή επαγγελματία νομικού, επιχειρεί να αποτρέψει πελάτη από το να εμπλακεί σε παράνομη δραστηριότητα, αυτό δε λογίζεται ως αποκάλυψη πληροφοριών κατά την έννοια του παρόντος άρθρου.

- [188\(I\)/2007](#)
- [58\(I\)/2010](#)

Εξαιρέση από την απαγόρευση αποκάλυψης πληροφοριών

49. (1) Ανεξάρτητα από τις πρόνοιες του άρθρου 48 του παρόντος Νόμου, πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές δραστηριότητες σύμφωνα με το άρθρο 2 του παρόντος Νόμου, δύνανται να γνωστοποιούν σε άλλα πρόσωπα που ανήκουν στον ίδιο όμιλο και που βρίσκονται σε χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή σε τρίτες χώρες οι οποίες σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας έχουν καθοριστεί ότι επιβάλλουν διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ε.Ε., πληροφορίες που διαβιβάστηκαν στη Μονάδα σύμφωνα με το άρθρο 27 του Νόμου ή ότι η Μονάδα διεξάγει ή πιθανόν να διεξάγει έρευνα για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:

Νοείται ότι για σκοπούς του παρόντος άρθρου, "όμιλος" σημαίνει τον όμιλο επιχειρήσεων ο οποίος αποτελείται από μητρική επιχείρηση, τις θυγατρικές επιχειρήσεις καθώς και οντότητες στις οποίες η μητρική επιχείρηση ή οι θυγατρικές της κατέχουν άμεσα ή έμμεσα, 20% και άνω των δικαιωμάτων ψήφου ή του μετοχικού κεφαλαίου της επιχείρησης. Οι όροι μητρική επιχείρηση και θυγατρική επιχείρηση έχουν την έννοια που τους αποδίδουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης που εκδίδονται από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

(2) Ανεξάρτητα από τις πρόνοιες του άρθρου 48, πρόσωπα που ασκούν επαγγελματικές δραστηριότητες ελεγκτών, εξωτερικών λογιστών και

ανεξάρτητων νομικών δύνανται να γνωστοποιούν σε άλλα πρόσωπα τα οποία ασκούν τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους στο πλαίσιο του ίδιου νομικού προσώπου ή δικτύου που λειτουργεί σε χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή σε τρίτες χώρες οι οποίες σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας έχουν καθοριστεί ότι επιβάλλουν διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ε.Ε., πληροφορίες που διαβιβάσθηκαν στη Μονάδα σύμφωνα με το άρθρο 27 του παρόντος Νόμου ή ότι η Μονάδα διεξάγει ή πιθανόν να διεξάγει έρευνα για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ως "δίκτυο" νοείται η ευρύτερη δομή στην οποία υπάγεται το πρόσωπο και η οποία διαθέτει κοινή ιδιοκτησία, διεύθυνση ή σύστημα συμμόρφωσης.

(3) Πρόσωπα που αναφέρονται στα εδάφια (1) και (2) πιο πάνω δύνανται να ανταλλάσσουν μεταξύ τους πληροφορίες που αφορούν τον ίδιο πελάτη και την ίδια συναλλαγή στην οποία εμπλέκονται δύο ή περισσότερα πρόσωπα με την προϋπόθεση ότι βρίσκονται σε χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή σε τρίτες χώρες οι οποίες σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας έχουν καθοριστεί ότι επιβάλλουν διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ε.Ε. και ότι τα πρόσωπα που ανταλλάσσουν μεταξύ τους πληροφορίες ανήκουν στον ίδιο επαγγελματικό κλάδο. Οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

(4) Η γνωστοποίηση και η ανταλλαγή πληροφοριών που γίνεται σύμφωνα με τα εδάφια (1), (2) και (3) πιο πάνω δεν λογίζεται ως παραβίαση οποιουδήποτε συμβατικού ή άλλου νομικού περιορισμού στην αποκάλυψη πληροφοριών.

(5) Η γνωστοποίηση στις αρμόδιες Εποπτικές Αρχές από πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές και άλλες δραστηριότητες ότι πληροφορίες έχουν διαβιβαστεί στη Μονάδα, σύμφωνα με το άρθρο 27 του παρόντος Νόμου ή ότι η Μονάδα διεξάγει ή πιθανόν να διεξάγει έρευνα για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης τρομοκρατίας, δεν συνιστά παραβίαση οποιουδήποτε συμβατικού ή άλλου νομικού περιορισμού στην αποκάλυψη πληροφοριών.

ΜΕΡΟΣ VI ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Διεξαγωγή συνοπτικής έρευνας

50. (1) Η διαδικασία έρευνας που ακολουθείται δυνάμει του παρόντος Μέρους αποκαλείται συνοπτική διαδικασία και αφορά τις περιπτώσεις όπου το είδος ή ύψος του οφέλους δύναται ευχερέστερο να συναχθεί από ανάλυση της οικονομικής κατάστασης του κατηγορουμένου και της οικογένειάς του.

(2) Για τους σκοπούς του Μέρους οι φράσεις-

"οικονομική κατάσταση του κατηγορουμένου" περιλαμβάνει τα εισοδήματα του κατηγορουμένου από οποιαδήποτε πηγή και όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία την οποία είχε ή απέκτησε τα τελευταία έξι χρόνια πριν από την καταδίκη του.

"οικογένεια του κατηγορουμένου" περιλαμβάνει τον πατέρα, τη μητέρα, τη σύζυγο και τους κατιόντες του.

(3) Η έρευνα που αναφέρεται στο Μέρος αυτό διενεργείται κατόπιν αίτησης του Γενικού Εισαγγελέα όταν το δικαστήριο το οποίο έχει καταδικάσει πρόσωπο για οποιοδήποτε γενεσιουργό αδίκημα πιστεύει ότι συντρέχουν λόγοι για τη διεξαγωγή έρευνας με σκοπό την επιβολή ανάλογης χρηματικής ποινής σε σχέση με τα έσοδα που ο κατηγορούμενος δυνατό να είχε από τη διάπραξη του αδικήματος.

- [188\(I\)/2007](#)

Ακολουθούμενη διαδικασία

51. Η συνοπτική έρευνα διεξάγεται βάσει των προϋποθέσεων του άρθρου 6 και σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις:

(α) Το δικαστήριο καλεί τον κατηγορούμενο να δώσει λεπτομέρειες για οποιοδήποτε θέμα σχετικό με την επιβολή της ποινής, περιλαμβανομένης της οικονομικής του κατάστασης όπως και της οικονομικής κατάστασης της οικογένειάς του. Οι λεπτομέρειες πρέπει να συνοδεύονται από αποδείξεις, τίτλους και άλλα έγγραφα τα οποία επιβεβαιώνουν την ορθότητά τους.

(β) η εξέταση του κατηγορουμένου γίνεται από το δικαστήριο μέσω του οποίου υποβάλλονται ερωτήσεις από την κατηγορούσα αρχή και από

το δικηγόρο του κατηγορουμένου. Το δικαστήριο δύναται να επιτρέψει, αν το κρίνει σκόπιμο, την αντεξέταση του κατηγορουμένου από την κατηγορούσα αρχή και την επανεξέτασή του από το δικηγόρο του.

(γ) ο κατηγορούμενος μετά την εξέτασή του από το δικαστήριο δύναται να καλέσει μάρτυρες και να προσαγάγει μαρτυρία προς υποστήριξη των ισχυρισμών του. Ακολούθως η κατηγορούσα αρχή δύναται να καλέσει μάρτυρες και να προσαγάγει μαρτυρία προς αντίκρουση των ισχυρισμών του κατηγορουμένου.

(δ) οι μάρτυρες οι οποίοι καλούνται να καταθέσουν με βάση τις διατάξεις της παραγράφου (γ) αντεξετάζονται και επανεξετάζονται ως να επρόκειτο για μάρτυρες σε ποινική διαδικασία.

(ε) αν μετά το τέλος της έρευνας ο κατηγορούμενος δεν έχει δώσει επαρκείς και ικανοποιητικές εξηγήσεις τόσο για τον τρόπο απόκτησης των διάφορων περιουσιακών στοιχείων του ιδίου και της οικογένειάς του όσο και για οποιοδήποτε άλλο θέμα σχετικά με τις πρόνοιες του άρθρου 7, το δικαστήριο δύναται να υποθέσει ότι-

(i) Η περιουσία του ή μέρος της, η οποία αποκτήθηκε οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια των τελευταίων έξι ετών πριν από την έναρξη της ποινικής διαδικασίας και για την οποία δε δόθηκαν ικανοποιητικές εξηγήσεις ή δεν υποστηρίζονταν από ικανοποιητικά αποδεικτικά στοιχεία, έχει αποκτηθεί με έσοδα προερχόμενα από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος.

(ii) η περιουσία της οικογένειάς του ή μέρος της για την οποία δε δόθηκαν επαρκείς και ικανοποιητικές εξηγήσεις και η οποία μεταβιβάστηκε κατά τη διάρκεια των τελευταίων έξι ετών πριν από την έναρξη της ποινικής διαδικασίας αποτέλεσε αντικείμενο δωρεάς η οποία παρασχέθηκε από τον κατηγορούμενο με σκοπό την αποφυγή των συνεπειών του Νόμου.

(στ) το δικαστήριο, μετά τη διαπίστωση ότι ο κατηγορούμενος έχει αποκομίσει όφελος από τη διάπραξη γενεσιουργών αδικημάτων και τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3) του άρθρου 50, προβαίνει στην επιβολή χρηματικής ποινής, χωρίς να επηρεάζεται η εξουσία του να επιβάλει πρόσθετα και οποιαδήποτε άλλη ποινή.

(ζ) το δικαστήριο, κατά τον υπολογισμό της χρηματικής ποινής λαμβάνει υπόψη το όφελος του κατηγορουμένου από τη διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος όπως αυτό διαπιστώνεται από την πιο πάνω έρευνα.

(η) για να καταστεί δυνατή η διεξαγωγή της προβλεπόμενης από το παρόν άρθρο έρευνας, το δικαστήριο δύναται να εκδώσει οποιαδήποτε διαταγή, για να εξαναγκάσει τον κατηγορούμενο ή άλλο πρόσωπο να προσέλθει και να καταθέσει ή να παρουσιάσει οτιδήποτε σχετικό με την έρευνα.

- [188\(I\)/2007](#)

Ψευδείς καταθέσεις

52. Πρόσωπο το οποίο καλείται να καταθέσει ενώπιον του δικαστηρίου σχετικά με την έρευνα που διεξάγεται δυνάμει του Μέρους αυτού και το οποίο εν γνώσει του παρέχει ψευδείς ή ανακριβείς πληροφορίες διαπράττει αδίκημα τιμωρούμενο με φυλάκιση τεσσάρων ετών.

- [188\(I\)/2007](#)

Είσπραξη χρηματικής ποινής

53. (1) Το δικαστήριο με σκοπό την είσπραξη της χρηματικής ποινής δύναται, αν το κρίνει σκόπιμο, να διορίσει παραλήπτη ο οποίος ασκεί τις αρμοδιότητες ως εάν είχε διοριστεί δυνάμει του άρθρου 17.

(2) Για την είσπραξη της χρηματικής ποινής και τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1), εφαρμόζονται οι πρόνοιες του άρθρου 9 ως να ήταν η αναφορά που γίνεται στο άρθρο αυτό σε διάταγμα δήμευσης αναφορά σε χρηματική ποινή η οποία επιβάλλεται κατόπιν έρευνας δυνάμει των προνοιών του παρόντος Μέρους.

(3) Ανεξάρτητα από οποιαδήποτε πρόνοια άλλου νόμου σχετικά με τον τρόπο εκτέλεσης ενταλμάτων για την καταβολή χρηματικής ποινής, έρευνα η οποία διεξάγεται από το δικαστήριο για τους σκοπούς του

παρόντος Μέρους λογίζεται ότι είναι και έρευνα η οποία διεξάγεται δυνάμει του άρθρου 119 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου και το δικαστήριο δεν επιβάλλει χρηματική ποινή η οποία ενόψει των ευρημάτων της έρευνας δε δύναται να εισπραχθεί είτε από την περιουσία του κατηγορουμένου είτε από ακύρωση μεταβιβάσεων και δωρεών περιουσίας σε μέλη της οικογένειάς του.

- [188\(I\)/2007](#)

ΜΕΡΟΣ VII ΜΟΝΑΔΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ ΣΥΓΚΑΛΥΨΗΣ, ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ ΣΥΓΚΑΛΥΨΗΣ

Σύσταση Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης

54. (1) Εγκαθιδρύεται Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης η οποία θα απαρτίζεται από εκπροσώπους του Γενικού Εισαγγελέα, του Αρχηγού της Αστυνομίας και του Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων τους οποίους ο Γενικός Εισαγγελέας, ο Αρχηγός της Αστυνομίας και ο Διευθυντής Τελωνείων, αντίστοιχα, ήθελαν υποδείξει.

(2) Τα μέλη της Μονάδας διορίζονται με απόσπαση ονομαστικά και η διάρκεια του διορισμού τους είναι τουλάχιστο τριετής.

(3) Τα μέλη της Μονάδας θεωρούνται ως ανακριτές δυνάμει του άρθρου 4 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου.

(4) Της Μονάδας προΐσταται εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

(5) Άνευ επηρεασμού των υπολοίπων διατάξεων του παρόντος άρθρου, δύνανται να δημιουργούνται οργανικές θέσεις για τις ανάγκες τις Μονάδας, κάτω από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας.

- [188\(I\)/2007](#)

Εξουσίες της Μονάδας

55. (1) Η Μονάδα μεταξύ άλλων-

(α) είναι υπεύθυνη για τη λήψη, αξιολόγηση και ανάλυση ύποπτων συναλλαγών που υποβάλλονται από πρόσωπα που ασκούν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες ή άλλα πρόσωπα, σε σχέση με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, σχετιζόμενα γενεσιουργά αδικήματα και αδικήματα χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

(β) διαβιβάζει στην Αστυνομία και σε άλλες κρατικές Υπηρεσίες, όπως το Τμήμα Φορολογίας και το Τμήμα Τελωνείων, όταν το κρίνει σκόπιμο, πληροφορίες και στοιχεία -

(i) για σκοπούς διεξαγωγής ανακρίσεων εφ' όσον υπάρχουν εύλογες υποψίες ότι έχει διαπραχθεί αδίκημα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, άλλα αδικήματα ή αδικήματα χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ή/και

(ii) για σκοπούς πληροφόρησης·

(γ) (i) συνεργάζεται με άλλες αντίστοιχες Μονάδες του εξωτερικού, αυτεπάγγελα ή κατόπιν αιτήματος, για σκοπούς ανάλυσης πληροφοριών και/ή διερεύνησης αδικημάτων για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και αδικημάτων χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και σχετιζόμενων γενεσιουργών αδικημάτων, με την ανταλλαγή πληροφοριών τις οποίες η Μονάδα έχει εξουσία να λαμβάνει σε εθνικό επίπεδο·

(ii) συνεργάζεται με αντίστοιχες Υπηρεσίες Ανάκτησης Περιουσιακών Στοιχείων, προς ανίχνευση και εντοπισμό προϊόντων εγκλήματος ή άλλων συναφών περιουσιακών στοιχείων, με την ανταλλαγή πληροφοριών και άλλους συναφείς τρόπους συνεργασίας·

(δ) εκδίδει οδηγίες για την καλύτερη άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

(ε) δίδει εντολή προς πρόσωπα που ασκούν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες για την αναστολή ή μη εκτέλεση συναλλαγής ή τον έλεγχο της κίνησης τραπεζικού λογαριασμού, όταν υπάρχει εύλογη υποψία ότι η συναλλαγή σχετίζεται με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(στ) ενημερώνει τα πρόσωπα που ασκούν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες για τα αποτελέσματα της ανάλυσης των αναφορών που έχουν υποβληθεί σ' αυτή,

σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 69 του παρόντος Νόμου·

(ζ) διεξάγει έρευνες για εντοπισμό παράνομων εσόδων και άλλων συναφών περιουσιακών στοιχείων, τα οποία δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο διατάγματος δέσμευσης ή/και δήμευσης·

(η) εκτελεί αιτήματα δικαστικής συνδρομής σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Διεθνούς Συνεργασίας σε Ποινικά Θέματα Νόμου τα οποία σχετίζονται με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και τον εντοπισμό ή/και τη δέσμευση ή/και τη δήμευση παράνομων εσόδων ή άλλων συναφών περιουσιακών στοιχείων.

(2) Για σκοπούς του εδαφίου (1)-

(α) Μέλη της Μονάδας, ύστερα από έκδοση δικαστικού διατάγματος, δύνανται να εισέλθουν σε οποιοδήποτε υποστατικό περιλαμβανομένου και χρηματοοικονομικού οργανισμού,

(β) η μονάδα δύναται, ύστερα από αίτηση στο Δικαστήριο, να εξασφαλίσει διάταγμα αποκάλυψης πληροφοριών· και

(γ) η Μονάδα έχει εξουσία να ζητήσει και να εξασφαλίσει πληροφορίες ή/και έγγραφα αναφορικά με τους πραγματικούς δικαιούχους νομικών προσώπων και οντοτήτων, περιλαμβανομένων και εμπιστευμάτων, ή την ύπαρξη επιχειρηματικής σχέσης και τη φύση της και/ή δικαιούχους τραπεζικών λογαριασμών και υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών, περιλαμβανομένων και πληροφοριών που σχετίζονται με συγκεκριμένες ύποπτες συναλλαγές, ή άλλα περιουσιακά στοιχεία, που βρίσκονται στην κατοχή προσώπων, που ασκούν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες ή πληροφορίες ή έγγραφα, που βρίσκονται στην κατοχή Τμημάτων της δημόσιας υπηρεσίας, όταν αυτά είναι αναγκαία για σκοπούς ανάλυσης ύποπτων συναλλαγών, που ενδέχεται να σχετίζονται με γενεσιουργά αδικήματα, αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και

χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή εντοπισμό παράνομων εσόδων ή άλλων συναφών περιουσιακών στοιχείων, χωρίς να απαιτείται εξασφάλιση δικαστικού διατάγματος αποκάλυψης πληροφοριών. Η εξουσία αυτή δύναται να ασκηθεί και στις περιπτώσεις που λαμβάνονται από τη Μονάδα σχετικά αιτήματα από αρμόδιες αρχές του εξωτερικού.

(3) Η Μονάδα ετοιμάζει και δημοσιεύει Ετήσια Έκθεση αναφορικά με της δραστηριότητές της.

- [188\(I\)/2007](#)
- [58\(I\)/2010](#)
- [192\(I\)/2012](#)
- [101\(I\)/2013](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Σύσταση Συμβουλευτικής Αρχής

56. (1) Το Υπουργικό Συμβούλιο προβαίνει στη σύσταση Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας στην οποία συμμετέχει ένας εκπρόσωπος-

(α) Της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης·

(β) της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου·

(γ) όλων των άλλων Εποπτικών Αρχών του χρηματοοικονομικού τομέα·

(δ) του Υπουργείου Οικονομικών·

(ε) του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως·

(στ) του Υπουργείου Εξωτερικών·

(ζ) του Τμήματος Τελωνείων·

(η) της Αστυνομίας Κύπρου·

(θ) του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη·

(ι) του Συνδέσμου Διεθνών Τραπεζών·

(ια) του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών·

(ιβ) του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου και άλλων επαγγελματικών σωμάτων τα οποία το Υπουργικό Συμβούλιο ήθελε αποφασίσει·

(ιγ) οποιουδήποτε άλλου Οργανισμού ή Υπηρεσίας το Υπουργικό Συμβούλιο ήθελε αποφασίσει.

(2) Της Συμβουλευτικής Αρχής προεδρεύει ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ή ο/η Υπεύθυνος/η της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης, ως εκπρόσωπος τούτου.

(3) Η Αρχή βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκονται τουλάχιστο πέντε μέλη.

- [188\(I\)/2007](#)
- [58\(I\)/2010](#)

Εξουσίες της Συμβουλευτικής Αρχής

57. Η Συμβουλευτική Αρχή-

(α) Ενημερώνει το Υπουργικό Συμβούλιο για τα μέτρα που λαμβάνονται και γενικά για την πολιτική που εφαρμόζεται για την καταπολέμηση αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

(β) συμβουλεύει το Υπουργικό Συμβούλιο για επιπρόσθετα μέτρα τα οποία πιστεύει ότι πρέπει να ληφθούν για την καλύτερη εφαρμογή του Νόμου αυτού·

(γ) προάγει διεθνώς τη Δημοκρατία ως χώρα η οποία συμμορφώνεται προς όλες τις Συμβάσεις, ψηφίσματα και αποφάσεις διεθνών οργανισμών σε σχέση με την καταπολέμηση αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

(δ)(i) καθορίζει τις τρίτες χώρες εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου που επιβάλλουν διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της

τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ε.Ε.·

(ii) για το σκοπό αυτό εφαρμόζει τις σχετικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 40(4) της Οδηγίας της Ε.Ε.·

(iii) γνωστοποιεί την εν λόγω απόφαση στις αρμόδιες εποπτικές αρχές με σκοπό την περαιτέρω κοινοποίηση της στα πρόσωπα που υπόκεινται στην εποπτεία τους.

- [188\(I\)/2007](#)

**ΜΕΡΟΣ VIII ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΝΟΙΕΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**
Διαδικασίες για πρόληψη αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

58. Πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες, οφείλει να εφαρμόζει επαρκή και κατάλληλα συστήματα και διαδικασίες σε σχέση με τα ακόλουθα:

(α) Τον προσδιορισμό ταυτότητας και την άσκηση δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 60-66 του παρόντος Νόμου·

(β) την τήρηση αρχείου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 68 του παρόντος Νόμου·

(γ) την εσωτερική αναφορά και αναφορά στη ΜΟ.Κ.Α.Σ., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 69 του παρόντος Νόμου·

(δ) τον εσωτερικό έλεγχο, την αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνου με σκοπό τη παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

(ε) την ενδελεχή εξέταση κάθε συναλλαγής που κρίνεται ότι λόγω τη φύσεως της είναι ιδιαίτερα επιδεκτική ως προς το να συνδεθεί με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και ιδίως των πολύπλοκων ή

ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών και όλων των ασυνήθιστων ειδών συναλλαγών που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή σαφή νόμιμο λόγο.

(στ) την ενημέρωση των εργοδοτούμενων του σχετικά με -

(i) Τα συστήματα και τις διαδικασίες δυνάμει των παραγράφων (α) μέχρι (ε) του παρόντος άρθρου.

(ii) την παρούσα νομοθεσία.

(iii) τις οδηγίες που εκδίδει η αρμόδια Εποπτική Αρχή, βάσει του εδαφίου (4) του άρθρου 59 του παρόντος Νόμου· και

(iv) τις εκάστοτε οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(η) την τακτική εκπαίδευση των εργοδοτούμενων του πάνω σε θέματα αναγνώρισης και χειρισμού συναλλαγών και δραστηριοτήτων οι οποίες πιθανόν να συνδέονται με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·.

- [188\(I\)/2007](#)

Εποπτικές Αρχές

59. (1) Εποπτικές δραστηριότητες είναι-

Αρχές, σε σχέση με χρηματοοικονομικές

(α) Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου-

(i) για τα πιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανόμενων υποκαταστημάτων πιστωτικών ιδρυμάτων που κατέχουν άδεια λειτουργίας από αρμόδια αρχή κράτους μέλους, σε σχέση με τις δραστηριότητες που καθορίζονται στον περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμο·

(ii) για τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, συμπεριλαμβανομένων υποκαταστημάτων και αντιπροσώπων ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος, που κατέχουν σχετική άδεια λειτουργίας από αρμόδια αρχή κράτους μέλους, σε σχέση με τις δραστηριότητες που καθορίζονται στον περί Ηλεκτρονικού Χρήματος Νόμο του 2012, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται, για τις οποίες έχουν ανατεθεί εποπτικές αρμοδιότητες στην Κεντρική Τράπεζα·

(iii) για τα ιδρύματα πληρωμών, συμπεριλαμβανομένων υποκαταστημάτων και αντιπροσώπων ιδρυμάτων πληρωμών που κατέχουν σχετική άδεια λειτουργίας από αρμόδια αρχή κράτους μέλους, σε σχέση με τις δραστηριότητες που καθορίζονται στον περί Υπηρεσιών Πληρωμών Νόμο, ως εκάστοτε ισχύει, για τις οποίες έχουν ανατεθεί εποπτικές αρμοδιότητες στην Κεντρική Τράπεζα·

(iv) για εποπτευόμενα από την Κεντρική Τράπεζα πρόσωπα, σε σχέση με τις δραστηριότητες που καθορίζονται στον περί Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμο ή σε οποιοδήποτε άλλο νόμο και για τις οποίες η Κεντρική Τράπεζα ασκεί εποπτεία·

(β) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς:

(i) σε σχέση με τις υπηρεσίες και δραστηριότητες που παρέχονται από τις Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) όπως καθορίζονται στον περί των Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμο, ως εκάστοτε ισχύει και

(ii) σε σχέση με τις υπηρεσίες και δραστηριότητες που παρέχονται από τις Εταιρείες Διαχείρισης και τις Εταιρείες Επενδύσεων Μεταβλητού Κεφαλαίου όπως καθορίζονται στον περί Ανοικτού Τύπου Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

(iii) σε σχέση με τις υπηρεσίες και τις δραστηριότητες που παρέχονται από τα αδειούχα πρόσωπα όπως καθορίζονται στον περί της Ρύθμισης των Επιχειρήσεων Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών και Συναφών Θεμάτων Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

(iv) σε σχέση με τις υπηρεσίες και τις λειτουργίες που παρέχονται από τους Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων όπως καθορίζονται στον περί των Διαχειριστών Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

(v) σε σχέση με τις υπηρεσίες και τις δραστηριότητες που παρέχονται από πρόσωπα, η εποπτεία των οποίων ανατίθεται στην Επιτροπή δυνάμει του περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμου ή οποιουδήποτε άλλου νόμου·

(γ) ο Έφορος Ασφαλίσεων σε σχέση με τις δραστηριότητες που καθορίζονται στον περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και άλλων συναφών θεμάτων Νόμο, ως εκάστοτε ισχύει.

(2) Εποπτικές Αρχές σε σχέση με άλλες δραστηριότητες είναι:

(α) Το Συμβούλιο του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου για τις επαγγελματικές δραστηριότητες-

(i) μέλους του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ)·

(ii) ομόρρυθμης εταιρείας ή ετερόρρυθμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, της οποίας η πλειοψηφία των ομορρύθμων εταίρων ή των μετόχων και των διευθυντών είναι μέλη του ΣΕΛΚ, καθώς και οποιασδήποτε σχετικής θυγατρικής εταιρείας τέτοιων εταιρειών:

Νοείται ότι οι εν λόγω δραστηριότητες περιλαμβάνουν και τις υπηρεσίες εμπιστευμάτων και εταιρικών υπηρεσιών προς

τρίτα μέρη, που καθορίζονται στον παρόντα Νόμο:

Νοείται περαιτέρω ότι ο ΣΕΛΚ δύναται να αναθέτει τις εποπτικές του αρμοδιότητες σε αντίστοιχους επαγγελματικούς συνδέσμους, οι οποίοι διαθέτουν τις απαιτούμενες δομές και διαδικασίες για διεξαγωγή των εποπτικών δραστηριοτήτων του ΣΕΛΚ, που απορρέουν από τον παρόντα Νόμο.

(β) το Συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, για τις επαγγελματικές δραστηριότητες-

(i) δικηγόρου και/ή εταιρείας δικηγόρων κατά την έννοια του περί Δικηγόρων Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(ii) ομόρρυθμης εταιρείας ή ετερόρρυθμης εταιρείας της οποίας οι ομόρρυθμοι εταίροι είναι δικηγόροι ή εταιρεία δικηγόρων, καθώς και οποιασδήποτε σχετικής θυγατρικής εταιρείας τέτοιων εταιρειών:

Νοείται ότι οι εν λόγω δραστηριότητες περιλαμβάνουν και τις υπηρεσίες εμπιστευμάτων και υπηρεσιών προς τρίτα μέρη που καθορίζονται στον παρόντα Νόμο.

(γ) η Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης, για τις επαγγελματικές δραστηριότητες κτηματομεσιτών και εμπόρων προϊόντων και αγαθών, όπως πολύτιμων λίθων και μετάλλων, όπως αυτές καθορίζονται στο παρόντα Νόμο.

(3) Σε σχέση με πρόσωπα τα οποία διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες, σύμφωνα με το άρθρο 2 του παρόντος Νόμου, άλλες από αυτές που αναφέρονται στα εδάφια (1) και (2), η Εποπτική Αρχή ορίζεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

(4) Εποπτική Αρχή, για σκοπούς παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και για την επίτευξη των σκοπών του παρόντος Νόμου, εκδίδει και απευθύνει οδηγίες προς τα πρόσωπα που υπόκεινται στην εποπτεία της, οι οποίες είναι δεσμευτικές και υποχρεωτικές ως προς την εφαρμογή τους για τα πρόσωπα προς τα οποία απευθύνονται:

Νοείται ότι, στις οδηγίες που εκδίδονται από Εποπτική Αρχή καθορίζονται οι λεπτομέρειες και εξειδικεύεται ο τρόπος εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Μέρους από τα εποπτευόμενα πρόσωπα και απαιτείται η λήψη και εφαρμογή διαδικασιών και συστημάτων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση και παρεμπόδιση των κινδύνων διάπραξης ή απόπειρας διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(5) Οι Εποπτικές Αρχές παρακολουθούν, αξιολογούν και εποπτεύουν την εφαρμογή του Μέρους αυτού και των οδηγιών που εκδίδουν σύμφωνα με το εδάφιο (4) από τα πρόσωπα τα οποία υπόκεινται στην εποπτεία τους.

(6)(α) Εποπτική Αρχή δύναται να λάβει όλα ή οποιαδήποτε από τα πιο κάτω αναφερόμενα μέτρα σε περίπτωση κατά την οποία πρόσωπο που υπόκειται στην εποπτεία της παραλείπει να συμμορφωθεί προς τις διατάξεις του Μέρους αυτού του παρόντος Νόμου ή τις οδηγίες που εκδίδονται από αρμόδια Εποπτική Αρχή βάσει του εδαφίου (4) του παρόντος άρθρου ή τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 1781/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 15ης Νοεμβρίου 2006 περί των πληροφοριών για τον πληρωτή που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών:

(i) Να απαιτήσει από το εποπτευόμενο πρόσωπο να λάβει τέτοια μέτρα εντός συγκεκριμένου χρονικού ορίου ως ήθελε καθορίσει η Εποπτική αρχή για τη θεραπεία της κατάστασης·

(ii) να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο μέχρι 200.000 ευρώ, αφού δώσει την ευκαιρία στο εποπτευόμενο πρόσωπο να ακουστεί, και, σε περίπτωση που η παράβαση συνεχίζεται να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο μέχρι 1.000 ευρώ για κάθε μέρα συνέχισης της παράβασης·

(iii) να τροποποιήσει ή αναστείλει ή ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας εποπτευομένου προσώπου·

(iv) να απαιτήσει την παύση ή απομάκρυνση από τη θέση του, οποιουδήποτε συμβούλου, διευθυντή ή αξιωματούχου, περιλαμβανομένων του Λειτουργού Συμμόρφωσης και των Επικεφαλής των Μονάδων εσωτερικού ελέγχου και κανονιστικής συμμόρφωσης, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η παράβαση οφειλόταν σε δική του υπαιτιότητα, εσκεμμένη παράλειψη ή αμέλεια·

(v) να επιβάλει το διοικητικό πρόστιμο που αναφέρεται στην υποπαράγραφο (ii) της παρούσας παραγράφου σε σύμβουλο, διευθυντή ή αξιωματούχο ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η παράβαση οφειλόταν σε δική του υπαιτιότητα, εσκεμμένη παράλειψη ή αμέλεια:

Νοείται ότι η αρμόδια Εποπτική Αρχή δύναται κατά την κρίση της να δημοσιοποιεί την επιβολή διοικητικού προστίμου.

(β) ανεξάρτητος επαγγελματίας νομικός ή ελεγκτής ή εξωτερικός λογιστής ο οποίος παραλείπει να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του άρθρου αυτού και τις οδηγίες που εκδίδονται από αρμόδια Εποπτική Αρχή βάσει του εδαφίου (4) του παρόντος άρθρου, παραπέμπεται από την αρμόδια Εποπτική Αρχή στο αρμόδιο Πειθαρχικό όργανο που αποφασίζει ανάλογα.

(7) Σε περίπτωση όπου η Εποπτική Αρχή-

(α) Έχει πληροφορίες και

(β) πιστεύει ότι πρόσωπο, ενέχεται σε διάπραξη αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας διαβιβάζει, το συντομότερο δυνατό, τις πληροφορίες στη Μονάδα.

(8) Η Μονάδα και οι Εποπτικές Αρχές προσώπων που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες, δύνανται να αλληλοενημερώνονται και να ανταλλάσσουν πληροφορίες, στα πλαίσια εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους, που απορρέουν από τον παρόντα Νόμο.

(9) Οι Εποπτικές Αρχές δύνανται-

(α) να ζητούν και συλλέγουν από πρόσωπα που υπόκεινται στην εποπτεία τους πληροφορίες απαραίτητες ή χρήσιμες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και να απαιτούν, μέσα σε ταχθείσα προθεσμία, την παροχή πληροφοριών, στοιχείων και εγγράφων. Σε περίπτωση άρνησης οποιουδήποτε προσώπου που υπόκειται στην εποπτεία τους να συμμορφωθεί με αίτημά τους για συλλογή πληροφοριών μέσα στην ταχθείσα προθεσμία ή σε περίπτωση που αυτό αρνείται να δώσει οποιεσδήποτε πληροφορίες ή επιδεικνύει ή προσκομίζει ελλιπείς ή ψευδείς ή παραποιημένες

πληροφορίες, έχουν εξουσία να λάβουν όλα ή οποιαδήποτε από τα μέτρα που αναφέρονται στο εδάφιο (6) του παρόντος άρθρου· και

(β) για σκοπούς εξακρίβωσης της συμμόρφωσης των προσώπων που υπόκεινται στην εποπτεία τους να διενεργούν ελέγχους, να ζητούν, επιθεωρούν και συλλέγουν πληροφορίες, να εισέρχονται σε γραφεία και επαγγελματικούς χώρους των εποπτευόμενων προσώπων και να ελέγχουν αρχεία, βιβλία, λογαριασμούς, άλλα έγγραφα και στοιχεία αποθηκευμένα σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα και να λαμβάνουν αντίγραφα ή αποσπάσματά τους:

Νοείται ότι οποιοδήποτε πρόσωπο από το οποίο οι Εποπτικές Αρχές απαιτούν την υποβολή πληροφοριών οφείλει να συμμορφώνεται με την εν λόγω απαίτηση:

Νοείται περαιτέρω ότι οι πληροφορίες που παρέχονται στις Εποπτικές Αρχές σε σχέση με χρηματοοικονομικές δραστηριότητες κατά την άσκηση της εξουσίας τους είναι εμπιστευτικής φύσης και δύνανται να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς άσκησης των αρμοδιοτήτων τους βάσει του παρόντος Νόμου.

- [188\(I\)/2007](#)
- [58\(I\)/2010](#)
- [80\(I\)/2012](#)
- [192\(I\)/2012](#)
- [101\(I\)/2013](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Περιπτώσεις άσκησης δέουσας επιμέλειας και προσδιορισμού ταυτότητας

60. Πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες εφαρμόζουν τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη στις εξής περιπτώσεις:

(α) Όταν συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις·

(β) όταν διενεργούν μεμονωμένες συναλλαγές που ανέρχονται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο από δεκαπέντε χιλιάδες ευρώ (15.000) ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη

πράξη ή με περισσότερες μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση·

(γ) όταν υπάρχει υποψία νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ανεξάρτητα από το ποσό της συναλλαγής·

(δ) όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια ή την καταλληλότητα των εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν προηγουμένως για την εξακρίβωση της ταυτότητας υφιστάμενου πελάτη.

- [188\(I\)/2007](#)

Τρόποι άσκησης δέουσας επιμέλειας και προσδιορισμού ταυτότητας

61. (1) Οι διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

(α) Την εξακρίβωση και τον έλεγχο της ταυτότητας του πελάτη βάσει εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών που εκδίδονται ή λαμβάνονται από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή·

(β) την εξακρίβωση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου και τη λήψη ευλόγων μέτρων αναλόγως του βαθμού κινδύνου για τον έλεγχο της ταυτότητας του βάσει εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών που εκδίδονται ή λαμβάνονται από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή ώστε να διασφαλίζεται ότι το πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομική ή άλλη δραστηριότητα γνωρίζει τον πραγματικό δικαιούχο· όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα, τα εμπιστεύματα και ανάλογες νομικές διευθετήσεις, τη λήψη ευλόγων μέτρων αναλόγως του βαθμού κινδύνου για να γίνει κατανοητή η διάρθρωση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και του ελέγχου του πελάτη·

(γ) τη συλλογή πληροφοριών για το σκοπό και τον σχεδιαζόμενο χαρακτήρα της επιχειρηματικής σχέσης·

(δ) την άσκηση συνεχούς εποπτείας όσον αφορά την επιχειρηματική σχέση, με ενδεδειγμένη εξέταση των συναλλαγών που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αυτής της σχέσης, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι συναλλαγές που διενεργούνται συνάδουν με τα στοιχεία και πληροφορίες που κατέχει το πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομική ή άλλη δραστηριότητα σχετικά με τον πελάτη, την επιχείρηση και το προφίλ του κινδύνου του πελάτη, περιλαμβανομένης της προέλευσης των κεφαλαίων καθώς και τη διασφάλιση της τήρησης ενημερωμένων εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών.

(2) Τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες εφαρμόζουν τις διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, κατά το εδάφιο (1) αλλά μπορούν να καθορίζουν την έκταση των μέτρων αυτών ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου που απορρέει από το είδος του πελάτη, της επιχειρηματικής σχέσης, του προϊόντος ή της συναλλαγής. Τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν στις αρμόδιες Εποπτικές Αρχές ότι η έκταση των μέτρων είναι ανάλογη με τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν για τη χρήση των υπηρεσιών τους με σκοπό την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

(3) Για σκοπούς των διατάξεων που αφορούν τους τρόπους προσδιορισμού ταυτότητας, και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας η απόδειξη ταυτότητας είναι επαρκής αν-

(α) Είναι εύλογα δυνατό να διαπιστωθεί ότι ο πελάτης είναι πράγματι το πρόσωπο το οποίο ισχυρίζεται ότι είναι. και

(β) το πρόσωπο το οποίο εξετάζει τα αποδεικτικά στοιχεία του πελάτη ικανοποιείται, σύμφωνα με τις διαδικασίες οι οποίες ακολουθούνται δυνάμει του παρόντος Νόμου, ότι ο πελάτης είναι πράγματι το πρόσωπο το οποίο ισχυρίζεται ότι είναι.

• [188\(I\)/2007](#)

Χρόνος εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας και προσδιορισμού ταυτότητας

62. (1) Ο έλεγχος της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου πραγματοποιείται πριν τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής.

(2) Κατά παρέκκλιση από το εδάφιο (1) μπορεί να ολοκληρωθεί ο έλεγχος της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου κατά τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων, εφόσον αυτό απαιτείται για να μη διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των εργασιών και εφόσον ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι μικρός. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω διαδικασίες περατώνονται το συντομότερο δυνατό μετά την αρχική επαφή και προτού διεξαχθούν οποιεσδήποτε συναλλαγές.

(2Α) Ανεξαρτήτως των διατάξεων του εδαφίου (2) και κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του εδαφίου (1), στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στην εποπτική αρμοδιότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ο έλεγχος της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου δύναται να ολοκληρωθεί κατά τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων, εφόσον αυτό απαιτείται για να μη διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των εργασιών και εφόσον ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι μικρός:

Νοείται ότι, στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω διαδικασίες περατώνονται το συντομότερο δυνατό μετά την αρχική επαφή.

(3) Κατά παρέκκλιση από τα εδάφια (1) και (2) όσον αφορά τις δραστηριότητες ασφαλειών ζωής, η εξακρίβωση της ταυτότητας του δικαιούχου του ασφαλιστηρίου δύναται να γίνεται μετά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης. Στην περίπτωση αυτή, η εξακρίβωση πραγματοποιείται το αργότερο κατά τον χρόνο της πληρωμής ή, το αργότερο, όταν ο δικαιούχος σκοπεύει να ασκήσει δικαιώματα που του παρέχει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

(4) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες δεν μπορεί να συμμορφωθεί προς τα στοιχεία των παραγράφων α) έως γ) του εδαφίου (1) του άρθρου 61, τότε δεν δύναται να εκτελέσει συναλλαγή μέσω τραπεζικού λογαριασμού, να συνάψει την επιχειρηματική σχέση ή να εκτελέσει τη μεμονωμένη συναλλαγή ή θα πρέπει να τερματίσει την επιχειρηματική σχέση και ταυτόχρονα θα πρέπει να εξετάσει κατά πόσον ενδείκνυται, υπό τις περιστάσεις να υποβάλει έκθεση στη Μονάδα σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 69 του παρόντος Νόμου.

(5) Ανεξάρτητοι επαγγελματίες νομικοί, ελεγκτές και εξωτερικοί λογιστές, δεν καλύπτονται από τις διατάξεις του εδαφίου (4), όταν αυτοί ενεργούν στο πλαίσιο της αξιολόγησης της νομικής κατάστασης των πελατών τους ή υπερασπίζονται ή εκπροσωπούν τους πελάτες τους σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλής σχετικά με έγερση ή μη αγωγής.

(6) Οι διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη πρέπει να εφαρμόζονται όχι μόνο σε νέους πελάτες, αλλά και στους υφιστάμενους πελάτες, την κατάλληλη χρονική στιγμή, ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου εμπλοκής τους σε αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

- 188(I)/2007
- 18(I)/2016

Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας

63.-(1) Πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες δύνανται να εφαρμόζουν απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας στις ακόλουθες περιπτώσεις πελατών, νοουμένου ότι ο κίνδυνος για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι χαμηλός και δεν υπάρχει υποψία για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:

(α) Πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοοικονομικός οργανισμός που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας της Ε.Ε.

(β) πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοοικονομικός οργανισμός που διεξάγει μια ή περισσότερες από τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 του παρόντος Νόμου και που βρίσκεται σε χώρα εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου η οποία-

(i) σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, επιβάλλει απαιτήσεις ισοδύναμες προς αυτές της Οδηγίας της Ε.Ε. και

(ii) τελεί υπό εποπτεία όσον αφορά τη συμμόρφωση του προς τις εν λόγω απαιτήσεις.

(γ) εισηγμένης εταιρείας οι τίτλοι της οποίας είναι δεκτοί για διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά σε χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή σε τρίτη χώρα που υπόκειται σε

απαιτήσεις γνωστοποίησης που συνάδουν με την Κοινοτική νομοθεσία·

(δ) τις δημόσιες Αρχές των χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου:

Νοείται ότι στις περιπτώσεις πελατών που αναφέρονται στις παραγράφους (α) μέχρι (δ) του παρόντος εδαφίου, τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες, δύνανται να μην εξακριβώνουν την ταυτότητα του πελάτη ή, ενδεχομένως, του πραγματικού δικαιούχου, ούτε να συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με το σκοπό και το σχεδιαζόμενο χαρακτήρα της επιχειρηματικής σχέσης ή να πραγματοποιούν την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου μετά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής:

Νοείται περαιτέρω ότι τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες είναι υποχρεωμένα να ασκούν συνεχή εποπτεία των επιχειρηματικών σχέσεων που αναφέρονται στις παραγράφους (α) μέχρι (δ) του παρόντος εδαφίου σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (δ) του εδαφίου (1) του άρθρου 61 και να αναφέρουν στη Μονάδα περιπτώσεις διενέργειας ή και απόπειρα διενέργειας ύποπτων συναλλαγών:

Νοείται έτι περαιτέρω ότι στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους (α) μέχρι (δ) του παρόντος εδαφίου τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες οφείλουν να συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες ώστε να κρίνουν εάν ο πελάτης μπορεί να εξαιρεθεί κατά την έννοια των εν λόγω παραγράφων.

(2) Πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες δύνανται να εφαρμόζουν απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας, νοουμένου ότι ο κίνδυνος για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι χαμηλός και δεν υπάρχει υποψία για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σε σχέση με τα ακόλουθα:

(α) Ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής όταν τα ετήσια ασφάλιστρα δεν υπερβαίνουν τα 1000 ευρώ ή η εφάπαξ καταβολή δεν υπερβαίνει τα 2500 ευρώ·

(β) συμβόλαια συνταξιοδοτικής ασφάλισης εάν δεν περιέχουν ρήτρα εξαγοράς και το συμβόλαιο δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως εγγύηση·

(γ) συνταξιοδοτικά ή ανάλογα σχέδια που προσφέρουν συντάξιμες παροχές στους εργαζόμενους, στα οποία οι εισφορές καταβάλλονται μέσω αυτόματης αποκοπής από το μισθό και των οποίων οι κανόνες δεν επιτρέπουν τη μεταφορά των δικαιωμάτων των μελών·

(δ) ηλεκτρονικό χρήμα κατά την έννοια του άρθρου 2 του περί Ηλεκτρονικού Χρήματος Νόμου του 2012, εφόσον -

(i) Η μέγιστη νομισματική αξία που είναι αποθηκευμένη στο ηλεκτρονικό υπόθεμα, αν αυτό δεν μπορεί να επαναφορτιστεί, δεν υπερβαίνει τα 250 ευρώ· για ηλεκτρονικό υπόθεμα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για πράξεις πληρωμής μόνο εντός της Δημοκρατίας, εφαρμόζεται, αντί του προαναφερόμενου ορίου των 250 ευρώ, όριο 500 ευρώ· ή

(ii) για ηλεκτρονικό υπόθεμα που μπορεί να επαναφορτιστεί, το μέγιστο συνολικό ποσό συναλλαγών για ένα ημερολογιακό έτος δεν υπερβαίνει τα 2.500 ευρώ και δεν εξαργυρώνεται ποσό 1.000 ευρώ ή μεγαλύτερο κατά το ίδιο ημερολογιακό έτος κατ' απαίτηση του κατόχου ηλεκτρονικού χρήματος σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 27 του περί Ηλεκτρονικού Χρήματος Νόμου του 2012:

(ε) οι Εποπτικές Αρχές του χρηματοοικονομικού τομέα ήτοι, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ο Έφορος Ασφαλίσεων δύνανται να επιτρέπουν στα πρόσωπα που υπόκεινται στην εποπτεία τους να θεωρούν συγκεκριμένα προϊόντα ή τις συνδεδεμένες με τα προϊόντα αυτά συναλλαγές ως χαμηλού κινδύνου, νοουμένου ότι πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

(i) Το προϊόν διαθέτει έγγραφη συμβατική βάση·

(ii) οι συνδεόμενες συναλλαγές διενεργούνται μέσω λογαριασμών που ο πελάτης κατέχει σε πιστωτικό ίδρυμα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας της Ε.Ε. ή σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο σε τρίτη χώρα, η οποία, σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής, επιβάλλει απαιτήσεις ισοδύναμες προς αυτές της Οδηγίας της Ε.Ε.·

(iii) το προϊόν ή η συνδεόμενη συναλλαγή δεν είναι ανώνυμα και η φύση τους είναι τέτοια που επιτρέπει την έγκαιρη εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου (γ) του άρθρου 60 του παρόντος Νόμου·

(iv) υφίσταται προκαθορισμένο όριο ανώτατου ποσού για το προϊόν ως ακολούθως:

(αα) Στην περίπτωση ασφαλιστηρίων συμβολαίων ή αποταμιευτικών προϊόντων η ετήσια καταβολή δεν υπερβαίνει τα χίλια ευρώ (€1000) ή η εφάπαξ καταβολή δεν υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες πεντακόσια ευρώ (€2500),

(ββ) στην περίπτωση προϊόντων τα οποία αφορούν τη χρηματοδότηση υλικών περιουσιακών στοιχείων των οποίων ο νομικός τίτλος και ο τίτλος πραγματικού δικαιούχου δε μεταβιβάζονται στον πελάτη έως τη λήξη της συμβατικής σχέσης, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες που φαίνονται να συνδέονται μεταξύ τους, οι ετήσιες πληρωμές δεν υπερβαίνουν τις δεκαπέντε χιλιάδες ευρώ (€15000),

(γγ) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ως ανώτατο όριο ορίζεται το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων ευρώ (€15000)·

(ν) τα οφέλη από το προϊόν ή τη συνδεόμενη συναλλαγή δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν υπέρ τρίτων μερών, εκτός από την περίπτωση θανάτου, αναπηρίας, υπέρβασης προκαθορισμένου ορίου προχωρημένης ηλικίας ή παρεμφερών γεγονότων· και

(vi) στην περίπτωση προϊόντων ή συνδεδεμένων συναλλαγών που επιτρέπουν την επένδυση κεφαλαίων σε χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία ή απαιτήσεις, περιλαμβανομένων των ασφαλίσεων ή άλλου είδους ενδεχόμενων απαιτήσεων-

(αα) τα οφέλη του προϊόντος ή της συνδεδεμένης συναλλαγής είναι πραγματοποιήσιμα μόνο μακροπρόθεσμα,

(ββ) το προϊόν ή η συνδεδεμένη συναλλαγή δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εξασφάλιση,

(γγ) κατά τη συμβατική σχέση δεν πραγματοποιούνται προεξοφλήσεις, δεν χρησιμοποιούνται ρήτρες εξαγοράς και δεν υπάρχει πρόωρη λήξη.

- [188\(I\)/2007](#)
- [58\(I\)/2010](#)
- [80\(I\)/2012](#)
- [101\(I\)/2013](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας

64. (1) Πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες εφαρμόζουν τα πιο κάτω αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, επιπλέον των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 60, 61 και 62 στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Όταν ο πελάτης δεν είναι παρών για να εξακριβωθεί η ταυτότητα του, εφαρμόζουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

(i) τη λήψη συμπληρωματικών μέτρων για τον έλεγχο ή την πιστοποίηση των υποβληθέντων εγγράφων ή απαίτηση λήψης επιβεβαιωτικής πιστοποίησης από πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοοικονομικό οργανισμό που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας της E.E.

(ii) διενέργεια της πρώτης πληρωμής στο πλαίσιο των συναλλαγών μέσω λογαριασμού, ο οποίος έχει ανοιχθεί επ' ονόματι του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί σε χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

(β) για διασυνοριακές σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με πιστωτικά ιδρύματα-πελάτες από τρίτες χώρες, απαιτείται:

(i) Η συγκέντρωση επαρκών πληροφοριών σχετικά με το πιστωτικό ίδρυμα-πελάτη για να γίνει πλήρως κατανοητό το είδος της επιχείρησης και οι δραστηριότητες του πελάτη και να γίνει δυνατή η εκτίμηση, από τις δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, της φήμης του ιδρύματος και της ποιότητας της εποπτείας του·

(ii) η αξιολόγηση των συστημάτων και διαδικασιών που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα-πελάτη για την παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας·

(iii) η λήψη έγκρισης από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη πριν τη σύναψη νέων σχέσεων ανταπόκρισης·

(iv) η τεκμηρίωση των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του προσώπου που διεξάγει χρηματοοικονομική δραστηριότητα και του πιστωτικού ιδρύματος- πελάτη·

(v) όσον αφορά τους λογαριασμούς πλάγιας πρόσβασης (payable-through accounts), θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι το πιστωτικό ίδρυμα-πελάτη έχει ελέγξει την ταυτότητα των πελατών και έχει εφαρμόσει συνεχή έλεγχο των πελατών που έχουν άμεση πρόσβαση στους λογαριασμούς του ανταποκριτή και ότι αυτό μπορεί να παράσχει στοιχεία σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη κατόπιν αιτήματος του ιδρύματος-ανταποκριτή.

(γ) για συναλλαγές ή επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτιθέμενα πρόσωπα απαιτείται από πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες:

(i) Να διαθέτουν τις κατάλληλες διαδικασίες ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου για να διαπιστώνουν εάν ο πελάτης ή ο

πραγματικός δικαιούχος είναι πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο·

(ii) να διαθέτουν έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη για τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων με τέτοιους πελάτες ή για τη συνέχιση επιχειρηματικών σχέσεων με υφιστάμενους πελάτες οι οποίοι έχουν καταστεί πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα·

(iii) να λαμβάνουν επαρκή μέτρα για να εξακριβώνουν την πηγή των περιουσιακών στοιχείων και την προέλευση των κεφαλαίων·

(iv) να διενεργούν αυξημένη και συνεχή παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης.

(2) Αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, θα πρέπει να λαμβάνονται και σε άλλες περιπτώσεις οι οποίες από τη φύση τους παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

- [188\(I\)/2007](#)
- [101\(I\)/2013](#)

Συναλλαγές για λογαριασμό άλλου προσώπου

65. (1) Πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες, λαμβάνουν εύλογα μέτρα για τη συλλογή επαρκών εγγράφων, στοιχείων ή πληροφοριών για τον προσδιορισμό και εξακρίβωση της ταυτότητας οποιουδήποτε τρίτου προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης:

Νοείται ότι, σε τέτοια περίπτωση εξακριβώνεται ότι ο πελάτης είναι δεόντως εξουσιοδοτημένος από το τρίτο πρόσωπο για το σκοπό αυτό.

(2) Για πελάτες που είναι εταιρείες ή νομικές οντότητες θα πρέπει να εξακριβώνεται ότι το φυσικό πρόσωπο που παρουσιάζεται να ενεργεί εκ μέρους του πελάτη είναι κατάλληλα εξουσιοδοτημένο για αυτό το σκοπό και να προσδιορίζεται και εξακριβώνεται η ταυτότητά του.

- [188\(I\)/2007](#)
- [58\(I\)/2010](#)

Απαγόρευση συνεργασίας με εικονική τράπεζα και τήρησης ανώνυμων λογαριασμών

66. (1) (α) Απαγορεύεται στα πρόσωπα που κατέχουν άδεια λειτουργίας βάσει του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέση τραπεζικής ανταπόκρισης με εικονική τράπεζα·

(β) τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο (α) του παρόντος εδαφίου οφείλουν να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίζουν ότι δεν συνάπτουν ή δεν συνεχίζουν σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με πιστωτικό ίδρυμα το οποίο είναι γνωστό ότι επιτρέπει να χρησιμοποιούνται οι λογαριασμοί του από εικονική τράπεζα.

(2) Απαγορεύεται σε πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες να ανοίγουν ή να τηρούν ανώνυμους ή αριθμημένους λογαριασμούς ή λογαριασμούς σε ονόματα άλλα από αυτά που αναφέρονται σε επίσημα έγγραφα ταυτότητας.

(3) Πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες οφείλουν να δίδουν ιδιαίτερη προσοχή σε κάθε απειλή ή κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που μπορεί να προκύψει από προϊόντα ή συναλλαγές που ενδέχεται να ευνοήσουν την ανωνυμία, και να εφαρμόζουν κατά το δυνατόν εύλογα μέτρα και διαδικασίες για την αντιμετώπιση των κινδύνων που προκύπτουν από τεχνολογικές εξελίξεις και νέα χρηματοοικονομικά προϊόντα να λαμβάνουν μέτρα, εάν χρειαστεί, για τη πρόληψη της χρησιμοποίησής τους για τέτοιες ενέργειες.

- [188\(I\)/2007](#)
- [58\(I\)/2010](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Εκτέλεση από τρίτα πρόσωπα

67. (1) Πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες βάσει του άρθρου 60 του παρόντος Νόμου δύνανται να βασίζονται σε τρίτα πρόσωπα για την εκτέλεση των διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, όπως αυτά καθορίζονται στις παραγράφους (α), (β) και (γ) του εδαφίου (1) του άρθρου 61 του παρόντος Νόμου:

Νοείται ότι η τελική ευθύνη για την εκτέλεση των πιο πάνω μέτρων και διαδικασιών βαρύνει το πρόσωπο που διεξάγει τις χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες και το οποίο βασίζεται στο τρίτο πρόσωπο.

(2) (α) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, τρίτο πρόσωπο σημαίνει πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοοικονομικό οργανισμό ή ελεγκτές ή λογιστές ή φορολογικούς συμβούλους ή ανεξάρτητους επαγγελματίες νομικούς ή

πρόσωπο που προσφέρει προς τρίτα μέρη τις υπηρεσίες εμπιστευμάτων και τις εταιρικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στις παραγράφους (ε) και (στ) της ερμηνείας του όρου «άλλες δραστηριότητες», που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας της Ε.Ε. και δραστηριοποιούνται στη Δημοκρατία ή σε άλλη χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και οι οποίοι:

(i) Υπόκεινται σε υποχρεωτική επαγγελματική εγγραφή βάσει νόμου και

(ii) Υπόκεινται σε εποπτεία όσον αφορά τη συμμόρφωση τους με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ε.Ε.

(β) τρίτα πρόσωπα για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου δύνανται να είναι και οποιαδήποτε τρίτα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές δραστηριότητες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του παρόντος Νόμου, ή ελεγκτές ή ανεξάρτητοι επαγγελματίες νομικοί ή πρόσωπα που προσφέρουν προς τρίτα μέρη τις υπηρεσίες εμπιστευμάτων και τις εταιρικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στην παράγραφο (ε) της ερμηνείας του όρου "άλλες δραστηριότητες", που λειτουργούν σε χώρες εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου οι οποίες σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας έχουν καθοριστεί ότι επιβάλλουν διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ε.Ε.:

Νοείται ότι τα εν λόγω τρίτα πρόσωπα πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις της υποπαραγράφου (i) της παραγράφου (α) του παρόντος εδαφίου, και υπόκεινται σε εποπτεία όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους με τη νομοθεσία της χώρας όπου λειτουργούν.

(γ) οι όροι χρηματοοικονομικοί οργανισμοί και πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, για σκοπούς του παρόντος άρθρου, δεν περιλαμβάνουν ανταλλακτήρια συναλλάγματος.

(3) Τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες θα πρέπει να απαιτούν από το τρίτο πρόσωπο όπως:

(α) Θέτει άμεσα στη διάθεση τους τα στοιχεία, πληροφορίες και έγγραφα ταυτότητας που έλαβε κατά την εφαρμογή των διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σύμφωνα με τις παραγράφους (α), (β) και (γ) του εδαφίου (1) του άρθρου 61· και

(β) άμεσα διαβιβάζει προς αυτούς αντίγραφα των εγγράφων αυτών και των σχετικών στοιχείων και πληροφοριών για την ταυτότητα του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου τα οποία το τρίτο πρόσωπο συνέλλεξε όταν εφαρμόζε τις πιο πάνω διαδικασίες και μέτρα.

(4) Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου (β) του εδαφίου (3) του παρόντος άρθρου, τα αντίγραφα των εγγράφων ταυτότητας, στοιχείων και πληροφοριών για την ταυτότητα του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου διαβιβάζονται άμεσα, κατόπιν αιτήσεως των προσώπων που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες, λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό κινδύνου που απορρέει από το είδος του πελάτη, της επιχειρηματικής σχέσης, του προϊόντος ή της συναλλαγής, από τα πιο κάτω τρίτα πρόσωπα:

(α) Πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοοικονομικούς οργανισμούς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας της Ε.Ε. και δραστηριοποιούνται στη Δημοκρατία ή σε άλλη χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου:

Νοείται ότι, τα αναφερόμενα στην παρούσα παράγραφο τρίτα πρόσωπα πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις των υποπαραγράφων (i) και (ii) της παραγράφου (α) του εδαφίου (2) του παρόντος άρθρου,

(β) οποιαδήποτε τρίτα πρόσωπα διεξάγουν χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του παρόντος Νόμου και λειτουργούν σε χώρες εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, τα οποία, σύμφωνα με απόφαση της Συμβουλευτικής Αρχής, έχουν καθοριστεί ότι επιβάλλουν διαδικασίες και μέτρα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και

χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ισοδύναμα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της Ε.Ε.:

Νοείται ότι τα πιο πάνω τρίτα πρόσωπα πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις της υποπαραγράφου (i) της παραγράφου (α) του εδαφίου (2) του παρόντος άρθρου, και υπόκεινται σε εποπτεία όσον αφορά τη συμμόρφωση τους με τη νομοθεσία της χώρας όπου λειτουργούν.

- [188\(I\)/2007](#)
- [58\(I\)/2010](#)
- [101\(I\)/2013](#)
- [184\(I\)/2014](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Διαδικασία τήρησης αρχείων

68. (1) Πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες οφείλουν να τηρούν αρχεία και να φυλάσσουν για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών τα ακόλουθα έγγραφα:

(α) Αντίγραφα των αποδεικτικών στοιχείων της ταυτότητας του πελάτη·

(β) τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία και τις λεπτομέρειες όλων των επιχειρηματικών σχέσεων και συναλλαγών, συμπεριλαμβανομένων εγγράφων για την καταχώρηση των συναλλαγών στα λογιστικά βιβλία· και

(γ) τα σχετικά έγγραφα της αλληλογραφίας με τους πελάτες και άλλα πρόσωπα με τους οποίους διατηρείται επιχειρηματική σχέση.

(2) Η περίοδος των πέντε ετών υπολογίζεται μετά την εκτέλεση των συναλλαγών ή την περάτωση της επιχειρηματικής σχέσης.

(3) Τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες οφείλουν να διασφαλίζουν ότι όλα τα έγγραφα που αναφέρονται στο εδάφιο (1) τίθενται έγκαιρα και χωρίς καθυστέρηση στη διάθεση της Μονάδας και των αρμοδίων Εποπτικών Αρχών για σκοπούς εκτέλεσης των καθηκόντων που τους αναθέτει ο παρών Νόμος.

- [188\(I\)/2007](#)

Δέουσα επιμέλεια και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας και τήρησης αρχείου για χώρες εκτός του ΕΟΧ

68Α.-(1) Πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές δραστηριότητες εφαρμόζουν στα καταστήματα και τις θυγατρικές τους εταιρείες που

εδρεύουν σε τρίτες χώρες εκτός του ΕΟΧ, μέτρα και διαδικασίες για την άσκηση δέουσας επιμέλειας, τον προσδιορισμό ταυτότητας πελατών και την τήρηση αρχείων, ισοδύναμα με αυτά που προβλέπονται στο παρόν Μέρος και στις εκάστοτε οδηγίες που εκδίδονται από τις αρμόδιες Εποπτικές Αρχές σε σχέση με χρηματοοικονομικές δραστηριότητες:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που τα μέτρα και οι διαδικασίες που απαιτούνται από τη νομοθεσία και τις οδηγίες των Εποπτικών Αρχών της τρίτης χώρας διαφέρουν από αυτά που προβλέπονται στο παρόν Μέρος και στις οδηγίες της αρμόδιας Εποπτικής Αρχής στη Δημοκρατία, τότε το κατάστημα και/ή θυγατρική εταιρεία που εδρεύει στην τρίτη χώρα, εφαρμόζει τις αυστηρότερες απαιτήσεις εκ των δύο:

Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση που η νομοθεσία τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή ισοδύναμων μέτρων όπως προβλέπεται πιο πάνω, το πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομικές δραστηριότητες και διατηρεί κατάστημα ή/και θυγατρική εταιρεία στην τρίτη χώρα, οφείλει-

(i) να ενημερώσει άμεσα την αρμόδια Εποπτική Αρχή, και

(ii) να λάβει επιπρόσθετα μέτρα ώστε να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(2) Πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές δραστηριότητες κοινοποιούν στα καταστήματα και τις θυγατρικές τους εταιρείες που εδρεύουν σε τρίτες χώρες, την πολιτική και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν σύμφωνα με το άρθρο 58 για την πρόληψη αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

• [58\(I\)/2010](#)

Έγκαιρη ανταπόκριση σε ερωτήματα της Μονάδας ή των Εποπτικών Αρχών

68B. Πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές δραστηριότητες εφαρμόζουν συστήματα και διαδικασίες που καθιστούν δυνατή την έγκαιρη ανταπόκριση σε ερωτήματα της Μονάδας ή της αρμόδιας Εποπτικής Αρχής κατά πόσον τηρούν ή είχαν τηρήσει κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε (5) ετών επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένα πρόσωπα καθώς και ως προς το είδος αυτής της επιχειρηματικής σχέσης.

• [58\(I\)/2010](#)

Αδίκημα παροχής ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων ή πληροφοριών και ψευδών ή πλαστογραφημένων εγγράφων

68Γ. Σε περίπτωση που πελάτης προσώπου που διεξάγει χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες, ή πρόσωπο που είναι εξουσιοδοτημένο να ενεργεί εκ μέρους του πελάτη, ή τρίτο πρόσωπο σύμφωνα με την παράγραφο (α) του εδαφίου (2) του άρθρου 67, πάνω στο οποίο το πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες βασίζεται για την εκτέλεση των διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας, εν γνώσει του παρέχει ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία και πληροφορίες για την ταυτότητα του πελάτη ή του τελικού πραγματικού δικαιούχου ή παρουσιάζει ψευδή ή πλαστογραφημένα έγγραφα ταυτότητας, είναι ένοχος αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

- 58(I)/2010

Ορισμός συντονιστή σε χρηματοοικονομικό όμιλο

68Δ.-(1) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 68Α, κάθε χρηματοοικονομικός όμιλος ορίζει ένα διευθυντικό στέλεχος από την εταιρεία του ομίλου που συστάθηκε στη Δημοκρατία και διαθέτει το μεγαλύτερο σύνολο στοιχείων ενεργητικού από όλες τις εταιρείες του ομίλου που συστάθηκαν στην Δημοκρατία ως συντονιστή, για την εξασφάλιση εφαρμογής από όλες τις εταιρείες του χρηματοοικονομικού ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των καταστημάτων τους στο εξωτερικό, που διεξάγουν χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, επαρκών και κατάλληλων συστημάτων και διαδικασιών για την αποτελεσματική πρόληψη αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(2) Για σκοπούς του παρόντος άρθρου-

(α) ο όρος «χρηματοοικονομικός όμιλος» σημαίνει χρηματοοικονομικό όμιλο που περιλαμβάνει τουλάχιστο δύο (2) εταιρείες που διεξάγουν χρηματοοικονομικές δραστηριότητες και αποτελείται από μητρική εταιρεία, η οποία συστάθηκε στη Δημοκρατία και μία ή περισσότερες θυγατρικές εταιρείες που συστάθηκαν στη Δημοκρατία ή/και εκτός της Δημοκρατίας και δεν περιλαμβάνει μητρική εταιρεία που συστάθηκε στη Δημοκρατία, η οποία δε διεξάγει χρηματοοικονομικές δραστηριότητες με μία ή περισσότερες θυγατρικές εταιρείες που συστάθηκαν αποκλειστικά εκτός Δημοκρατίας και

(β) οι όροι «μητρική εταιρεία» και «θυγατρική εταιρεία» έχουν την έννοια που αποδίδονται σε αυτούς στο άρθρο 148 του περί Εταιρειών Νόμου.

• [58\(I\)/2010](#)

Διαδικασίες εσωτερικής αναφοράς και αναφοράς στη ΜΟΚΑΣ

69. (1) Πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες εφαρμόζουν τις ακόλουθες διαδικασίες εσωτερικής αναφοράς οι οποίες:

(α) Ορίζουν ανώτερο στέλεχος το οποίο διαθέτει ικανότητα, γνώσεις και εμπειρογνωμοσύνη στις χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες, ανάλογα με την περίπτωση, ως “λειτουργό συμμόρφωσης” στον οποίο θα γίνεται η αναφορά για οποιαδήποτε πληροφορία ή άλλο θέμα το οποίο περιέρχεται στην αντίληψη του προσώπου που χειρίζεται χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες και που, κατά τη γνώμη του τελευταίου προσώπου, αποδεικνύει ή δημιουργεί υποψίες ότι άλλο πρόσωπο ενέχεται σε αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

(β) απαιτούν όπως, οποιαδήποτε τέτοια αναφορά, εξετάζεται υπό το φως όλων των σχετικών πληροφοριών από το λειτουργό συμμόρφωσης για να διαπιστωθεί κατά πόσο η πληροφορία ή άλλο θέμα που περιλαμβάνεται στην αναφορά πράγματι αποδεικνύει το γεγονός αυτό ή δημιουργούν τέτοια υποψία·

(γ) επιτρέπουν στο λειτουργό συμμόρφωσης σύμφωνα με την παράγραφο (β) πιο πάνω να έχει άμεση και έγκαιρη πρόσβαση σε άλλες πληροφορίες, στοιχεία και έγγραφα τα οποία δυνατό να το βοηθήσουν και τα οποία είναι διαθέσιμα στο πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες·

(δ) διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες ή άλλο θέμα που περιλαμβάνονται στην αναφορά θα διαβιβάζονται στη Μονάδα όταν το πρόσωπο το οποίο έχει εξετάσει την αναφορά, δυνάμει των πιο πάνω διαδικασιών, διαπιστώνει ή έχει

εύλογες υποψίες ότι άλλο πρόσωπο ενέχεται σε αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή ότι η συναλλαγή ενδέχεται να σχετίζεται με τέτοιες δραστηριότητες:

Νοείται ότι η υποχρέωση αναφοράς στη Μονάδα περιλαμβάνει και απόπειρα διενέργειας τέτοιων ύποπτων συναλλαγών.

- [188\(I\)/2007](#)
- [101\(I\)/2013](#)
- [18\(I\)/2016](#)

Αποφυγή διενέργειας ύποπτων συναλλαγών προτού αναφερθούν στη Μονάδα

70. Πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες αποφεύγουν τη διενέργεια συναλλαγών, για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι συνδέονται με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, προτού αναφέρουν την υποψία τους στη Μονάδα σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 69 του παρόντος Νόμου:

Νοείται ότι, αν η αποφυγή της διενέργειας της συναλλαγής είναι αδύνατη ή ενδέχεται να εμποδίσει τη δίωξη των προσώπων υπέρ των οποίων διενεργείται η εικαζόμενη νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, τα πρόσωπα που διεξάγουν χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες, θα πρέπει να ενημερώσουν τη Μονάδα αμέσως μετά τη συναλλαγή.

- [188\(I\)/2007](#)

Μη εκτέλεση ή καθυστέρηση εκτέλεσης συναλλαγής για λογαριασμό πελάτη από πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες

71. Η μη εκτέλεση ή η καθυστέρηση εκτέλεσης οποιασδήποτε συναλλαγής για λογαριασμό πελάτη, από πρόσωπο που διεξάγει χρηματοοικονομικές ή άλλες δραστηριότητες δε θα λογίζεται ως παράβαση οποιασδήποτε συμβατικής ή άλλης υποχρέωσης του εν λόγω προσώπου προς τον πελάτη του αν οφείλεται-

(α) στη μη παροχή επαρκών στοιχείων ή πληροφοριών για-

(i) τη φύση και τον οικονομικό ή εμπορικό σκοπό της συναλλαγής, ή/και

(ii) τα εμπλεκόμενα μέρη, όπως απαιτείται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 1781/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ε.Ε. της 15ης Νοεμβρίου 2006 περί των πληροφοριών για τον πληρωτή που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών, ή

(β) στη γνώση ότι τα χρήματα που βρίσκονται σε πίστη του λογαριασμού ή η συναλλαγή, πιθανόν να συνδέονται με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή με τη διάπραξη άλλου ποινικού αδικήματος.

- [188\(I\)/2007](#)
- [58\(I\)/2010](#)

Εφαρμογή πολιτικής διαδικασίας

72. (1) Κατά την έκδοση οποιωνδήποτε διαταγμάτων, δυνάμει του παρόντος Νόμου, στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει ρητή πρόνοια στον παρόντα Νόμο, εφαρμόζονται κατ' αναλογίαν οι σχετικές διατάξεις του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου και των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας, εξαιρουμένων των διατάξεων του άρθρου 9 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, που αφορά την έκδοση διαταγμάτων χωρίς ειδοποίηση:

Νοείται ότι δικαστήριο που επιλαμβάνεται αιτήσεων για την έκδοση οποιουδήποτε διατάγματος, που προβλέπεται στο παρόντα Νόμο, εφαρμόζει το μέτρο απόδειξης που εφαρμόζεται σε πολιτική διαδικασία.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 25 του περί Δικαστηρίων Νόμου, διατάγματα που εκδίδονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, με εξαίρεση το διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει των άρθρων 45 και 46 αυτού, υπόκεινται σε έφεση στο Ανώτατο Δικαστήριο, με εφαρμογή κατ' αναλογίαν των σχετικών διατάξεων του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου και των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας.

- [188\(I\)/2007](#)
- [184\(I\)/2014](#)

72Α. Περιουσία που αποτελεί αντικείμενο διατάγματος που έχει εκδοθεί ή έχει εγγραφεί με βάση τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου και το οποίο εκδόθηκε πριν ή μετά την έναρξη της ισχύος του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου, δεν επηρεάζεται με οποιοδήποτε τρόπο από την εφαρμογή των διατάξεων του πιο πάνω Νόμου ή οποιουδήποτε άλλου νόμου ή κανονιστικής διοικητικής πράξης που εκδόθηκε δυνάμει του περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων

Ιδρυμάτων Νόμου ή οποιουδήποτε άλλου νόμου ή από μέτρα εκκαθάρισης ή ειδικής εκκαθάρισης αδειοδοτημένου πιστωτικού ιδρύματος, ανεξάρτητα από το εάν η περιουσία τελικά δημευθεί ή αποδεσμευθεί.

- [101\(I\)/2013](#)
- [18\(I\)/2016](#)
- [ΔΙΟΡΘ. Ε.Ε. Παρ. Ι\(Ι\), Αρ. 4564](#)

Ακύρωση δωρεών

73. (1) Το δικαστήριο δύναται να διατάξει την ακύρωση οποιασδήποτε απαγορευμένης δωρεάς με σκοπό την εκτέλεση διατάγματος δήμευσης ή την είσπραξη οποιασδήποτε χρηματικής ποινής.

(2) Το δικαστήριο, προτού διατάξει ακύρωση της δωρεάς, παρέχει την ευκαιρία στο πρόσωπο το οποίο έχει την περιουσία που αποτελεί το αντικείμενο της δωρεάς να εκφράσει τις απόψεις του και να εξηγήσει για ποιο λόγο δεν πρέπει να γίνει η ακύρωση.

(3) Σε περίπτωση που το πρόσωπο το οποίο έχει το αντικείμενο της δωρεάς είναι ανήλικο, η ευκαιρία που αναφέρεται στο εδάφιο (2) παρέχεται στον κηδεμόνα του.

(4) Το δικαστήριο δύναται να διατάξει όπως η περιουσία, μετά την ακύρωση της δωρεάς σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1), εγγραφεί προσωρινά για σκοπούς εκτέλεσης οποιουδήποτε δικαστικού διατάγματος στο όνομα του παραλήπτη ή άλλου προσώπου το οποίο κατονομάζει το δικαστήριο στο διάταγμά του.

(5) Η διάθεση περιουσίας η οποία αποτελεί αντικείμενο διατάγματος δυνάμει του εδαφίου (1) γίνεται με βάση οδηγίες του δικαστηρίου.

(6) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι πρόνοιες του εδαφίου (8) του άρθρου 13.

- [188\(I\)/2007](#)

Έκδοση προσώπου που διαπράττει καθορισμένο αδίκημα

74. Παρά τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου, καθορισμένο αδίκημα αποτελεί αδίκημα για σκοπούς έκδοσης φυγοδίκων δυνάμει της σχετικής νομοθεσίας.

- [188\(I\)/2007](#)

Επίδοση διαταγμάτων

75. Επίδοση διατάγματος, που εκδίδεται δυνάμει του Νόμου αυτού, προς εποπτική αρχή θα θεωρείται ως επίδοση προς όλα τα πρόσωπα που υπόκεινται στον έλεγχο της εποπτικής αρχής:

Νοείται ότι, η εποπτική αρχή έχει υποχρέωση όπως φέρει σε γνώση πάραυτα των προσώπων για τα οποία είναι υπεύθυνη με οποιοδήποτε τρόπο την έκδοση διατάγματος που εκδίδεται δυνάμει του Νόμου αυτού.

- [188\(I\)/2007](#)

Τήρηση στατιστικών στοιχείων

76. (1) Οι αρμόδιες Εποπτικές Αρχές, η Μονάδα, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η Αστυνομία, το Τμήμα Τελωνείων, πρέπει να τηρούν ολοκληρωμένα στατιστικά στοιχεία για θέματα που αφορούν τον τομέα αρμοδιοτήτων τους.

(2) Τα στατιστικά στοιχεία περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις αναφορές υπόπτων συναλλαγών που υποβλήθηκαν στη Μονάδα, τους ελέγχους των Εποπτικών Αρχών, τα διοικητικά πρόστιμα και τις πειθαρχικές ποινές που επιβλήθηκαν από τις Εποπτικές Αρχές, τον αριθμό των υποθέσεων που διερευνήθηκαν, των ποινικών διώξεων, των καταδικών και τα περιουσιακά στοιχεία που δεσμεύθηκαν, κατασχέθηκαν ή δημεύθηκαν.

- [188\(I\)/2007](#)

Διαδικαστικός Κανονισμός

77. (1) Το Ανώτατο Δικαστήριο δύναται να εκδώσει διαδικαστικό κανονισμό για την καλύτερη εφαρμογή των διάφορων διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(2) Μέχρις ότου εκδοθεί διαδικαστικός κανονισμός, τα δικαστήρια θα εφαρμόζουν τους ισχύοντες διαδικαστικούς κανονισμούς ανάλογα με τη φύση της σχετικής διαδικασίας και με τις τροποποιήσεις ή αναπροσαρμογές που κρίνονται αναγκαίες.

- [188\(I\)/2007](#)

Κατάργηση και επιφύλαξη

78. (1) Από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, καταργούνται οι περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμοι του 1996 έως 2004, λόγω αναθεώρησης των διατάξεων τους και ενσωμάτωσής τους στον παρόντα Νόμο, άνευ επηρεασμού οποιασδήποτε πράξης ή ενέργειας που έγινε ή άρχισε δυνάμει των καταργηθέντων Νόμων.

(2) Οποιαδήποτε διαδικασία άρχισε δυνάμει των καταργηθέντων Νόμων, θα εξακολουθήσει, με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

- [188\(I\)/2007](#)

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου

79. Η ισχύς του παρόντος Νόμου αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2008.

- [188\(I\)/2007](#)
-